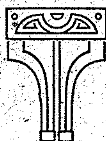
OBREDI
VELIKE SEDMICE

PO NOVOM

MISALU I BREVIJARU

PRIREDIO

O. PETAR VLAŠIĆ
FRANJEVAC

U DUBROVNIKU 1921.
NAKLADNA KNJIŽARA „JADRAN"
ŠTAMPARIJA DE GIULLI I DR.

Br. 18.

Imprimatur.

Bilo s blagoslovom na duševnu korist vjernika!
OD BISKUPSKOG ORDINARIJATA
Dubrovnik, uoči Bogojavljenja 1921.

† JOSIP biskup

(M. P.)

Dozvolom Starješinstva Reda.

PREDGOVOR

Ovi su **Obredi Velike Sedmice** *doslovni izvadak iz novog* **Evangjelistara,** *a dodane su: Jutrenje i ostali Časovi sv. Oficija, koji se mole na Veliki Četvrtak, Petak i Subotu.*

Povod, da se izdadu ovi **Obredi Velike Sedmice,** *dalo je naše novo izdanje* **Evangjelistara,** *prigegjeno inicijativom presvijetlog i prepoštovanog* **dubrovačkog Biskupa Dr. Josipa Marčelića,** *koji je za to dobio dozvolu od Svete Stolice, kako se to razabire iz štov. biskupske Odluke priložene istom Evangjelistaru; — kao takogjer i želja mnogih vlč. dušobrižnika a i vjernika, da se takva knjiga izda, koja će odgovarati jezičnim i stvarnim zahtjevima današnjega vremena.*

Revni pomagači u radu bili su preč. i veleč. gg. **Antun Liepopili,** *kan.,* **Ivan Fabris,** *kan.,* **Vice Medini,** *umirov. župnik (koji je napose priredio himne) i* **Vladimir Taljeran,** *prof., te su bili u Odboru za prigegjenje Evangjelistara. — Vogjenje korekture preuzeše sa velikim marom i ljubavi preč. gg. kanonici* **Vlaho Barbić** *i* **Ivo Božić,** *koji su pri tom pazili ne samo na štamparske pogrješke, nego i na sam prijevod, uspoređujući ga sa Misalom i Brevijarom, te njihovom skrupoloznom pregledavanju imam mnogo toga da zahvalim.*

Pri sastavljanju ove knjige, kao i gore spomenutog Evangjelistara, pazilo se je u prvom redu, da **pri-**

jevod *bude* **vjeran i razumljiv,** *udesujući ga na nejasnim mjestima prema židovskom izvorniku za St. Z. a grčkom za N. Z., nadasve u prevagjanju Psalama, za koje sam imao pred očima i klasični prijevod sv. Jeronima kao i mnoge vršne stare i nove tumače. — Zatim se je nastojalo, da se* **biblijski kolorit** *i* **duh crkveni spoji sa čistoćom i duhom našega hrvatskog jezika;** *— napokon, da se raspored riječi, koliko je bilo moguće, udesi, kako će tekst biti zgodniji i za pjevanje. — Interpunkcija se je zadržala redovito, kakva je u latinskome tekstu novog Misala i Brevijara.*

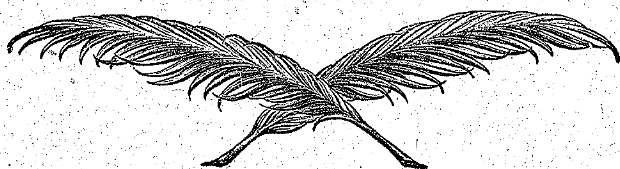
Nije se dakle na brzu ruku ni lakoumno radilo, nego, koliko je s ljudske strane moguće, uložila se sva pažnja, da izdanje izagje što savršenije; a razumije se po sebi, da će se — unatoč svemu nastojanju — naći ipak kojekakva pogrješka i nedostatak, jer nijedno ljudsko djelo nije savršeno. Molim dobrog Boga, da blagoslovi ovaj rad, te bude na duševnu korist milog nam naroda.

U Dubrovniku, o Božiću 1920.

O. Petar Vlašić
Profesor na franjevačkom bogoslovnom učilištu.

Gdje je što.

NA CVJETNU NEDJELJU

Iza Treće (post. Tert.) i iza običajnog oškropljenja vodom, svećenik zaodjenut ljubičastim plaštem, ili bez planite, sa podvorbom takogjer ljubičastim ruhom zaodjevenom, pristupa, da blagosovi grane palama i maslina ili drugih stabala, postavljene na sredini oltara ili sa strane Epistole. I najprije Kor pjeva Antifonu.

Mt. 21: Hosana sinu Davidovu: blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje. O Kralju Izraelov: Hosana u višnjih.

Zatim svećenik stojeći na strani Epistole, ne okrećući se puku, govori glasom ferijalne Mise:

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se!

Bože, koga štovati i ljubiti pravedno je, uzmnoži u nama darove tvoje neizrecive milosti: i koji si učinio, da se po smrti Sina tvoga nadamo u ono što vjerujemo, učini, da po njemu uskrslomu stignemo kamo težimo, koji s tobom živе i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vijeka.

R) Amen.

Zatim Podgjakon na običnom mjestu pjeva glasom Epistole slijedeće štenje, a pri svrsi poljubi u ruku Misnika.

Štenje knjige Izlaska.

Gl. 15 i 16.

U dni one: Dogjoše sinovi Izraelovi u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora vodenih i sedamdeset palama: i utaboriše se kraj vodâ. I podigoše se od Elima i dogje sve mnoštvo sinova Izraelovih u pustinju Sin, koja je izmegju Elima i Sinaja: petnaestoga dana drugoga mjeseca pošto izigjoše iz zemlje Egipatske. I stade mrmljati vas zbor sinova Izraelovih na Mojsija i na Arona u pustinji. I rekoše im sinovi Izraelovi: Kamo sreće, da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji Egipatskoj, kad sjegjasmo uz lonce s mesom i blagovasmo kruha do sitosti; zašto nas izvedoste u ovu pustinju, da pomorite sve mnoštvo gladom? A Gospod reče Mojsiju: Evo učinit ću, da vam dažđi kruh s neba: puk neka izlazi i prikuplja, koliko je

dosta za svaki dan, da ga kušam, hoće li hoditi po mome zakonu ili ne. A šestoga dana neka spreme, što donesu: i neka bude dvaput onoliko, koliko obično nakupe svaki dan. I rekoše Mojsije i Aron svim sinovima Izraelovim: U večer ćete znati, da vas je Gospod izveo iz zemlje Egipatske, a u jutro ćete vidjeti slavu Gospodnju.

Zatim se pjeva mjesto Graduala:

R) Iv. 11. Poglavice svećeničke i farizeji sazvaše vijeće i rekoše: Što da činimo? jer ovaj čovjek čini mnoga čudesa? Ako ga pustimo tako, svi će vjerovati u njega: * pa će doći Rimljani i uzet će nam zemlju i narod.

V) 2. A jedan od njih, po imenu Kaifa, budući bio vrhovni svećenik one godine, prorokova govoreći: bolje vam je, da jedan čovjek umre za puk, nego li da sav narod propadne. Od onoga dakle dana namisliše, da ga pogube, govoreći. — Pa će doći. *kao gore.*

Ili drugi. R) Mt. 26. Na gori maslinskoj molio se Ocu: Oče, ako je moguće, neka me mine čaša ova.* Duh je u istinu spravan, ali je pût slaba: budi volja tvoja. *R).* Bdijte i molite, da ne upadnete u napast. — Duh je *kao gore.*

Megjutim dok se pjeva R) Gjakon stavi knjigu Evangjelja na oltar: a Misnik uspe tamjana u kadionik iz lagjice, koju mu prinese Gjakon. Za tim Gjakon kaže: Očisti srce moje

uzme knjigu sa oltara i prosi blagoslov u Misnika; Podgjakon izmegju dvaju akolita, koji drže užežene svijeće, pridržava knjigu, koju Gjakon znamenuje, okadi te pjeva Evangjelje, kako dolje, po običaju. Kad to svrši, Podgjakon nosi knjigu Misniku da je poljubi, a Gjakon okadi Misnika.

† Slijedi sveto Evangjelje po Mateju.

Gl. 21.

U ono vrijeme: kad se približi Isus k Jeruzolimu i dogje u Betfagu k Maslinskoj gori: posla dva svoja učenika, govoreći im: Pogjite u selo, što je prema vama i odmah ćete naći oslicu privezanu i oslića s njome: odvežite i dovedite k meni: i ako vam ko što reče, kažite, da trebaju Gospodu, i odmah će ih pustiti. A ovo se sve dogodilo, da se ispuni što je kazao prorok govoreći: Recite kćeri Sionskoj: Evo kralj tvoj ide k tebi krotak, sjedeći na oslici i na osliću, mladetu podjarmljenice. A učenici otišavši, učiniše kako im je zapovjedio Isus. I dovedoše oslicu i oslića i staviše na njih haljine svoje te ga postaviše sjesti. A veliko mnoštvo prostrije haljine svoje po putu: a drugi odsijecahu grane od stabala i sterahu po putu: a mnoštvo, koje igjaše pred njim i za njim, klicaše govoreći: Hosana sinu Davidovu; blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!

Poslije ovoga blagosivljaju se grane. Svećenik stojeći na istoj strani Epistole govori glasom ferijalne Mise:

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Uzmnoži vjeru onih, koji u tebe ufaju, Bože, i molbe onih, koji te prose milostivo usliši; došlo na nas mnogostruko milosrgje tvoje: neka se blago†slove i ove grane palama ili maslina; i kako si u prilici Crkve uzmnožio Noja, kad je izlazio iz korablje i Mojsija, kad je izlazio iz Egipta sa sinovima Izraelovim: tako mi, noseći palme i maslinove grane, da izagjemo s dobrim djelima ususret Krstu, i po njemu da ugjemo u radost vječnu: Koji s tobom živе i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog:

V) Po sve vijeke vijekâ.

R) Amen.

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

V) Uzgor srca.

R) Imamo k Gospodu.

V) Hvale podajmo Gospodu Bogu našemu.

R) Dostojno i pravedno je.

U istinu dostojno i pravedno je, razložno i spasonosno, da mi tebi vazda i svuda hvale podajemo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji se slaviš u vijeću svetih svojih.

Tebi bo služe stvorenja tvoja, jer tebe samoga Stvoritelja i Boga poznaju, i svako djelo tvoje tebe skupa hvali, i blagosivljaju te Sveti tvoji. Jer ono veliko ime Jedinorogjenoga tvoga pred kraljevima i oblastima ovoga svijeta slobodnim glasom ispovijedaju. Komu dvore Angjeli i Arkangjeli, Prijestolja i Gospodstva: i sa svim četama nebeske vojske, pjesmu slave tvoje složno pjevaju, bez prestanka govoreći:

Kor pjeva:

Svet, svet, svet, Gospod Bog Sabaot. Puna su nebesa i zemlja slave tvoje. Hosana u višnjih. Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, Hosana u višnjih.

Nastavlja se:

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Prosimo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, da ovo stvorenje masline, koje si zapovjedio, da izraste iz drvene tvari, i koje je golubica vraćajući se u korablju u svom kljunu donijela, dostojiš se blago†sloviti i posve†titi; da koji god od nje prime, steku sebi obranu duše i tijela: i neka bude, Gospode, našega spasenja lijek, otajstvo milosti tvoje. Po Gospodu našemu Isukrstu, Sinu tvomu, koji s tobom živе i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vijeka.

R) Amen.

Pomolimo se.

Bože, koji sakupljaš što je rastrkano, i uzdržiš, što je sakupljeno: koji si blagoslovio puk, kad je nosio grane ususret Isusu: blago†slovi palme i masline, koje službenici tvoji u čast imena tvoga vjerno primaju: da kamo god budu unesene prime tvoj blagoslov prebivaoci onoga mjesta; i otjeravši sve protivštine tvoja desnica da zaštiti one, koje je otkupio Isukrst, Sin tvoj Gospod naš. Koji s tobom itd.

R) Amen.

Pomolimo se.

Bože, koji si nam divnom uredbom hotio pokazati i od stvari bešćutnih podarenje našega spasenja; podaj molimo, da bogoljubna srca tvojih vjernika spasonosno razume, što mnoštvo otajstveno označi onim djelom, kad danas nebeskom svjetlosti nadahnuto, idući ususret Otkupitelju, pred noge njegove prostrije grane palamâ i maslina. Palama dakle grane očekuju slavodobiće nad poglavicom smrti, a mladike maslina na neki način naviješćuju da je došlo duhovno pomazanje. Jer je razumilo već onda ono blaženo mnoštvo ljudi, da je unaprijed naznačeno: da Otkupitelj naš sažaljavajući čovječanske nevolje, imadijaše se boriti sa poglavicom smrti za život svega svijeta i umirući predobiti ga. I zato se prikloni, da takove stvari izvrši, koje bi u njemu očitovale i slavu pobjede

i obilnost milosrgja. Što i mi takogjer puni vjere pridržavajući i djelo i značenje, tebe, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po istom Gospodu našemu Isukrstu priklonito molimo: da u njemu i po njemu, čija si uda hotio da budemo, slaveći pobjedu nad oblasti smrti, zaslužimo biti udionici njegova slavnog uskrsnuća. Koji s tobom itd.

Pomolimo se.

Bože, koji si zapovjedio golubici, da maslinovom grančicom navijesti mir zemlji: molimo, da posvetiš nebeskim blago†slovom ove grane masline i drugih stabala, da tako budu na spasenje svemu puku tvomu. Po Krstu Gospodu našemu. *R.* Amen.

Pomolimo se.

Blago†slovi, molimo, Gospode, ove grane palama ili maslina: i podaj, da što puk tvoj danas u tvoju čast tjelesno čini, to s najvećom pobožnosti duhovno ovrši, nad neprijateljem pobjegjujući i djelo milosrgja veoma ljubeći. Po Gospodu našem Isukrstu itd.

Sada Misnik stavi tamjana u kadionik, pak tri puta oškropi grane vodom blagoslovljenom govoreći Ant. Oškropi me *bez pjevanja i bez psalma: i tri puta okadi. Poslije govori:*

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si svoga Sina Isukrsta Gospoda našega za naše spasenje na ovaj svijet poslao, da se snizi do nas, te nas prizove k tebi: pred kim kad igjaše u Jeruzolim, da ispuni Pismo, mnoštvo vjernog puka s najvjernijom bogoljubnošću prostiraše po putu svoje odjeće s granama palama: podaj molimo, da njemu put vjere pripravimo, s kojega uklonivši kamen spoticanja i kamen smutnje, prolistaju pred tobom naša djela kićem pravde, da zaslužimo nasljedovati njegove stope. Koji s tobom žive.

Dospjevši blagoslov, prvi po časti od Klera pristupa k Oltaru i daje blagoslovljenu granu Misniku, a ovaj ne klekne niti poljubi ruku onom, koji mu je dao. Zatim Misnik stojeći pred oltarom, obraća se puku i dijeli grane, najprije prvomu po časti od Klera od koga je primio, pak Gjakonu i Podgjakonu odjevenim, pa drugim od klera jednomu po jednom redom, na posljetku svjetovnjacima; svi klečeći primaju granu cjelivajući nju i ruku Misnikovu. To ne čine Prelati, ako se tu nahode. Kad počne dijeliti, Kor pjeva Antifone, koje slijede:

Djeca židovska noseći maslinove grane odoše ususret Gospodu kličući i govoreći: Hosana u višnjih.

Druga Ant. Djeca židovska prostirahu svoje haljine po putu i klicahu govoreći: Hosana sinu

Davidovu: blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje.

Ako ove ne bi bile dosta, neka se ponavljaju, dok se dovrši razdijeljenje granâ. Za tim Misnik govori:

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, koji si učinio, da Gospod naš Isukrst zasjede na oslića, i naučio mnoštvo pukâ sterati po putu haljine ili grane stabala i pjevati u pohvalu njegovu Hosana: daj, molimo, da uzmožemo nasljedovati njihovu pravednost i da budemo dostojni postići njihove zasluge. Po istom Krstu Gospodu našemu.

R) Amen.

Zatim biva ophod: i najprije Svećenik stavi tamjana u kadionik, a Gjakon obrati se puku i reče:

Uputimo se u miru!

Kor odgovara: U ime Krstovo. Amen.

Ide prvi kadioničar s kadionikom; onda Podgjakon, noseći Križ, megju dvama svjećonošama, sa užeženim svijećama; slijedi Kler po redu, a poslije Misnik (Celebrans) s Gjakonom na lijevu, svi s granama u ruci, i pjevaju se ove antifone, ili sve ili neke, dok traje ophod.

Ant. Mt. 21. Kad se Gospod približavaše k Jeruzolimu, * posla dvojicu od učenika svojih govoreći:

Idite u selo, što je prema vama; * i naći ćete oslića privezana, na kome nitko od ljudi nije sjedio;

Odriješite * i privedite meni.

Ako vas ko upita recite: * treba Gospodu.

Odriješivši privedoše Isusu: * i postaviše na nj haljine svoje, a on sjede na njega:

Jedni prostirahu haljine svoje po putu, * a drugi sterahu granje stabala.

A koji igjahu za njim klicahu: * Hosan , blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!

Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida: Hosana u višnjih: * smiluj se nama, sine Davidov!

Druga ant. Iv. 12. Čuvši puk, da Isus dolazi u Jeruzolim, * uzeše grane palamâ;

I izigjoše mu ususret, * a djeca klicahu govoreći:

Ovaj je, koji ima doći * na spasenje puka.

Ovaj je spasenje naše * i otkupljenje Izraelovo.

Kako je velik ovaj, * komu Prijestolja i Gospodstva ususret izlaze.

Neboj se kćeri Sionska, * evo kralj tvoj ide k tebi, sjedeći na osliću kako je pisano.

Zdravo Kralju, tvorče svijeta, * koji si nas došao otkupiti.

Druga Ant. Šest dana prije svetkovine vazmene, kad dogje Gospod u grad Jeruzolim, izigjoše mu ususret djeca.

I u rukama nošahu * grane palama.

I vikahu iza glasa govoreći: * Hosana u višnjih!

Blagoslovljen, koji si došao u prevelikom milosrgju svome: * Hosana u višnjih.

Druga Ant. Ide mnoštvo s cvijećem i s palmama ususret Otkupitelju * i slavodobitniku dostojne počasti daje.

Sina Božjega narodi ustima slave; * i u hvalu Krstovu glasovi grme króz oblake: Hosana u višnjih!

Druga Ant. S angjelima i s djecom nagjimo se vjerni; * slavodobitniku smrti kličući: Hosana u višnjih!

Druga Ant. Mnoštvo veliko, koje se bijaše sabralo u dan svetačni * klicaše Gospodu: *

Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje: * Hosana u višnjih!

Kad se ophod povrati, dva ili četiri pjevača ugju u crkvu i zatvorivši vrata okrenuti licem prema vratima, počinju: R). Slava ti, hvala, *i otpjevaju dva prva retka. A Misnik sa ostalima izvan crkve iste ponavljaju. Zatim oni, koji su u crkvi, pjevaju ostale susljedne retke: ili sve ili nekoje, kako se svidi, a koji su vani*

na svaka dva retka odgovaraju kao u početku
Slava ti, hvala.

V) Slava ti, hvala i čast, Kralju Krste Otkupitelju!
Komu djetinska dika spjeva — Hosana milo.

R) Slava ti, hvala.

V) Izraelov ti si Kralj, i Davidov slavni rod
Koji dolaziš u ime Gospodnje, o blagoslovljeni Kralju.

R) Slava ti, hvala.

V) Svaki te u višnjih nebeski zbor hvali,
I umrli čovjek i sve stvorenje skupa.

R) Slava ti.

V) Židovski puk s palmama izagje ti u susret:
S molitvom, željom, pjesmama evo nas k tebi.

R) Slava ti.

V) Ovi tebi pred mukom prinošahu uzdarje hvale:
Mi tebi vladaru pjevamo pjesmu.

R) Slava ti.

V) Ugodiše ti oni, neka ti ugodi i bogoljubnost naša:
Kralju milostivi, Kralju blagi, komu je ugodno sve, što je dobro.

R) Slava ti.

Zatim Podgjakon kopljem od Križa pokuca u vrata: koja se odmah otvore. Ophod ulazi u Crkvu pjevajući:

R) Ulazeći Gospod u sveti grad, * židovska djeca oglasujući uskrsnuće života:

S granama palama: Hosana klicahu u višnjih.

V) Čuvši puk, da Isus dolazaše u Jeruzolim, * izagjoše mu u susret.

S granama palama: Hosana klicahu u višnjih.

Ne govori se Slava Ocu.

Iza toga se govori Misa a grane se drže u rukama samo, kad se pjeva Muka i Evangjelje.

NA MISI

Štenje Knjige Blaženoga Pavla Apostola Filipljanima.

Gl. 2.

Braćo! Ovo bo osjećajte u sebi, što i u Krstu Isusu; koji budući u obličju Božjem, nije držao otimačinom, što je jednak Bogu, nego je sebe poništio uzevši obličje sluge, postavši sličan ljudima i vanjštinom nagje se kao čovjek. Ponizi sam sebe, postavši poslušan sve do smrti i to smrti na križu. Radi čega i Bog njega uzvisi i dade mu ime, koje je nad svako ime, (*ovdje se poklekne*) da se u Ime Isusovo pokloni svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom i svaki jezik da prizna, da je Gospod Isukrst u slavi Boga Oca.

Muka se Gospodnja počinje naprosto; ne govori se Očisti srce moje, *ne pita se blagoslov, ne nose se svijeće ni tamjan; ne govori se* Gospod s vama, *niti se odgovara* Slava tebi Gospode. *Misnik ili Gjakon kad izusti* Muka Gospoda našega *ne znamenuje knjige niti sam sebe. Ovo se opslužuje i ostalih danâ, kad se čita Muka.*

Muka Gospoda našega Isukrsta po Mateju.

Gl. 26 i 27.

U ono vrijeme: Reče Isus učenicima svojim † Znate, da će do dva dana biti Vazam, i Sin čovječanski bit će predan, da se propne. *Pjevač:* Tada se skupiše poglavice svećeničke i starješine pučke u dvor poglavara svećeničkoga, koji se zvaše Kaifa: i vijećahu, kako bi Isusa na prijevaru uhvatili i ubili. A govorahu: *Zbor:* Ne u dan svetačni, da ne bi kakogod buna nastala u puku. *P.* A kad Isus bješe u Betaniji u kući Šimuna gubavca, pristupi k njemu žena sa posudom od alabastra dragocjene pomasti i izlije na glavu njegovu kad sjegjâše za trpezom. A videći to učenici, rasrdiše se govoreći: *Z.* Čemu šteta ova? jer se mogaše ovo prodati skupo i dati siromasima. *P.* A znajući to Isus, reče im: † Što dosagjujete ovoj ženi? Ona je dobro djelo na

meni učinila. Jer siromahâ imate vazda sa sobom, a mene nemate vazda. A ona izlivši pomast ovu na tijelo moje za pokopanje moje učini. U istinu govorim vama, gdje god se bude propovijedalo ovo Evangjelje po svemu svijetu, kazat će se i to na njezinu uspomenu, što je ona učinila *P.* Tada jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda Iškariot, otide k poglavicama svećeničkim i reče im: *Jedan od pjevača ili sav zbor:* Što ćete mi dati, i ja ću vam ga predati? *P.* A oni mu odrediše trideset srebrnika. I od tada iskaše zgodu, da ga izda. A u prvi dan Prijesnaca pristupiše učenici k Isusu govoreći: *Z.* Gdje hoćeš da ti pripravimo blagovati vazam? *P.* A Isus reče: † Pogjite u grad k nekomu i kažite mu: Učitelj kaže: Vrijeme je moje blizu, kod tebe ću učiniti vazam s učenicima svojim. *P.* I učenici učiniše, kako im naredi Isus i pripraviše vazam. A kad bi u veče, sjede za trpezu s dvanaestoricom učenika svojih. I kad blagovahu reče im: † U istinu vam govorim, da će me jedan od vas izdati. *P.* I ožalošćeni vrlo, poče svaki govoriti: *J. ili Z.* Jesam li ja, Gospode? *P.* A on odgovarajući reče: † Koji umače sa mnom ruku u zdjelu, onaj će me izdati. Sin čovječji ide dosta, kao što je pisano za njega: ali jao onomu čovjeku, koji izda Sina čovječanskoga; bolje bi mu bilo, da se nije rodio čovjek onaj. *P.* A odgovarajući Juda, koji ga izdade, reče: *J. ili Z.*

Zar sam ja, Učitelju? *P.* Reče mu: † Ti si rekao. *P.* A dok oni večerahu, uze Isus kruh i blagoslovi, i razlomi, i dade učenicima svojim i reče: † Uzmite i blagujte: ovo je Tijelo moje. *P.* I uzevši čašu, poda hvale i dade im govoreći: † Pijte iz nje svi. Ovo bo je Krv moja novoga zavjeta, koja će se proliti za mnoge na otpuštenje grijeha. A kažem vam: neću odsad piti od ovoga roda lozovoga sve do onoga dana, kad ću piti s vama novoga u kraljestvu Oca svojega. *P.* I odpjevavši hvalu, izidoše na goru Maslinsku. Tada im reče Isus: † Svi ćete se vi sablazniti noćas s mene; jer je pisano: Udarit ću pastira i razbježat će se ovce stada. A pošto uskrsnem, poći ću pred vama u Galileju. *P.* A Petar odgovarajući reče mu: *J. ili Z.* Ako se i svi zablazne s tebe, ja se ne ću nikada sablazniti. *P.* Reče mu Isus: † Zaista ti kažem: noćas, prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajati. *P.* Reče mu Petar: *J. ili Z.* Ako ustrebuje i umrijeti s tobom, ne ću te zatajati. *P.* Tako i svi učenici rekoše. Tada dogje Isus s njima u zaselak, koji se zove Getsemani, i reče učenicima svojim: † Sjedite ovdje, dok ja pogjem onamo i pomolim se. *P.* I uzevši Petra i dva sina Zebedeova, poče se žalostiti i tužan biti. Tada im reče: † Žalosna je duša moja sve do smrti: ostanite ovdje, i bdijte sa mnom. *P.* I odalečivši se malo, pade na lice

svoje, moleći i govoreći: † Oče moj, ako je moguće, neka me mine čaša ova. Ali opet ne kako ja hoću, nego kako ti. *P.* I dogje k učenicima svojim, i nagje ih, gdje spavaju: i reče Petru: † Tako, zar nijeste mogli jedan čas bdjeti sa mnom? Bdijte i molite, da ne upadnete u napast. Duh je u istinu spravan, ali je pŭt slaba. *P.* Opet po drugi put otide, i moljaše se govoreći: † Oče moj, ako me ne može ova čaša minuti, nego da ju popijem, budi volja tvoja. *P.* I dogje opet i nagje ih, gdje spavaju: jer im bijahu oči oteščale. I ostavivši ih, opet otide i treći put se pomoli govoreći iste riječi. Tada dogje k učenicima svojim i reče im: † Spavajte već i počivajte: evo se približi čas i Sin čovječanski bit će predan u ruke grješnicima. Ustanite, hajdemo: evo se približio koji će me izdati. *P.* Dok on još govoraše, evo Juda jedan od dvanaestorice dogje, i s njim mnoštvo veliko s mačevima i s bičevima, poslani od poglavica svećeničkih, i starješina pučkih. A izdajnik njegov dade im znak, govoreći: *J. ili Z.* Kome ja podam cjelov onaj je, uhvatite ga. *P.* I odmah pristupivši k Isusu reče: *J. ili Z.* Zdravo, Učitelju. *P.* I cjelova ga. A Isus mu reče: † Prijatelju, što si došao? *P.* Tada pristupiše, i ruke digoše na Isusa, i uhvatiše ga. I gle! jedan od onih, što bijahu s Isusom, mašivši se rukom, trgne mač svoj i udarivši slugu poglavara svećeničkog, odsiječe mu

uho. Tada mu reče Isus: † Vrati mač svoj u mjesto njegovo, jer svi koji se mača hvataju, od mača će i poginuti. Misliš li, da ne mogu umoliti Oca svojega, pa će mi poslati u pomoć više od dvanaest četa angjelâ? Kako bi se dakle ispunila Pisma, da tako treba da bude? *P.* U taj čas reče Isus mnoštvu: † Kao na razbojnika izišli ste s mačevima i s bičevima, da me uhvatite; svaki dan sam kod vas sjedio učeći u hramu i nijeste me uhvatili. *P.* A ovo se sve dogodilo, da se ispune Pisma prorokâ. Tada svi učenici, ostavivši ga, pobjegoše. A oni uhvativši Isusa, odvedoše ga poglavaru svećeničkom Kaifi, gdje se bijahu skupili književnici i starješine. A Petar ga slijegjaše iz daleka sve do u dvor poglavara svećeničkoga. I ušavši unutra, sjegjaše sa slugama, da vidi svršetak. — A poglavice svećeničke i sve vijeće iskahu krivo svjedočanstvo proti Isusu, da bi ga na smrt predali: i ne nagjoše, premda mnogi krivi svjedoci bjehu pristupili. A najposlije dogjoše dva kriva svjedoka i rekoše: *Z.* Ovaj je kazao: Mogu razoriti hram Božji, i za tri dana opet ga sagraditi. *P.* I ustavši poglavar svećenički reče mu: *J. ili Z.* Ništa ne odgovaraš na to, što ovi proti tebi svjedoče? *P.* A Isus mučaše. I poglavar svećenički reče mu: *J. ili Z.* Zaklinjem te Bogom živim, da nam kažeš, jesi li ti Krst Sin Božji. *P.* Veli mu Isus: † Ti si rekao; ali ja vam govorim: odsad ćete vidjeti Sina čo-

vječanskoga, gdje sjedi ob desnu kreposti Božje, i dolazi na oblacima nebeskim. *P.* Tada poglavar svećenički razdrije haljine svoje govoreći: *J. ili Z.* Opsova; što nam više trebaju svjedoci? Evo sad ste čuli psovku: što vam se čini? *P.* A oni odgovarajući rekoše: *Z.* Krivac je smrti. *P.* Tada pljunuše u lice njegovo i šakama ga udariše, a drugi mu dadoše pljuske po licu govoreći: *Z.* Pogodi, Krste, ko je, koji te je udario? *P.* A Petar sjegjaše vani u dvorištu: i pristupi k njemu jedna službenica govoreći: *J. ili Z.* I ti si bio s Isusom Galilejcem. *P.* A on zataja pred svima govoreći: *J. ili Z.* Ne znam, što govoriš. *P.* A kad izide k vratima, ugleda ga druga službenica i reče onima, što bijahu ondje: *J. ili Z.* I ovaj bješe s Isusom Nazaraninom. *P.* I opet zataja sa zakletvom: Ne poznam toga čovjeka. I domalo pristupiše i oni, što tu bijahu, i rekoše Petru: *Z.* U istinu i ti si od njih, jer te i govor tvoj odava. *P.* Tada se poče kleti i preklinjati, da ne pozna toga čovjeka. I odmah pijetao zapjeva. I sjeti se Petar riječi Isusove. što bješe rekao: Prije nego pijetao zapjeva, tri put ćeš mè zatajati. I izišavši na dvor zaplaka gorko. A kad bi u jutru, učiniše vijeće svi poglavice svećeničke i starješine pučke proti Isusu, da bi ga na smrt predali. I svezana ga odvedoše i predadoše Ponciju Pilatu upravitelju. Tada videći Juda, koji ga je izdao, da je osugjen, pokaja

se i povrati trideset srebrnika poglavicama svećeničkim i starješinama govoreći: *J. ili Z.* Sagriješio sam, izdavši krv pravednu. *P.* A oni rekoše: *Z.* Što se to nas tiče? Ti se misli. *P.* I bacivši srebrnike u hram ukloni se: i otišavši, objesi se. A poglavice svećeničke, uzevši srebrnike, rekoše: *J. ili Z.* Ne valja ih staviti u blagajnicu, jer su cijena krvi. *P.* I dogovorivši se kupiše za njih lončarevu njivu, za groblje stranaca. Zato se prozva ona njiva Haceldama, to će reći krvna njiva, sve do dana današnjega. Tada se ispuni, što je rekao Jeremija prorok govoreći: I uzeše trideset srebrnika cijenu procijenjenoga, koga su kupili od sinova Izraelovih, i dadoše ih za njivu lončarevu kao što mi naredi Gospod. — A Isus stade pred upravitelja, i zapita ga upravitelj, govoreći: *J. ili Z.* Ti li si kralj židovski? *P.* Reče mu Isus: † Ti kažeš. *P.* I kad ga tužahu poglavice svećeničke i starješine, ništa ne odgovori. Tada mu kaže Pilat: *J. ili Z.* Ne čuješ li, kolika proti tebi iznose svjedočanstva? *P.* I ne odgovori mu ni na jednu riječ, tako da se upravitelj čugjaše veoma. A bijaše običaj, da o svetkovini upravitelj pusti narodu jednoga sužnja, kojega bi oni htjeli. A imagjaše tada sužnja na glasu, koji se zvaše Baraba. Kad se dakle skupiše, reče Pilat: *J. ili Z.* Koga hoćete, da vam pustim? Barabu ili Isusa, koji se zove Krst? *P.* Jer znadijaše,

da su ga iz nenavidnosti predali. A kad sjegjaše na sudištu, poruči mu njegova žena, govoreći: *J. ili Z.* Progji se ti pravednika toga, jer sam mnogo danas podnijela u snu radi njega. *P.* A poglavice svećeničke i starješine nagovoriše narod, da zaištu Barabu, a Isusa, da pogube. I odgovarajući upravitelj reče im: *J. ili Z.* Koga hoćete od dvojice, da vam pustim? *P.* A oni rekoše: *Z.* Barabu. *P.* Reče im Pilat: *J. ili Z.* Što dakle da učinim s Isusom, koji se zove Krst? *P.* Odgovoriše svi: *Z.* Neka se propne! *P.* Reče im upravitelj: *J. ili Z.* Koje je zlo učinio. *P.* A oni još više vikahu, govoreći: *Z.* Neka se propne! *P.* A kad vidje Pilat, da ništa ne koristi, nego još veća buna nastaje, uzevši vode umije ruke pred pukom govoreći: *J. ili Z.* Ja nijesam kriv za krv pravednika ovoga; vi se mislite. *P.* I odgovarajući vas puk reče: *Z.* Krv njegova na nas i na djecu našu. *P.* Tada im pusti Barabu, a Isusa bičima izbijena predade im, da se na križ pribije. Tada vojnici upraviteljevi povedoše Isusa u dvor, i skupiše na nj svu četu vojničku: i svukavši ga, ogrnuše ga grimiznom haljinom: i spletavši krunu od trnja, postaviše mu na glavu, i trstiku u desnicu njegovu. I pokleknuvši pred njim rugahu mu se govoreći: *Z.* Zdravo kralju židovski! *P.* I pljuvajući na nj, uzeše trstiku i udarahu ga po glavi. I kad mu se izrugaše, skinuše s njega haljinu, i obukoše ga u odjeću njegovu, i povedoše ga,

da ga na križ pribiju. A izlazeći, nagjoše čovjeka Cirenjanina, po imenu Šimuna: ovoga nagnaše, da uzme križ njegov. I dogjoše na mjesto, koje se zove Golgota, to će reći Kalvarije mjesto. I dadoše mu vino piti pomiješano sa žuči. I okusivši ne htjede, da pije. A pošto ga na križ pribiše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke: da se ispuni, što je kazao prorok govoreći: Razdijeliše megju sobom haljine moje, i za odjeću moju baciše kocke. I sjedeći, čuvahu ga. I postaviše mu više glave krivicu njegovu napisanu: Ovo je Isus, Kralj židovski. Tada razapeše s njime dva razbojnika: jednoga s desne a drugoga s lijeve. A koji prolažahu psovahu ga, klimajući glavama svojim, i govoreći: *Z.* Nuder ti, koji razvaljuješ hram Božji, i za tri dana opet ga sagragjuješ: spasi sam sebe. Ako si Sin Božji, sagji s križa. *P.* A tako i poglavice svećeničke rugajući mu se s književnicima i starješinama, govorahu: *Z.* Druge je spasio a sam sebe ne može, da spasi. Ako je Kralj Izraelski, neka sad sagje s križa, pa ćemo mu vjerovati. Uzdao se u Boga, neka ga sad izbavi, ako mu je mio, jer je rekao: Sin sam Božji. *P.* Tako isto grgjahu ga i razbojnici, koji bijahu razapeti s njime. A od šeste ure nastane tmina po svoj zemlji sve do ure devete. A oko devete ure zavapi Isus glasom velikim, govoreći: † Eli, Eli, lama sabaktani. *P.* Što jest: † Bože moj, Bože moj, zašto si

me zapustio? *P.* A neki od onih, što stajahu ondje, čuvši to, govorahu: *Z.* Ovaj zove Iliju. *P.* I odmah jedan od njih otrča, te uzevši spužvu napuni je octa, pa natakne na trstiku, i davaše mu piti. A ostali govorahu: *Z.* Stani, da vidimo, hoće li doći Ilija, da ga izbavi. *P.* A Isus opet zavapivši glasom velikim ispusti duh. (*Ovdje se klekne, te se malo postoji*). I gle! zastor hrama razdrije se na dvoje s vrha do dna: i zemlja se potrese, i kamenje popuca i grobovi se otvoriše: i ustaše mnoga tjelesa svetih, koji bijahu preminuli. I izišavši iz grobova po uskrsnuću njegovu, dogjoše u sveti grad, i pokazaše se mnogima. A stotinik i koji s njime bijahu, čuvajući Isusa, vidjevši potres zemlje i što se dogagjaše, prepadoše se veoma, govoreći: *Z.* Zaista ovaj bješe Sin Božji! *P.* A bijahu ondje gledajući iz daljega mnoge žene, koje su išle za Isusom iz Galileje i služile ga: megju kojima bijaše Marija Magdalena, i Marija Jakobova i mati Josipova, i mati sinova Zebedejevih. A kad bi u veče, dogje neki bogati čovjek iz Arimateje, po imenu Josip, koji takogjer bijaše učenik Isusov. Ovaj pristupi Pilatu i zapita tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi, da mu predadu tijelo. I uzevši Josip tijelo, zavi ga u čisto platno. I položi ga u svoj novi grob, koji je bio isjekao u kamenu. I navali veliki kamen na vrata od groba, pa otide. A ondje bijahu Marija Magdalena i druga Marija sjedeći prema grobu.

Ovdje se govori: Očisti srce moje, *pita se blagoslov, nosi se tamjan bez svijeća, i okadi se knjiga; ne govori se* Gospod s vama. *Misnik ili Gjakon ne znamenuje knjigu ni sebe; i što slijedi pjeva se glasom Evangjelja. Kad svrši pjevanje, Misnik poljubi knjigu, a Gjakon ga okadi. Sve se ovo opslužuje i na ostalim Mukama osim na Veliki petak.*

A drugi dan, koji je po petku, sabraše se poglavice svećeničke i farizeji kod Pilata, govoreći: Gospodaru! Sjetismo se, da je onaj varalica još za života kazao: poslije tri dana ću uskrsnuti. Za to naredi, da se čuva grob do trećega dana; da po čemu ne dogju učenici njegovi, i da ga ne ukradu, i ne reku puku: Uskrsnuo je od mrtvih. I bit će posljednja prijevara gora od prve. Reče im Pilat: Imate stražu, idite i čuvajte, kako znate. A oni otišavši, sa stražom utvrdiše grob i zapečatiše kamen.

NA VELIKI PONEDJELJAK

Štenje Izaije Proroka.

Gl. 50.

U dni one: Reče Izaija: Gospod Bog otvori mi uho, a ja se ne protivim, niti odstupih natrag. Tijelo svoje predadoh onima, koji biju, i obraze svoje onima, koji skubu: ne odvratih lica svojega od onih, koji me ruže i zapljuvaju. Gospod Bog pomoćnik moj, zato se nijesam smeo; i zato stavih lice svoje kao pretvrdi kamen i znam, da se ne ću smesti. Blizu je onaj, koji me opravdava, ko će mi se protiviti? Stanimo zajedno, ko je protivnik moj? Neka pristupi k meni. Gle! Gospod Bog pomoćnik moj: ko je, da me osudi? Gle, svi će se kao odjeća odrijeti, grinja će ih izgristi. Ko se megju vama boji Gospoda, i sluša glas sluge njegova? Ko ide po mraku, i nema svijetla, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega.

† Slijedi Sv. Evangjelje po Ivanu.

Gl. 12.

Šest dana prije Vazma dogje Isus u Betaniju, gdje bješe umro Lazar, koga Isus uskrsnu. Ondje mu spraviše večeru: i Marta služaše, a Lazar bijaše jedan od onih, što sjegjahu s njime. Tada Marija uze litru prave dragocjene pomasti nardove, i pomaza noge Isusove, te otare svojom kosom noge njegove: a kuća se napuni mirisa od pomasti. Na to reče jedan od učenika njegovih, Juda Iškariot, koji ga imagjaše izdati: Zašto se ova pomast nije prodala za tri sta dinara, i podijelilo se siromasima? A ovo reče ne, jer mu je bilo stalo za siromahe, nego jer bijaše lupež, pa imajući tobolac dizaše, što se u nj stavljaše. A Isus reče: Pustite je, da to sačuva za dan pokopanja moga; jer siromahe imate vazda sa sobom, a mene uvijek nemate. Sazna pak veliko mnoštvo Židova, da je ondje: pa dogjoše, ne samo poradi Isusa, nego i da vide Lazara, kojega uskrisi od mrtvih.

NA VELIKI UTORAK

Štenje Jeremije Proroka.

Gl. 11.

U dni one: Reče Jeremija: Gospode, objavio si mi, te znadem; očitovao si mi namjere njihove. A ja bijah kakono krotko jagnje, koje se vodi na klanje i ne znadijah, da se dogovoriše suprot meni govoreći: Dajmo mu drvo mjesto kruha i iskorijenimo ga sa zemlje živih i ime da mu se ne spominje više. Ali ti, Gospode Sabaot, koji sudiš pravedno, i ispituješ bubrege i srca, daj, da vidim osvetu tvoju nad njima; jer tebi predadoh u ruke pravdu svoju, Gospode, Bože moj.

Muka Gospoda našega Isukrsta po Marku.

Gl. 14 i 15.

U ono vrijeme: bijaše do dva dana Vazam i blagdan Prijesnaca, i tražahu veliki svećenici i književnici, kako bi Isusa na prijevaru

uhvatili i ubili. A govorahu: *Zbor.* Ne u dan svetačni, da ne bi kakogod pobuna nastala u puku. *Pjevač*: A kad bijaše Isus u Betaniji, u kući Šimuna gubavca, i sjegjaše za trpezom: dogje žena, koja imaše posudu od alabastra s dragocjenom pomasti od pravoga narda, i razbivši posudu izli na glavu njegovu. A bjehu neki, koji ne mogahu podnijeti u sebi, i govorahu: *Z.* Zašto se učinila ova šteta s pomasti? Jer se mogaše ova pomast prodati za više od trista dinara, i dati siromasima. *P.* I režahu na nju. A Isus reče: † Ostavite je! što joj dosagjujete? Ona učini dobro djelo na meni, jer siromahe imate vazda sa sobom i kad god hoćete, možete im dobro činiti: a mene svegjer nemate. Ona je učinila, što je mogla: unaprijed pomaza tijelo moje za pokopanje. Zaista vam kažem: gdje god bude propovijedano ovo Evangjelje po svemu svijetu, kazivat će se i što je ona učinila, za spomen njezin. *P.* A Juda Iškariot, jedan od dvanaestorice, otide k velikim svećenicima, da im ga izda. A oni čuvši obradovaše se i obećaše mu dati novaca. I iskaše, kako bi ga u zgodan čas izdao. A prvi dan Prijesnaca, kad žrtvovahu vazam, rekoše mu učenici: *Z.* Gdje ćeš, da pogjemo, da ti pripravimo vazam, da blaguješ? *P.* I posla dvojicu od učenika svojih, i reče im: † Idite u grad: i susrest će vas čovjek, koji nosi sud vode; idite za njim: i gdje god ugje kažite domaćinu: Uči-

telj veli: Gdje mi je blagovalište, gdje ću blagovati vazam s učenicima svojim? I on će vam pokazati veliko blagovalište napravljeno; i ondje nam spravite. *P.* I otidoše učenici njegovi, i dogjoše u grad, i nagjoše, kako im bješe rekao, i spraviše vazam. A kad bi u veče, dogje s dvanaestoricom. I kad sjegjahu za trpezom, i blagovahu, reče Isus: † Zaista vam kažem, da će me jedan od vas izdati, koji blaguje sa mnom. *P.* A oni se stadoše žalostiti, i govoriti mu jedan za drugim: *Jedan pjevač ili Zbor.* Jesam li ja? *P.* A on im reče: † Jedan od dvanaestorice, koji umače sa mnom ruku u zdjelu. Sin čovječanski ide istina, kao što je pisano za njega, ali jao onomu čovjeku, po komu Sin čovječanski bude izdan; bolje bi mu bilo, da se nije rodio čovjek onaj. *P.* I dok oni, blagovahu, uze Isus kruh: i blagoslovivši razlomi i dade im, i reče: † Uzmite, ovo je Tijelo moje. *P.* I uzevši čašu i davši hvale dade im i svi se iz nje napiše. I reče im: † Ovo je Krv moja novoga zavjeta, koja će se proliti za mnoge. U istinu govorim vama, da ne ću više piti od ovoga roda lozovoga, sve do onoga dana, kad ću ga piti novoga u kraljevstvu Božjemu. *P.* I otpjevavši hvalu, izigjoše na goru Maslinsku. I reče im Isus: † Svi ćete se sablazniti noćas s mene; jer je pisano: Udarit ću pastira i ovce će se razbjeći. Ali pošto uskrsnem, pred vama

ću doći u Galileju. *P.* A Petar mu reče: *J. ili Z.* Ako se i svi sablazne s tebe, ali ja ne ću. *P.* Reče mu Isus: † Zaista ti kažem: danas, ove iste noći, prije nego pijetao dva puta zapjeva, tri puta ćeš me zatajati. *P.* A on još većma govoraše: *J. ili Z.* I ako ustreba, da s tobom umrem, ne ću te zatajati. *P.* A tako i svi govorahu. I dogjoše u zaselak, koji se zove Getsemani. I reče učenicima svojim: † Sjedite ovdje, dok se pomolim. *P.* I uze sa sobom Petra i Jakova i Ivana, i poče se strašiti i žalostiti. I reče im: † Žalosna je duša moja sve do smrti; ostanite ovdje i bdijte. *P.* I odmaknuvši se malo, pade na zemlju: i moljaše, da bi ga, ako je moguće, mimoišao onaj čas. I reče: † Aba, Oče! sve je tebi moguće, odaleči ovu čašu od mene, ali ne što ja hoću, nego što ti. *P.* I dogje, i nagje ih, gdje spavaju. I reče Petru: † Šimune, spavaš? Nijesi mogao za jedan čas bdjeti? Bdijte i molite, da ne upadnete u napast; Duh je u istinu spravan, ali je pût slaba. *P.* I opet otišavši, pomoli se, govoreći iste riječi. I vrativši se nagje njih opet gdje spavaju, (jer im bijahu oči otešćale), i ne znadijahu, što bi mu odgovorili. I dogje treći put, i reče im: † Spavajte samo i počivajte. Dosta je; došao je čas; evo Sin čovječanski bit će predan u ruke grješnikâ. Ustanite, idimo! Evo je blizu, koji će me izdati. *P.* I dok on još govoraše, dogje Juda Iškariot, jedan od dvanaesto-

rice, i s njime veliko mnoštvo s mačevima i štapima od velikih svećenika i književnika i starješina. A izdajnik im dade znak govoreći: *J. ili Z.* Komu podam cjelov, on je, uhvatite ga i oprezno vodite. *P.* I došavši odmah pristupi k njemu i reče: *J. ili Z.* Zdravo Učitelju. *P.* I cjeliva ga. A oni metnuše ruke na nj, i uhvatiše ga. A jedan od onih, što stajahu ondje, povadivši mač udari slugu vrhovnoga svećenika, i odsiječe mu uho. I odgovarajući Isus reče im: † Kao na razbojnika izišli ste s mačevima i štapima, da me uhvatite. Svaki dan sam bio kod vas u hramu učeći vas i ne uhvatiste me. Ali da se ispune Pisma. *P.* Tada učenici njegovi ostavivši ga, svi pobjegoše. A za njim igjaše neki mladić ogrnut platnom po golu: i uhvatiše ga. A on odbacivši platno, gô pobježe od njih. I dovedoše Isusa k vrhovnom svećeniku, i sabraše se svi svećenici i književnici i starješine. A Petar je išao za njim iz daleka sve do u dvor vrhovnoga svećenika i sjegjaše sa slugama uz oganj i grijaše se. A svećenici i sve vijeće iskahu svjedočanstvo proti Isusu, da ga na smrt predadu, i ne nalažahu. Mnogi bo krivo svjedočanstvo govorahu proti njemu, ali svjedočanstva ne bijahu suglasna. I neki ustavši iznošahu krivo svjedočanstvo proti njemu, govoreći: *Z.* Mi smo čuli, gdje on govori: Ja ću razvaliti ovaj hram rukama načinjen i za tri dana drugi ću sagraditi rukama nenačinjeni. *P.*

I ne bijaše suglasno svjedočanstvo njihovo. I ustavši vrhovni svećenik na srijedu, zapita Isusa govoreći: *J. ili Z.* Ništa ne odgovaraš na to, što ti ovi predbacuju? *P.* A on mučaše, i ništa ne odgovori. Opet ga pitaše vrhovni svećenik, i reče mu: *J. ili Z.* Ti li si Krst Sin Boga blagoslovljenoga? *P.* A Isus mu reče: † Jesam, i vidjet ćete Sina čovječanskoga, gdje sjedi ob desnu kreposti Božje i dolazi s oblacima nebeskim. *P.* A vrhovni svećenik razdrije haljine svoje, i reče: *J. ili Z.* Što nam više trebaju svjedoci? Čuli ste psovku: Što vam se čini? *P.* A oni ga svi osudiše, da je krivac smrti. I jedni počeše pljuvati na nj, i pokrivati mu lice i pljuskama ga udarati, i govoriti mu: *Z.* Prorokuj. *P.* I sluge ga zaušnicama bijahu. A kad bijaše Petar dolje u dvorištu, dogje jedna sluškinja vrhovnoga svećenika: i vidjevši Petra, gdje se grije, pogleda na nj i reče: *J. ili Z.* I ti si bio s Isusom Nazaraninom. *P.* A on zataja govoreći: *J. ili Z.* Niti znam, niti razumijem, što govoriš. *P.* I izigje vanka pred dvorište, a pijetao zapjeva. A kad ga opet vidje sluškinja, poče govoriti onima, što bijahu ondje naokolo. *J. ili Z.* I ovaj je od onih. *P.* A on opet zataja. I malo zatim opet oni, što bijahu ondje, rekoše Petru: *Z.* U istinu si od njih, jer si i Galilejac! *P.* A on se poče kleti i preklinjati: ne znam toga čovjeka, o kome govorite. I odmah pijetao drugi put zapjeva. I sjeti se Petar riječi, što mu bješe

rekao Isus: prije nego li pijetao dva puta zapjeva, tri puta ćeš me zatajati. I stade plakati. I odmah u jutru vijeće učiniše veliki svećenici sa starješinama, i književnicima i sa svom skupštinom, i svezavši Isusa, odvedoše ga i predadoše Pilatu. I upita ga Pilat: *J. ili Z.* Ti li si kralj židovski? *P.* A on odgovarajući reče: † Ti govoriš. *P.* I tužahu ga veliki svećenici za mnogo stvari. A Pilat ga opet zapita, govoreći: *J. ili Z.* Ne odgovaraš ništa? Vidi, za koliko stvari te optužuju. *P.* A Isus više ne odgovori ništa, tako da se čugjaše Pilat. A o svetačnome danu obično im puštaše jednoga sužnja, koga god bi zaiskali. A bijaše jedan, koji se zvaše Baraba, koji bijaše s buntovnicima svezan, koji i u buni počini ubojstvo. I kad mnoštvo pristupi, stade tražiti ono, što im vazda činjaše. A Pilat im odgovori i reče: *J. ili Z.* Hoćete li, da vam pustim kralja židovskoga? *P.* Jer znadijaše, da ga iz nenavidnosti bjehu predali veliki svećenici. Ali veliki svećenici potakoše mnoštvo, da im radije pusti Barabu. A Pilat opet odgovarajući reče im: *J. ili Z.* Što dakle hoćete, da učinim kralju židovskomu? *P.* A oni opet povikaše: *Z.* Propni ga. *P.* A Pilat im govoraše: *J. ili Z.* A kakvo je zlo učinio? *P.* A oni još više vikahu: *Z.* Propni ga. *P.* A Pilat hoteći ugoditi puku, pusti im Barabu, a Isusa bičima izbijena predade, da se na križ pribije. A vojnici ga odvedu u dvor sudišta, i

sazovu svu četu, i obuku ga u skrlet, i spletavši postaviše mu trnovu krunu. I stadoše ga pozdravljati: Zdravo, Kralju židovski! I udarahu ga trstikom po glavi; i pljuvahu na nj, i pregibajući koljena, klanjahu mu se. I kad mu se izrugaše, svukoše s njega skrlet i obukoše ga u njegove haljine, i izvedoše ga, da ga na križ pribiju. I nagnaše nekoga prolaznika, Šimuna Cirenjanina, koji igjaše iz polja, oca Aleksandrova i Rufova, da uzme križ njegov. I dovedoše ga na Golgotu mjesto, što će reći Kalvarija. I davahu mu piti vino sa mirom, a on ne okusi. I propinjući razdijeliše haljine njegove, bacajući kocke za njih, što će ko uzeti. A bijaše treća ura: i propeše ga. I bijaše natpis njegove krivice ozgor napisan: Kralj židovski. I s njime razapeše dva razbojnika: jednoga s desne, a drugoga s lijeve njegove. I ispuni se Pismo, koje kaže: I ubrojen bi megju zločince. I koji prolažahu psovahu ga, klimajući glavama svojim i govoreći: *Z.* Nuder ti, koji hram Božji razvaljuješ, i za tri dana opet ga sagragjuješ: spasi sama sebe i sagji s križa. *P.* Isto i veliki svećenici rugajući se, govorahu s književnicima jedan drugomu: *Z.* Druge je spasio, a sebe ne može spasiti. Krst Kralj Izraelski neka sagje sad s križa, da vidimo i vjerujemo. *P.* A i oni, što bijahu s njime razapeti, grgjahu ga. A kad bi šesta ura, nastade tmina po svoj zemlji do ure devete. I o devetoj uri povika Isus glasom velikim,

govoreći: † Eloi, Eloi, lama sabaktani? *P.* Što znači: † Bože moj, Bože moj, zašto si me zapustio? *P.* A neki od onih, što stajahu unaokolo čuvši to, govorahu: *Z.* Eno Iliju zove. *P.* A jedan otrča i napuni spužvu octa, pa nataknuvši na trstiku, davaše mu piti govoreći: *J. ili Z.* Stanite, da vidimo, hoće li doći Ilija, da ga skine. *P.* A Isus povikavši glasom velikim izdahnu. *(Ovdje se poklekne, te se malo postoji.)* A zastor hrama razdrije se na dvoje, s vrha do dna. A videći stotinik, koji stajaše prema njemu, da je tako vičući izdahnuo, reče: *J. ili Z.* U istinu ovaj čovjek bješe Sin Božji. *P.* A bijahu i žene gledajući iz daljega: megju kojima bijaše Marija Magdalena, i Marija Jakova mlagjega, i mati Josipova, i Saloma: i kad on bješe u Galileji, igjahu za njim i služahu ga, i druge mnoge, koje bjehu došle zajedno s njim u Jeruzolim.

Što slijedi, pjeva se glasom Evangjelja: i ostalo se čini, kao na str. 25.

I kad bi jur veče (jer bijaše petak uoči subote), dogje Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji i sam očekivaše kraljevstvo Božje, i odvažno ugje k Pilatu, i zaiska tijelo Isusovo. A Pilat se začudi, da je već umro. I dozvavši stotinika, zapita ga, je li već umro. I kad dozna od stotinika, pokloni tijelo Josipu. A Josip kupivši platno, i skinuvši ga obavije platnom i položi ga u grob, koji bješe isječen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba.

NA VELIKU SRIJEDU

Štenje Izaije Proroka.

Gl. 62 i 63.

Ovo govori Gospod Bog: Recite kćeri Sionskoj: Evo Spasitelj tvoj ide: evo s njime je plaća njegova. Ko je ono, što ide iz Edoma, u omaštenim haljinama iz Bosre? Onaj krasni u odjeći svojoj stupajući u veličini jakosti svoje? Ja, koji govorim po pravdi, i na braniku sam za spasenje. A zašto je crvena odjeća tvoja i haljine tvoje kao mečilaca u tijesku. Sam mečih u tijesku, i niko od narodâ ne bijaše sa mnom; smečih ih u gnjevu svome i poplesah u ljutini svojoj: i poprska krv njihova haljine moje, i sve odijelo svoje iskaljah. Jer je dan osvete u srcu mome, godina otkupa mojega dogje. Obazreh se, i ne bijaše pomoćnika; iskah i ne bijaše nikoga, da pomože: i izbavi me mišica moja i sama srdžba moja priteče mi u pomoć. I izgazih narode u gnjevu svojemu i opojih ih u srdžbi svojoj, i

oborih na tle silu njihovu. Milosrdnosti Gospodnje spominjat ću, i hvalit ću Gospoda za sve, što nam je učinio, Gospod Bog naš.

Štenje Izaije Proroka.

Gl. 53.

U dni one: Reče Izaija: Gospode, tko povjerova onomu, što je čuo od nas? i mišica Gospodnja komu se objavi? I uzrasti će kao mladika pred njim, i kao korijen iz žedne zemlje; nema u njega obličja ni ljepote; vidjesmo ga i ne bi što vidjeti, da bismo ga poželjeli. Prezrena i najzadnjega od ljudi, čovjeka boli, i koji znade, što je slabost; lice je njegovo kao zastrto i prezreno, za to ga ne cijenjasmo. Zaista slabosti naše on uze i boli naše on podnese; a mi ga držasmo kao gubava, i od Boga taknuta, i ponižena. A on bi ranjen za bezakonja naša, satrven za zločinstva naša; pokaranje bi na njemu radi našega mira, i modricom njegovom ozdravismo. Svi mi zabludismo kao ovce, svaki svojim putem okrenu: a Gospod postavi na nj bezakonje sviju nas. Žrtvovan bi, jer sam htjede, i ne otvori usta svoja: kao ovca na zaklanje vogjen bi i kao jagnje pred onim, koji ga striže, zamuknu, i ne otvori usta svoja. Tjeskoba ga i osuda usmrti; rod njegov tko će iskazati? Jer bi istrgnut iz zemlje živih: za zločin naroda svojega udarih ga.

Bješe mu dan grob megju zločincima, ali na smrti bi s bogatim, jer nije učinio nepravde, niti se nagje prijevara u ustima njegovim. Ali ga Gospod hotje satrti u stradanju: ako pregori za grijeh život svoj, vidjet će potomstvo dugovječno, i volja Gospodnja ispunit će se u ruci njegovoj. Za to, što se trudila duša njegova, vidjet će i nasitit će se; naukom svojom opravdat će ovaj moj pravedni sluga mnoge, i njihova će bezakonja sam nositi. Zato ću mu dati u dio mnoge i plijen će silnih dijeliti, jer je dao na smrt život svoj, i bio ubrojen megju zločince: i sam nosio je grijehe mnogih i za prestupnike molio.

Muka Gospoda našega Isukrsta po Luci.

Gl. 22 i 23.

U ono vrijeme: približavaše se dan svetačni Prijesnaca, koji se zove Vazam: i iskahu poglavice svećeničke i književnici, kako bi Isusa pogubili: ali se bojahu puka. A ugje sotona u Judu, koji se zvaše Iškariot, jednoga od dvanaestorice. I pogje i progovori s poglavicama svećeničkim, i sa starješinama, kako će im ga izdati. I obradovaše se, i ugovoriše, da će mu

dati novaca. I on im zada riječ. I gledaše zgodan čas, da im ga preda bez buke. A dogje dan Prijesnaca, u koji trebaše zaklati vazmeno jagnje. I posla Petra i Ivana, govoreći: † Idite i spravite nam vazam, da blagujemo. *P.* A oni rekoše: *Z.* Gdje hoćeš, da spravimo? *P.* I reče im: † Eto na ulasku u grad sresti će vas neki čovjek, koji nosi sud vode; idite za njim u kuću, u koju ugje, i recite domaćinu: Učitelj ti veli: Gje je blagovalište, u kome da blagujem vazam s učenicima svojim. I on će vam pokazati veliko blagovalište uregjeno, i ondje spravite. *P.* A oni otigjoše i nagjoše, kao što im kaza, i spraviše vazam. I kad dogje čas, sjede za trpezu i dvanaest apostola s njime. I reče im: † Željno sam želio, da ovaj vazam blagujem s vama, prije nego muku podnesem; jer vam velim, da ga neću odsele blagovati, dok se ne ispuni u kraljevstvu Božjem. *P.* I uzevši čašu poda hvale i reče: † Uzmite i razdijelite megju sobom. Jer vam velim, da ne ću piti od roda lozovoga, dok ne dogje kraljevstvo Božje. *P.* I uzevši kruh poda hvale i razlomi i dade im govoreći: † Ovo je Tijelo moje, koje se daje za vas; ovo činite na moju uspomenu. *P.* Isto tako i čašu pošto večera, govoreći: † Ova je čaša novi zavjet u Krvi mojoj, koja će se za vas proliti. Ali evo ruka izdajnika mojega, sa mnom je na

trpezi. I Sin čovječanski u istinu ide kao što je odregjeno, ali jao onomu čovjeku, od koga bude izdan. *P.* A oni stadoše ispitivati megju sobom, koji bi od njih bio, koji će to učiniti. A nasta i prepiranje megju njima, koji se megju njima ima držati za najvećega. A on im reče: † Kraljevi naroda vladaju nad njima; i koji imaju vlast nad njima zovu se dobrotvori. Ali vi nemojte tako: nego koji je veći megju vama, neka bude kao manji, a koji je prvi, kao sluga. Jer ko je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj, koji sjedi za trpezom? Ja sam posred vas kao onaj, koji služi, a vi ste oni, koji ste ustrajali sa mnom u iskušanjima mojim. I ja odregjujem vama kraljevstvo, kao što je Otac moj meni odredio, da jedete i pijete na trpezi mojoj u kraljevstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima sudeći dvanaest plemena Izraelovih. *P.* Reče pak Gospod: † Šimune, Šimune, evo sotona zaskoči vas, da vas prorešeta kao pšenicu; a ja se molih za tebe, da tvoja vjera ne oslabi, a ti jednoč obrativši se, utvrdi braću svoju. *P.* A on mu reče: *J. ili Z.* Gospode! spravan sam s tobom i u tamnicu, i na smrt poći. *P.* A on reče: † Velim ti Petre: Ne će danas pijetao zapjevati, dok tri puta ne zatajiš, da me poznaješ. *P.* I reče im: † Kada vas poslah bez toboca i bez torbe i bez obuće, je li vam što pomanjkalo? *P.* A oni rekoše: *Z.* Ništa. *P.* Reče im dakle:

† Ali sada, ko ima tobolac, neka uzme takogjer i torbu; a koji nema, neka proda haljinu svoju, i kupi mač. Jer vam kažem: još i ovo, što je pisano, treba da se izvrši na meni: I ubrojen bi megju zločince. Jer ono, što je o meni završuje se. *P.* A oni rekoše: *Z.* Gospode, evo ovdje dva mača. *P.* A on im reče: † Dosta je. *P.* I izišavši igjaše po običaju na goru Maslinsku. A odoše za njim i učenici njegovi. I kad dogje na mjesto, reče im: † Molite se, da ne upadnete u napast. *P.* I on se odmakne od njih, koliko bi se kamenom dobacio, i kleknuvši moljaše se, govoreći: † Oče, ako hoćeš, odaleči ovu čašu od mene; ali ne moja volja, nego tvoja neka bude. *P.* A angjeo mu se javi s neba i krjepljaše ga. I budući u smrtnoj borbi, gorljivije se moljaše. I znoj njegov bi kao kaplje krvi, što teku na zemlju. I kad ustade s molitve, dogje k učenicima svojim i nagje ih gdje spavaju od žalosti. I reče im: † Što spavate? Ustanite, molite se, da ne upadnete u napast. *P.* A dok on još govoraše, eto mnoštvo: i Juda po imenu, jedan od dvanaestorice, igjaše pred njima: i približi se Isusu, da ga cjeluje. A Isus mu reče: † Juda, cjelovom izdaješ Sina čovječanskoga? *P.* A videći oni, koji bijahu okolo njega, što će biti, rekoše mu: *Z.* Gospode, hoćemo li udariti mačem? *P.* I udari jedan od njih slugu poglavara svećeničkoga, i odsiječe mu desno uho. A Isus odgo-

varajući reče: † Pustite, ne više! *P.* I dotaknuvši se uha njegova, ozdravi ga. A poglavicama svećeničkim, i upraviteljima hrama, i starješinama, koji bijáhu na nj došli, reče Isus: † Kao na razbojnika izišli ste s mačevima i s bičevima. Kad sam svaki dan bio u hramu s vama, ne digoste ruke na me; ali je ovo vaš čas i oblast tminâ. *P.* I uhvativši ga, povedoše u dvor poglavara svećeničkoga, a Petar igjaše za njim iz daleka. A kad oni naložiše vatru posred dvora, i sjegjahu unaokolo, bijaše Petar megju njima. A vidjevši ga jedna sluškinja, gdje sjedi kraj ognja, i promotrivši ga reče: *J. ili Z.* I ovaj bješe s njime. *P.* A on ga zataja govoreći: *J. ili Z.* Ženo, ne poznam ga. *P.* I do malo vidje ga drugi, i reče: *J. ili Z.* I ti si od onih. *P.* A Petar reče: *J. ili Z.* Čovječe, nijesam. *P.* I pošto progje gotovo jedna ura, drugi netko potvrgjivaše, govoreći: *J. ili Z.* Zaista i ovaj bješe s njime, jer je Galilejac. *P.* I reče Petar: *J. ili Z.* Čovječe, neznam, što govoriš. *P.* I odmah, dok on još govoraše, pijetao zapjeva. I obazrevši se Gospod pogleda na Petra. I sjeti se Petar riječi Gospodnje, kako mu bijaše rekao: Prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajati. I izišavši Petar na dvor proplaka gorko. A ljudi, koji držahu Isusa, rugahu mu se, bijući ga. I zastriješe ga, i udarahu ga po obrazu: i pitahu ga govoreći: *Z.* Prorokuj, ko je onaj, koji te udario? *P.* I mnoge

druge psovke govorahu protiv njega. A kad svane, sastaše se starješine pučke i poglavice svećeničke, i književnici, i odvedoše ga u svoje vijeće govoreći: *Z.* Ako si ti Krst, reci nam. *P.* I reče im: † Ako vam rečem, nećete mi vjerovati; a ako i zapitam, nećete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti. A odsada će Sin čovječanski sjediti ob desnu kreposti Božje. *P.* A oni svi rekoše: *Z.* Ti si dakle Sin Božji? *P.* On reče: † Vi kažete, da jesam. *P.* A oni rekoše: *Z.* Što nam više treba svjedočanstva? sami čusmo iz ustiju njegovih. *P.* I ustavši sve ono mnoštvo, povedoše ga k Pilatu. I počeše ga tužiti govoreći: *Z.* Ovoga nagjosmo, gdje buni narod naš i zabranjuje davati danak cesaru, i gdje govori, da je on Krst Kralj. *P.* A Pilat ga upita govoreći: *J. ili Z.* Ti li si kralj židovski? *P.* A on odgovarajući reče: † Ti govoriš. *P.* I reče Pilat poglavicama svećeničkim i mnoštvu: *J. ili Z.* Nikakve krivice ne nalazim na ovom čovjeku. *P.* A oni navaljivahu govoreći: *Z.* Buni puk, učeći po svoj Judeji, počinjuć od Galileje sve dovle. *P.* A Pilat čuvši za Galileju, upita, je li taj čovjek Galilejac. I kad dozna, da je iz oblasti Irudove, odpravi ga Irudu, koji takogjer bijaše u Jeruzolimu onih dana. A Irud vidjevši Isusa obradova se veoma; jer željaše odavna, da ga vidi, za to što mnogo bješe čuo o njemu, i nadaše se, da će vidjeti kakovo čudo od njega. I ispiti-

vaše ga mnogim besjedama, ali mu on ništa ne odgovori. A stajahu poglavice svećeničke i književnici žestoko ga osvagjajući. A Irud ga pogrdi s vojskom svojom, i izruga mu se, ogrnuvši ga bijelom haljinom, i posla ga natrag Pilatu. I toga baš dana pomiriše se Irud i Pilat, jer prije bjehu u svagji megju sobom. A Pilat sazvavši poglavice svećeničke, i upravitelje, i svjetinu reče im: *J. ili Z.* Dovedoste mi ovoga čovjeka, kao da buni puk, a evo ispitujući ga pred vama, ne nalazim nijèdne krivice na ovomu čovjeku, radi kojih ga vi tužite. Pače ni Irud, jer vas otpravih k njemu, i eto ništa nije počinio, s čega bi zaslužio smrt. Išibat ću ga dakle i pustiti. *P.* A o svetačnom danu, trebaše, da im pusti jednoga. I povika skupa svekoliko mnoštvo govoreći: *Z.* Smakni ovoga, a pusti nam Barabu. *P.* Ovaj bijaše u tamnici za nekakvu bunu učinjenu u gradu, i za ubojstvo. A Pilat im opet progovori, hoteći pustiti Isusa. A oni jače vikahu govoreći: *Z.* Propni ga, propni! *P.* A on po treći put im reče: *J. ili Z.* A koje je zlo ovaj učinio? Ne nalazim na njemu ništa, s čega bi zaslužio smrt; pokarat ću ga dakle i pustiti. *P.* A oni navaljivahu s velikom vikom, da se propne. I njihova vika postajaše to jača. I Pilat presudi, da im bude, što traže. Otpusti im dakle onoga, koga su zatražili, a koji bješe bio bačen u tamnicu za ubojstvo i za bunu. Isusa pak predade im na

volju. I kad ga vogjahu, uhvatiše nekoga Šimuna Cirenjanina, koji dolazaše iz polja, i naprtiše na njega križ, da nosi za Isusom. A igjaše za njim veliko mnoštvo puka i žena, koje plakahu, i naricahu za njim. A Isus obazrijevši se na njih, reče: † Kćeri jeruzolimske, ne plačite za mnom, nego plačite za sobom i za djecom svojom. Jer gle, doći će dani, u koje će se reći: Blago neplodnicama i utrobama, koje ne rodiše, i prsima, koje ne dojiše. Tada će početi govoriti gorama: Oborite se na nas; i bregovima: Pokrijte nas. Jer kad ovako rade od zelena drveta, što će biti od suha? *P.* Vogjahu pak i druga dva zločinca s njime, da ih pogube. I pošto dogjoše na mjesto, koje se zove Kalvarija, ondje ga propeše; i razbojnike jednoga s desne a drugoga s lijeve. A Isus govoraše: † Oče, oprosti im, jer ne znadu, što čine. *P.* A dijeleći njegove haljine baciše kocke. I puk stajaše gledajući, a poglavice s njima rugahu mu se govoreći: *Z.* Druge je spasio, neka spasi i sebe, ako je on Krst, odabranik Božji. *P.* A rugahu mu se i vojnici, koji pristupahu, i pružahu mu octa, govoreći: *Z.* Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe! *P.* A bijaše nad njim i natpis napisan slovima grčkim, i latinskim i židovskim: Ovo je Kralj židovski. A jedan od razbojnika, koji visijahu, psovaše ga govoreći: *J. ili Z.* Ako si ti Krst, spasi sebe i nas. *P.* A odgovarajući

drugi karaše ga govoreći: *J. ili Z.* Ni ti se ne bojiš Boga, koji si u istoj osudi. I mi baš pravedno, jer primamo po svojim djelima, kako smo zaslužili, ali ovaj nije ništa zla učinio. *P.* I govoraše Isusu: *J. ili Z.* Gospode, spomeni se mene, kad dogješ u kraljestvo svoje. *P.* I reče mu Isus: † U istinu ti govorim: danas ćeš biti sa mnom u raju. *P.* A bijaše oko šeste ure, i tmina nasta po svoj zemlji sve do ure devete. I pomrča sunce, i zastor hrama razdrije se na pola. I povikavši Isus glasom velikim reče: † Oče u ruke tvoje preporučam duh svoj. *P.* I ovo govoreći, izdahnu: *(Ovdje se klekne i malo postoji.)* A videći stotinik, što se bješe dogodilo, proslavi Boga, govoreći: *J. ili Z.* Zaista ovaj čovjek bješe pravedan. *P.* I svekoliko ono mnoštvo, koje tu skupa bijaše, da gleda ovo, kad vidje, što se zbiva, vraćaše se bijući se u prsi svoje. A svi znanci njegovi stajahu iz daleka, i žene, koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo.

Što slijedi, čita se glasom Evangjelja, i ostalo sve čini se kao u nedjelju na str. 25.

I gle! čovjek, po imenu Josip, viječnik, muž dobar i pravedan: koji ne bijaše pristao na savjet i na djelo njihovo, iz Arimateje, grada židovskoga, koji i sam čekaše kraljestvo Božje. Ovaj pristupi k Pilatu i zapita tijelo Isusovo. I skinuvši ga obavi platnom i položi ga u grob isječen, u koji još niko ne bijaše položen.

Jutrenja Velikog Četvrtka.

Pjeva se na Veliku Srijedu u večer.

Tri zadnja dana Velike sedmice Jutrenja se počinje, pošto se izmolilo tiho Oče naš, Zdravo Marijo i Vjerovanje, *s Antifonom.*

Na I. Noćnici.

1. Ant. Revnost za dom tvoj izjeda me, i ruženja onih, koji tebe ruže, padaju na mene.

Psalam 68.

Spasi me, Bože: * jer dogjoše vode sve do duše moje.

Propadam u dubokom glibu: * gdje nema dna.

Tonem moru u dubine: * i oluja me potaplja.

Iznemogoh vičući, promuklo je grlo moje: * oslabiše oči moje izgledajuć Boga svoga.

Ima više nego vlasi na glavi mojoj: * onih, koji mrze na me bez uzroka.

Osiliše neprijatelji moji, koji me nepravedno progone: * što ne oteh, valja da vratim.

Bože, ti znaš za bezumlje moje: * i krivice moje nijesu ti sakrivene.

Nemoj da se postide zbog mene, koji očekuju tebe, Gospode: * Gospode vojskâ.

Nemoj da se zasrame radi mene: * koji traže tebe, Bože Izraelov.

Jer zbog tebe podnosim porugu: * sramota pokri lice moje.

Tugjin postadoh braći svojoj: * inostranac sinovima matere svoje.

Revnost za dom tvoj izjeda me: * i ruženja onih, koji tebe ruže, padaju na mene.

Postom mučim dušu svoju: * i to mi se u zlo upisuje.

Mjesto haljine oblačim kostrijet: * i postadoh im priča.

Proti meni govore, koji sjede na vratima: * pripijevaju o meni, koji piju vino.

A ja se molim tebi, Gospode: * vrijeme je, da se smiluješ, Bože.

Po velikomu milosrgju svome usliši me: * po istini spasenja svojega.

Izvadi me iz gliba, da ne propadnem: * oslobodi me od onih, koji me mrze, i iz duboke vode.

Da me ne poduši morska oluja, da me ne proždre pučina: * i da ne sklopi jama nada mnom ždrijelo svoje.

Usliši me, Gospode, jer je blago milosrgje tvoje: * po velikom smilovanju svojem pogledaj na me.

Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svoga: * u nevolji sam, brzo me usliši.

Pogledaj na dušu moju i oslobodi je: * zbog neprijateljâ mojih izbavi me.

Ti znaš porugu moju i zabunu moju: * i sramotu moju.

Pred očima su ti svi, koji me muče: * porugu i nevolju očekuje srce moje.

Čekah, hoće li se ko žaliti za mnom, i ne bi nikoga: * hoće li me ko utješiti, i ne nagjoh.

Daju mi žuč za jelo: * i u žegji mojoj poje me octom.

Trpeza njihova neka im bude zamkom: * to neka im bude plata i propast!

Potamnjele oči njihove, da ne vide: * legja njihova ostala vazda grbava!

Izlij na njih srdžbu svoju: * plamen gnjeva tvojega neka ih zahvati!

Opustio stan njihov: * i u njihovim šatorima ne bio ko da prebiva!

Jer koga si ti udario i oni progone: * i povećavaju boli ranâ mojih.

Priloži krivicu na krivicu njihovu: * i ne našli pravde pred tobom!

Neka se izbrišu iz knjige živih: * s pravednicima nek ne budu zapisani.

A ja sam ubog i bolan: * ali tvoja pomoć, Bože, zakrili me.

Slavit ću Ime Božje pjesmom: * veličat ću ga pohvalom.

To će biti Bogu milije od mladog junca: * kojemu probijaju rozi i papci.

Neka vide ubogi i neka se raduju: * tražite Boga i živjet će duša vaša.

Jer čuje Gospod uboge: * i sužanja svojih ne zapušta.

Neka ga hvale nebesa i zemlja: * more i sve, što se u njemu miče.

Jer će Gospod spasiti Sion: * sazidat će se gradovi Judini.

I u njemu će se nastaniti: * dobit će ga u našljedstvo.

Potomstvo slugâ njegovih imat će ga: * koji ljube Ime njegovo prebivat će u njemu.

1. Ant. Revnost za dom tvoj izjeda me, i ruženja onih, koji tebe ruže, padaju na mene.

2. Ant. Odstupili natrag i zasramili se, koji mi zlo misle!

Psalam 69.

Bože, na pomoć moju pristani: * Gospode, pohiti, da me izbaviš.

Smeli se i postigjeli: * koji traže dušu moju!

Odstupili natrag i zasramili se: * koji mi zlo hoće.

Vratili se odmah natrag zastigjeni: * koji mi govore: neka, neka!

Veselili li se i radovali u tebi svi, koji traže tebe: * i oni, koji ljube spasenje tvoje, klicali vazda: Nek se veliča Gospod!

A ja sam potreban i ubog: * Bože, pomozi me!

Moj pomoćnik i izbavitelj ti si: * Gospode, ne kasni!

2. Ant. Odstupili natrag i zasramili se, koji mi zlo misle.

3. Ant. Bože moj, izbavi me iz ruke grješnikove.

Psalam 70.

U tebe se, Gospode, uzdam, ne ću se smesti do vijeka: * zbog pravde tvoje oslobodi me i izbavi me.

Prigni k meni uho svoje: * i spasi me.

Budi mi Bog branitelj i utvrgjeno mjesto: * da me spasiš.

Jer jakost moja: * i utočište moje ti si.

Bože moj, izbavi me iz ruke grješnikove: * iz ruke prestupnika i zlikovca.

Jer si ti očekivanje moje, Gospode: * Gospode, uzdanje moje od mladosti moje.

Na tebe sam se oslonio od rogjenja: * od utrobe matere moje ti si moj branitelj.

O tebi neprestano pjevam: * kao čudo postah mnogima: a ti si pomoćnik jaki.

Neka se napune usta moja hvale, da pjevam slavu tvoju: * po vas dan veličinu tvoju.

Ne odbaci me u doba starosti: * kad me izdade snaga, nemoj me ostaviti.

Jer neprijatelji moji govore o meni: * i koji vrebaju dušu moju skupa se dogovaraju,

12 Govoreći: Bog ga je zapustio, progonite ga i uhvatite ga: * jer nema ko da ga izbavi.

Bože, ne odaljuj se od mene: * Bože moj, dogji mi u pomoć.

Smeli se i klonuli klevetnici duše moje: * popao stid i sramota one, koji mi zlo žele.

A ja ću se svagda uzdati: * i nove hvale opet ću tebi pjevati.

Usta će moja navije-štati pravdu tvoju: * po vas dan spasenje tvoje, jer mu nema mjere.

Hvalit ću moć Gospodnju: * slavit ću samo pravdu tvoju, Gospode.

Gospode, ti si me učio od mladosti: * zato još i sada glasim divna djela tvoja.

Pa sve do duboke starosti: * ne zapusti me, Bože,

Da naviještam jakost tvoju: * svemu pokoljenju, koje će nadoći;

Moć tvoju i uzvišenu pravdu tvoju i divna

djela, koja si učinio: * Bože, ko je ravan tebi?

Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pa si me opet oživio: * i iz bezdana zemaljskih opeta me izvadio.

Iskazao si mnogo puta dobrotu svoju: * te me opet i opet utješio.

Zato ću i ja pjevati tebi uz žice psaltira istinu tvoju, Bože: * slavit ću te uz gusle, Sveče Izraelov.

Radovat će se usta moja, kad ti uzpjevam: * i duša moja, koju si odkupio.

A i jezik moj po vas dan glasit će pravdu tvoju: * kad budu smeteni i pokunjeni, koji mi zlo žele.

3. Ant. Bože moj, izbavi me iz ruke grješnikove.

V) Odstupili natrag i zasramili se.

R) Koji mi zlo misle.

Ova tri dana poslije V.V.) Noćnica govori se tiho Oče naš, *a ne izgovara se glasno „I ne uvedi naš", niti se kazuje Odriješenje, ni davaju Blagoslovi prije Štenja.*

Pri svrsi Štenja ne govori se Ti pak Gospode; *nego prva tri štenja Jeremijina završuju se kako niže.*

Počinje Plač Jeremije proroka.

Štenje I.

Gl. 1.

Alef. Kako sjedi osamljen grad pun puka: postade kao udovica gospodar naroda: glava zemalja potpade pod danak.

Bet. Gorko plače noću i suze teku niz obraze njegove; nema ko da ga utješi od svih milih njegovih: svi ga prijatelji njegovi preziru, i postaše mu neprijatelji.

Gimel. Iseli se Juda od nevolje i ljutoga ropstva: prebiva megju na-

rodima i ne nalazi mira: svi progonitelji njegovi spopadoše ga u tjeskobi.

Dalet. Putovi Sionski tuguju, jer nema ko da dogje na svečanost; sva su vrata njegova razrušena, svećenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove porušene, a on sam pritisnut gorčinom.

He. Dušmani postaše glavari njegovi, neprijatelji se njegovi obogatiše, jer je Gospod progovorio nad njim za mnoštvo bezakonja njegova: djeca njegova povedena su u ropstvo pred licem mučitelja.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Na gori Maslinskoj pomoli se Ocu: Oče, ako je moguće, neka me mimoigje čaša ova: * Duh je doista spravan, ali pŭt je slaba.

V) Bdijte i molite, da ne upadnete u napast. Duh je doista spravan, ali pŭt je slaba.

Štenje II.

Vau. I otide od kćeri Sionske sva ljepota njezina: knezovi su njezini kao ovnovi, koji ne nalaze paše; idu iznemogli pred onim, koji ih progoni.

Zain. Spominje se Jeruzolim dana nevolje svoje i prijestupa i svih raskoša svojih, što je imao od dana starih, jer pade puk njegov u ruke dušmanske, a nema pomoćnika; gledaju ga neprijatelji i rugaju se Subotama njegovim.

Het. Teško sagriješi Jeruzolim, zato se pokoleba; svi, koji su ga uznosili, preziru ga, jer vidješe sramotu njegovu: a on uzdiše i okreće se natrag.

Tet. Gnusoba je njegova sve do nogu njegovih, niti je mislio na svrhu svoju, poništen je silno a nema utješitelja; pogledaj, Gospode, nevolju moju, jer se je neprijatelj ponio.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Žalosna je duša moja sve do smrti: ostanite ovdje i bdijte sa mnom: sad ćete vidjeti mnoštvo, koje će me opkoliti: * Vi ćete se dati u bijeg a ja ću otići, da se žrtvujem, za vas.

V) Evo se približuje čas, i Sin čovječanski bit će predan u ruke grješnika.

Vi ćete se dati u bijeg, a ja ću otići, da se žrtvujem za vas.

Štenje III.

Jod. Rukom svojom poseže dušmanin na sve drage stvari njegove: i on gleda, kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio, da ne ulaze u zbornicu tvoju.

Kaf. Sav puk njegov uzdiše i pita kruha, dadoše sve dragocjene stvari za jelo, da okrijepe dušu: Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poništen.

Lamed. O vi svi, koji prolazite putem, pogledajte i vidite, ima li boli do boli moje; jer me Gospod porazio, kako je rekao u dan žestokoga gnjeva svojega.

Mem. S visine pusti oganj u kosti moje i pedepsa me; razape mrežu nogama mojim, obori me nauznak; ostavi me zapuštena, po vas dan tugom skončana.

Nun. Pazio je na breme opačina mojih; u ruci su njegovoj smo-

tane i stavljene oko vrata mojega; iznemogla je jakost moja, predade me Gospod u ruku, izpod koje ne ću se moći podignuti.

Jeruzolime, Jerusolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Eto vidjesmo ga, gdje nema obličja ni ljepote; nema obličja njegova na njemu: ovaj je grijehe naše nosio i za nas trpi: On je ranjen za bezakonja naša: * Njegovom modricom ozdravismo.

V) Doista slabosti naše on uze i boli naše podnese.

Njegovom modricom ozdravismo.

R) Eto vidjesmo ga, gdje nema obličja ni ljepote; nema obličja njegova na njemu: ovaj je grijehe naše nosio i za nas trpi: On je ranjen za bezakonja naša: * Njegovom modricom ozdravismo.

Na II. Noćnici

1. Ant. Oslobodi Gospod ubogoga od mogućnika, i siromaha, koji nemaše pomoćnika.

Psalam 71.

Bože, sud svoj daj kralju: * i pravdu svoju sinu kraljevu.

Da sudi puk tvoj u pravdi * i uboge tvoje po pravici.

Rodile gore mir puku, * i bregovi pravdu.

On će suditi ubogima puka i spasit će sinove ubogih: * a klevetnika će poniziti.

I ostat će dokle je sunca i mjeseca, * od koljena do koljena.

Sići će kao dažd na runo, * i kako kaplje, koje rose po zemlji.

Isteći će u dane njegove pravda i obilje mira: * dokle teče mjeseca.

Vladat će od mora do mora: * i od rijeke do kraja kruga zemaljskoga.

Pred njim će padati Etiopljani: * i neprijatelji njegovi prah će lizati.

Kraljevi Tarsiški i otoci poklone će prikazati: * kraljevi Arapski i Sabski dare će donijeti.

I klanjat će mu se svi narodi zemaljski: * svi će narodi služiti njemu.

Jer će osloboditi ubogoga od mogućnika: * i siromaha, koji nema pomoćnika.

Bit će milostiv siromahu i potrebnome: * duše će ubogih spasiti.

Od lihve i od nasilja iskupit će duše njihove: * časno je pred njim ime njihovo.

Oni će živjeti sretno, i davat će mu zlato iz Arabije, i molit će s njega vazda: * blagosivljat će ga po vas dan.

Bit će obilno žita na zemlji, po vrsima gora nicat će klasje kao šuma Libanska: * umnožit će se gradovi kao trava zemaljska.

Blagoslovljeno budi Ime njegovo u vijeke: * dokle teče sunca, spominjat će se Ime njegovo.

I u njemu će se blagosloviti sva plemena zemaljska: * svi će ga narodi veličati.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * koji sam čini čudesa.

I blagoslovljeno Ime veličanstva njegova u vijeke: * slave njegove napunit će se sva zemlja: budi, budi.

1. Ant. Oslobodi Gospod ubogoga od mogućnika, i siromaha, koji nemaše pomoćnika.

2. *Ant.* Misle bezbožnici i govore bezakonje: o opačini govore oholo.

Psalam 72.

Kako je dobar Bog Izraelu, * onima, koji su čista srca.

A meni u malo ne popuznuše noge: * u malo ne oslabiše koraci moji.

Jer zavidjeh bezbožnicima, * videći mir grješnikâ.

Jer ne znadu za nevolju do same smrti: * i ne traje dugo bolest njihova.

Ne kušaju ljudskih boli, * i ne muče se kao drugi ljudi.

Za to se drže oholo, * odjeveni su nepravdom i bezakonjem svojim.

Opačina njihova cijedi se kao iz sala: * ugagjaju pohlepama srca.

Misle i govore bezakonje: * o opačini govore oholo.

Usta svoja dižu proti nebesima: * a jezik njihov pruža se po zemlji.

Zato se puk moj obraća k njima: * i s njima provodi vesele dane.

I govore: kako može Bog znati: * zar ima znanja u Višnjega?

Eto sami grješnici sretni su na svijetu, * imaju svakoga blaga.

A ja velim: dakle uzalud očistih srce svoje, * i umih u nevinosti ruke svoje.

I bičujem se svaki dan, * čineći pokoru od rana jutra.

Ako bih rekao: ovako moram govoriti: * time bih osudio rod sinova tvojih.

Za to stadoh razmišljati, da bih ovo razumio: * ali je to za me odveć teško.

Dok najposlije ugjoh u svetinju tvoju: * i tu doznadoh za svršetak njihov.

Ti bo ih zbog zlobe odbacuješ: * obaraš ih, kad se uzdižu.

Kako u čas propadaju i ginu: * nestaje ih radi bezakonja njihova.

Kao san onih, koji se bude, * tako ti, Gospode, u gradu svome obraćaš u ništa utvaranje njihovo.

Srce moje uskipje, unutrašnjost se moja uzkoleba: * sav se poništih jer ne razumjeh.

Kao živinče bijah pred tobom: * ali ipak bijah vazda pod tvojim okriljem.

Ti si me držao za desnu ruku i po svojoj volji vodio me, * i sa slavom primio me.

Što imam ja na nebu? * i što želim na zemlji izvan tebe?

Nestat će tijela mojega i srca mojega: * a ti ćeš biti Bog srca mojega i dio moj, Bože, u vijeke.

Jer evo, koji se udaljuju od tebe izginut će: * uništuješ sve, koji te nevjerno ostavljaju.

A meni je dobro biti uz Boga: * u Gospoda Boga polagati sve uzdanje svoje.

Da naviještam sve hvale tvoje, * na vratima kćeri Sionske.

2. *Ant.* Misle bezbožnici i govore bezakonje, o opačini govore oholo.

3. *Ant.* Ustani, Gospode, i brani stvar moju.

Psalam 73.

Zašto si nas, Bože, odbacio za vazda, * raspalio se gnjev tvoj na ovce paše tvoje.

Spomeni se skupštine svoje, * koju si stekao od početka.

Otkupio si žezlo našljedstva svojega, * goru Sionsku, na kojoj prebivaš.

Digni ruku svoju na njihovu krajnju obijest: * jer gle! koliko je zla neprijatelj počinio u svetinji.

Oni, koji te mrze, slave pobjedu: * na dan svetkovine tvoje.

Svoje znakove postaviše za znakove: * ne znajuć što rade staviše ih na ulaze i na vrhove hrama.

Kao stabla u šumi isjekoše sjekirama sva vrata složno, * oboriše ih sjekirama i bradvama.

Ognjem sažegoše svetinju tvoju, * oskvrnuše stan imena tvojega na zemlji.

Rekoše u srcu svom skupa sa svim rodom svojim: * Ukinimo sve blagdane Božje na zemlji.

Ne vidimo više znakova svojih, nema više proroka, * On nas ne poznaje više.

Dokle će se, Bože, rugati neprijatelj: * zar će do vijeka psovati protivnik Ime tvoje?

Zašto ustežeš ruku svoju i desnicu svoju: * izvadi ih iz njedara i sijeci.

Bog je naš Kralj od vijeka: * on nas je spasio posred zemlje.

Ti si krepošću svojom razdijelio more: * satro glave vodenim nemanim.

Ti si razmrskao glavu zmaju: * dao ga za hranu plemenima Etiopskim.

Ti si otvorio izvore i potoke: * ti si osušio rijeke ne presušne.

Tvoj je dan i tvoja je noć: * ti si stvorio zoru i sunce.

Ti si odredio sve granice zemlje: * ljeto i proljeće ti si stvorio.

Spomeni se, da se neprijatelj ruga Gospodu: * i narod bezumni psuje Ime tvoje.

Ne daj zvijerima duše, koje te slave: * i duše ubogih tvojih ne zaboravi do kraja.

Pogledaj na zavjet svoj: * jer je zemlja puna tamnih stanova opakih.

Ne daj, da se nevoljnik povrati zasramljen: * siromah i ubog hvalit će Ime tvoje.

Ustani Gospode, brani stvar svoju: * spomeni se pogrdâ, kojima se na te nabacuju bezumnici po vas dan.

Ne zaboravi vike neprijatelja tvojih: * obijest onih, koji te mrze, raste vazda.

3. Ant. Ustani, Gospode, i brani stvar moju.

V) Bože moj, izbavi me iz ruke grješnika.

R) I iz ruke bezakonika i zlikovca.

Oče naš, *tiho.*

Iz Razlaganja svetoga Agustina Biskupa o Psalmima.

O Psalmu 54. r. 1.

Štenje IV.

Usliši, Bože, molitvu moju i ne prezri prošnju moju: pogledaj na me i usliši me. Teško mučena, u nevolji postavljena riječi su ovo. Mnogo moli, jer trpi, želeći se oda zla osloboditi. Ostaje, da vidimo, u kojem je zlu, i kad počne govoriti: promislimo da smo mi ondje, da sjedinjeni s njime u boli sjedinimo se i u molitvi. Ožalošćen sam, reče, i smućen u promišljanju na muku svoju. Zašto ožalošćen? Zašto smućen? Jer promišljam

na muku svoju, veli. Zle ljude, koje trpi, spomenuo je; i ono isto, što trpi od zlih ljudi, zove svojom mukom. Ne mislite, da su zli za ništa na ovom svijetu, i da Bog ništa dobra od njih ne izvodi. Svaki zao čovjek ili zato živi, da se popravi, ili zato živi, da se po njemu dobar čovjek vježba.

R) Prijatelj moj izdade me znakom cjelova: komu podam cjelov, onaj je, uhvatite ga; zao učini taj znak, koji cjelovom izvrši ubojstvo. * Nesretnik ne obazre se na cijenu krvi i najposlije se zamkom objesi.

V) Bolje bi mu bilo, da se nije rodio čovjek onaj.

Nesretnik ne obazre se na cijenu krvi i najposlije se zamkom objesi.

Štenje V.

Oda bi se dakle oni, koji nas sad muče, obratili, i s nama bili mučeni. Ipak dokle su taki, da nas muče, ne mrzimo ih, jer za to, što je ko od njih zločest, ne znamo, hoće li sve do svrhe tako ustrajati. I često, kad ti se čini da mrziš neprijatelja, brata mrziš a ne znaš. Za gjavla i duhove njegove objavljeno nam je u Svetom Pismu, da su odregjeni za oganj vječni. Ovih samo bezufano je popravljenje, proti kojima imamo potajnu borbu; na koju borbu oruža nas Apostol govoreći: Nije nam se boriti proti pūti i krvi; to jest, ne proti ljudima, koje vidite, nego proti

knezovima i vlastima, i upravnicima svijeta, tminâ ovih. Kad reče svijeta, da ne bi ti po čemu razumio, da su gjavli upravitelji neba i zemlje. Svijeta, reče, tminâ ovih; svijeta, reče, ljubiteljâ svijeta; svijeta reče, bezbožnih i opakih; svijeta, reče, o kome veli Evangjelje: I svijet ga nije upoznao.

R) Juda trgovac najgori cjelovom pohiti ka Gospodu: On kao bezazleni jaganjac ne odbi Judina cjelova: * Za stanoviti broj dinara Krsta Židovima izdade.

V) Bolje bi mu bilo, da se nije rodio.

Za stanoviti broj dinara Krsta Židovima izdade.

Štenje VI.

Jer vidjeh bezakonje i protivljenje u gradu. Čuj slavu križa njegova. Jur na čelu kraljevâ onaj je križ utisnut, koji neprijatelji pogrdiše. Uspjeh potvrdi krepost: svlada svijet, ne gvožgjem, nego drvom. Drvo križa činilo se neprijateljima vrijedno prezira, i pred istim drvom stojeći klimahu glavom i govorahu: Ako je Sin Božji, neka sagje s križa. A on pružaše ruke svoje prema puku, koji nije vjerovao i koji se protivio. Jer, ako je pravedan onaj, koji od vjere živi, opak je, koji nema vjere. Što dakle ovdje nazivlje bezakonje, razumi nevjeru. Vidjaše dakle Gospod u gradu bezakonje i protivljenje, i pružaše ruke svoje prema puku, koji nije vjerovao i koji se protivio; a ipak i njih čekajući govoraše: Oče, oprosti im, jer ne znadu što čine.

R) Jedan od učenika mojih danas će me izdati. Jao onomu, od koga budem ja izdan: * Bolje mu je bilo, da se nije rodio.

V) Koji umače sa mnom ruku u zdjelu, ovaj će me predati u ruke grješnika.

Bolje mu je bilo, da se nije rodio.

R) Jedan od učenika mojih danas će me izdati. Jao onomu, od koga budem ja izdan: * Bolje mu je bilo, da se nije rodio.

Na III. Noćnici.

1. Ant. Rekoh opakima: Nemojte zlo govoriti proti Bogu.

Psalam 74.

Hvalimo tebe, Bože, * hvalimo i zazivljemo Ime tvoje.

Kazujemo čudesa tvoja: * U svoje vrijeme sudit ću pravo.

Ako i propadne zemlja sa svima, koji stanuju na njoj: * ja ću utvrditi stupove njene.

Rekoh opakima: ne činite bezakonja: * i grješnicima: ne uznosite sile.

Nemojte odveć uznositi silu svoju: * nemojte zlo govoriti proti Bogu.

Jer vam ne će doći pomoć ni od istoka ni od zapada, ni od pustinjskih gora: * jer je Bog sudac.

Jednoga ponižuje, a drugoga uzvisuje: * jer je u ruci Gospodnjoj čaša vina cijela i čaša puna gorkosti.

I daje piti sad iz jedne sad iz druge: taloga njena ne ponestaje: * i na-

pit će se svi grješnici zemlje.

A ja ću naviještati do vijeka: * pjevat ću Bogu Jakovljevu.

Satrt ću svu silu grješnikâ: * a jakost će se pravednika uzvisiti.

1. Ant. Rekoh opakima: nemojte zlo govoriti proti Bogu.

2. Ant. Zemlja se zatrese i slegne, kad Bog ustade, da sudi.

Psalam 75.

Poznat je Bog u Judeji: * veliko je u Izraelu Ime njegovo.

U miru je stan njegov: * i prebivalište njegovo na Sionu.

Ondje je polomio jake lukove: * štit, mač i rat.

Kad se ti pojavi sa gora vječnih obasjan divnom svjetlosti: * uztreptaše svi, koji su bezumna srca.

Zaspaše snom svojim: * i nijedan bogataš ne nagje ništa u rukama svojim.

Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, * pomriješe, koji jahahu konje.

Ti si strašan, tko ti može odoljeti? * kad se raspali srdžba tvoja.

S neba si oglasio sud svoj: * zemlja se zatrese i slegne,

Kad Bog ustade, da sudi, * da spasi sve krotke na zemlji.

Zato neka te svim srcem hvali čovjek: * i svim mislima svojim neka svetkuje blagdane tvoje.

Zavjetujte se i izvršite zavjete Gopodu Bogu svojemu: * svi vi, koji unaokolo prinosite darove.

Strašnomu i onomu, koji oduzimlje duh knezovima, * koji je strašan kraljevima zemaljskim.

2. *Ant.* Zemlja se zatrese i slegne, kad Bog ustade, da sudi.

3. *Ant.* U dan nevolje svoje k Bogu pružih ruke svoje.

Psalam 76.

Glasom svojim vapih ka Gospodu: * glasom svojim k Bogu, i on me usliša.

U dan nevolje svoje tražih Boga, k njemu pružah noću ruke svoje: * i nijesam se prevario.

Duša se moja nije mogla utješiti: * spomenuh se Boga i nagjoh utjehu; promišljam opet i klone duh moj.

Budne su oči moje prije zore: * smućen sam i ne mogu govoriti.

Prebrajam stare dane: * i davne godine imam na pameti.

Promišljam noću u srcu svome, * ispitujem i čistim duh svoj.

Zar će do vijeka Bog odbaciti: * zar se nigda više ne će pokazati milostiv?

Zar će za vazda ustegnuti svoje milosrgje, * od koljena do koljena?

Ili će Bog zaboraviti, da se smiluje; * te će u gnjevu svojem zatvoriti milosrgje svoje?

I rekoh: sad započinjem: * ova je promjena djelo desnice Višnjega.

Spominjem se djelâ Gospodnjih: * spominjem se čudesa tvojih od početka.

Mislit ću o svim djelima tvojim: * razmišljat ću o odlukama tvojim.

Bože, sveti su puti tvoji; koji je bog tako velik kao Bog naš? * Ti si Bog, koji činiš čudesa.

Ti si pokazao narodima krepost svoju: * mišicom si svojom otku-

pio puk svoj, sinove Jakovljeve i Josipove.

Vigješe te vode, Bože, vigješe te vode: * i uztreptaše, i bezdani se uzdrmaše.

Silna huka vodâ: * oblaci dadoše glas.

Strijele tvoje lećahu: * pucahu gromovi tvoji unaokolo.

Sijevahu munje tvoje po krugu zemaljskom: * zemlja se uzdrma i potrese.

Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi: * i trag tvoj ne poznavaše se.

Vodio si narod svoj kao ovce: * rukom Mojsijevom i Aronovom.

3. Ant. U dan nevolje svoje k Bogu pružih ruke svoje.

V) Ustani, Gospode.

R) I brani stvar moju.

Oče naš, *tiho.*

Iz Poslanice prve blaženoga Pavla Apostola Korinćanima.

Gl. 11.

Štenje VII.

A ovo naregjujem: ne odobravajući što se ne sastajete na korist, nego na štetu. Prvo dakle, kad se sastajete u crkvi, čujem, da ima razdora megju vama, i dijelom vjerujem. Jer treba i krivovjerja da bude, da se spoznaju, koji su prokušani megju vama. Kad se dakle sastajete ujedno, to nije više blagovanje Gospodnje večere. Jer svaki uzme prije svoju večeru, da blaguje, i tako jedan gladuje, a drugi je pijan. Eda li nemate kućâ, da blagujete i pijete? Ili Crkvu Božju prezirete, i

zasramljujete one, koji nemaju? Što da vam rečem? Da vas pohvalim? Za ovo ne hvalim.

R) Bjeh kao nevini jaganjac; poveden na zaklanje i ne znadijah: dogovoriše se neprijatelji moji proti meni, govoreći: * Dogjite, stavimo drvo u kruh njegov, i istrijebimo ga sa zemlje živih.

V) Svi neprijatelji moji mišljahu zlo proti meni: opaku riječ izustiše proti meni govoreći:

Dogjite, stavimo drvo u kruh njegov, i istrijebimo ga sa zemlje živih.

Štenje VIII.

Jer ja primih od Gospoda, što vam i predadoh, da Gospod Isus one noći, u koju bijaše izdan, uze kruh, i hvale podavajući razlomi, i reče: Uzmite i blagujte: ovo je Tijelo moje, koje će se za vas predati: ovo činite na moju uspomenu. Isto tako i čašu, pošto večera, govoreći: Ova je čaša novi zavjet u mojoj Krvi: ovo činite, kad god pijete na moju uspomenu. Jer kad god uzblagujete kruh ovaj i čašu uspijete: smrt ćete Gospodnju navješćati, dokle dogje.

R) Jednu uru ne mogoste bdjeti sa mnom, koji ste se junačili, da ćete umrijeti za me? * Ili ne vidite Judu, kako ne spava, nego hiti, da me preda Židovima?

V) Što spavate? ustanite i molite se, da ne upadnete u napast.

Ili ne vidite Judu, kako ne spava, nego hiti, da me preda Židovima?

Štenje IX.

I tako ko god uzblaguje kruh ovaj ili uspije čašu Gospodnju nedostojno, krivac će biti Tijela i Krvi Gospodnje. A neka čovjek iskuša sam sebe; pa onda od kruha onoga, da blaguje, i od čaše, da pije. Jer ko blaguje i pije nedostojno, osudu sebi blaguje i pije, ne rasugjujući Tijela Gospodnjega. Zato su megju vama mnogi slabi i mlohavi, i spavaju mnogi. Jer kad bismo sami sebe prosugjivali, ne bismo zaista bili osugjeni. Ali kad smo sugjeni, od Gospoda smo pokarani, da se s ovim svijetom ne osudimo. Dakle, braćo moja, kad se sastajete na blagovanje, jedan drugoga čekajte. Ako je ko gladan, neka kod kuće blaguje; da se ne sastajete na osudu. A ostalo uredit ću, kad dogjem.

R) Starješine pučke dogovoriše se, * da Isusa na prijevaru uhvate i pogube: sa mačevima i bičevima izigjoše kao na razbojnika.

V) Sabraše veliki svećenici i farizeji vijeće.

Da Isusa na prijevaru uhvate i pogube; sa mačevima i bičevima izigjoše kao na razbojnika.

Starješine pučke dogovoriše se, * da Isusa na prijevaru uhvate i pogube: sa mačevima i bičevima izigjoše kao na razbojnika.

Na Pohvalama.

1. Ant. Pravedan si, Gospode, u riječima svojim i dobivaš, kad te sude.

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti ponižene.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mo-

jega: * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen: * srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve; * tada će na žrtvenik tvoj stavljati junčiće.

1. Ant. Pravedan si, Gospode, u riječima svojim i dobivaš, kad te sude.

2. Ant. Gospod kao ovca na zaklanje vogjen bi i ne otvori usta svoja.

Psalam 89.

Gospode, ti si nam utočište: * od koljena do koljena.

Prije nego gore postadoše i sazda se krug zemaljski: * od vijeka i do vijeka ti si Bog.

Ne baci čovjeka u poništenje: * jer ti si rekao: obratite se sinovi ljudski.

Jer je tisuća godina pred očima tvojim, * kao dan jučerašnji, koji je minuo;

I kao noćna straža, * i čovječje su godine kao stvar od ništa.

Brzo prolaze kao trava, koja ujutro procvjeta i vehne: * a u veče pane i osuši se.

Nestaje nas ispred srdžbe tvoje: * a od gnjeva tvojega smeteni smo.

Postavio si bezakonja naša pred lice svoje: * život naš na svjetlost lica svojega.

Svi dani naši prolaze: * nestaje nas od srdžbe tvoje.

U životu svome mučimo se kao pauk: * danâ godina naših svega je sedamdeset godina.

U jačih osamdeset: * a što je više, muka je i nevolja.

Jer nadolazi slabost: * i nas nema više.

Ko zna silu gnjeva tvoga: * i koliko se ima bojati srdžbe tvoje?

Daj mi, da upoznam desnicu tvoju: * da se uvježba u mudrosti srce moje.

Kad ćeš se, Gospode, obratiti k nama? * milostiv budi slugama svojim.

Za rana nas obdari milosrgjem svojim: * pa ćemo se radovati i veseliti po sve dane svoje.

Obraduj nas za dane, u koje si nas bio ponizio: * za godine, u koje smo bili u nevolji.

Pogledaj na sluge svoje, i na djela svoja: * i upravi sinove njihove.

Neka bude sjaj Gospoda Boga našega na nama, i djelima ruku naših upravljaj: * i djelo ruku naših utvrdi.

2. Ant. Gospod kao ovca na zaklanje vogjen bi i ne otvori usta svoja.

3. Ant. Pūče srce moje u grudima mojim, ustreptaše sve kosti moje.

Psalam 35.

Reče bezbožnik u srcu svojem, zlo ću činiti: * nema straha Božjega pred očima njegovim.

Himbeno radi pred licem njegovim: * za to će se otkriti i zamrzjeti bezakonje njegovo.

Riječi su usta njegovih nepravda i prijevara: * ne će da razumije raditi dobro.

Bezakonje smišlja u postelji svojoj: * stupa svakim rgjavim putem, zlo mu nije mrsko.

Gospode, do neba je milosrgje tvoje: * i istina tvoja do oblakâ.

Pravda je tvoja kao gore Božje: * sudovi tvoji bezdan veliki.

Ljude i životinje spasavaš, Gospode: * o kako je preveliko milosrgje tvoje, Bože.

Sinovi ljudski, * pouzdano stoje pod zaklonom krilâ tvojih.

Site se od izobilja doma tvojega: * iz potoka sladosti svoje ti ih pojiš.

Jer je u tebi izvor života: * u tvojem svijetlu vidjet ćemo svijetlo.

Raširi milost svoju na one, koji te poznaju: * i pravdu svoju na one, koji su prava srca.

Ne daj, da me pogazi noga oholih: * i ruka grješnika da me ne makne.

Gle! padoše, koji čine bezakonje: * oboreni su i ne mogu ustati.

3. Ant. Pũče srce moje u grudima mojim, ustreptaše sve kosti moje.

4. Ant. Ukrijepio si me, Gospode, krepošću svojom i utjehom svetom svojom.

Pjesan Mojsijeva.

Izl. 15.

Pjevajmo Gospodu, jer se slavno proslavi: * konja i konjanika baci u more.

Jakost je moja i hvala moja Gospod: * on me je spasio.

On je Bog moj, i slavit ću ga: * Bog oca mojega, i uzvišivat ću ga.

Gospod je kao borac, ime je njegovo Svemogući: * kola Faraonova i vojsku njegovu baci u more.

Izabrane vojvode njegove utopiše se u moru Crvenom: * bezdani ih pokriše, potonuše u dubinu kao kamen.

Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u jakosti: desnica tvoja, Gospode, satre neprijatelja; * I u mnoštvu slave svoje oborio si protivnike svoje.

Pustio si srdžbu svoju, i ona ih proždrije kao slamku; * i na dah gnjeva tvojega sabraše se vode.

Stade tekuća voda: * nadbiše veliki valovi usred mora.

Neprijatelj reče: Tjerat ću i stignut ću, * dijelit ću plijen, nasitit će se duša moja.

Trgnut ću mač svoj, * pogubit će ih ruka moja.

Dunu vjetar tvoj, i pokri ih more: * utonuše kao olovo u silnim valovima.

Ko je jednak tebi megju jakima, Bože,? * ko je kao ti uzvišen u svetosti, strašan i hvalevrijedan, tvorac čudesa?

Pružio si ruku svoju i proždre ih zemlja * vogj si bio milošću svojom puku, koji si otkupio.

I iznio si ga jakošću svojom, : * k prebivalištu svetomu svojemu.

Podigoše se narodi i rasrdiše se: * muke spopadoše stanovnike Filistejske.

Tada se smetoše knezovi Edomski, junake Moapske spopade drhtanje: * protrnuše svi stanovnici Hanaanski.

Neka ih spopane strah i trepet, * od veličine mišice tvoje:

Ostali nepomični kao kamen, dokle ne progje puk tvoj, Gospode: * dokle ne progje puk tvoj ovaj, koji si odabrao.

Uvest ćeš ih, i namjestit ćeš ih na gori našljedstva svojega, * u jako utvrgjenom prebivalištu svojem, koje si napravio, Gospode:

U svetinji svojoj, Gospode, koju su utvrdile ruke tvoje, * Gospod će kraljevati do vijeka i dalje.

Jer ugjoše konji Faraonovi s kolima i s konjanicima njegovim u more: * i navrati na njih Gospod vode morske:

A sinovi Izraelovi prijegjoše po suhu: * po sredini mora.

4. Ant. Ukrijepio si me, Gospode, krepošću svojom i utjehom svetom svojom.

5. Ant. Prikazan bi, jer sam htjede, i grijehe naše na se uze.

Psalam 146.

Hvalite Gospoda, jer je dobro pjevati mu: * Bogu našemu budi mila i draga pohvala.

Gospod će sazidati Jeruzolim: * skupit će raspršene sinove Izraelove.

On ozdravlja one, koji su skrušena srca: * zavija rane njihove.

On izbroji mnoštvo zvijezda: * i svaku zove imenom.

Velik je Gospod naš i velika je krepost njegova: * i mudrosti njegovoj nema mjere.

Gospod štiti smjerne: * a grješnike ponizuje do zemlje.

Pjevajte redom Gospodu hvalu: * pjevajte Bogu našemu uz kitaru.

On zastire nebo oblacima: * i sprema dažd zemlji.

Čini, da raste na gorama sijeno: * i bilje na korist ljudi.

On daje stoci hranu njezinu * i mladim gavranima, koji pijuču k njemu.

Nije mu po volji sila konjska: * niti mu je mila snaga čovječja.

Ugodni su Gospodu, koji ga se boje: * i oni, koji ufaju u milosrgje njegovo.

5. *Ant.* Prikazan bi, jer sam htjede, i grijehe naše na se uze.

V) Čovjek prijatelj moj, u koga sam se uzdao.

R) Koji je jeo kruh sa mnom, počini proti meni veliko izdajstvo.

Ant. za Blagoslovljen: A izdajnik dade im znak govoreći: Komu podam cjelov, onaj je, uhvatite ga.

Pjesan Zaharijina.

L. Gl. 1.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * jer pohodi, i otkupi puk svoj.

I podiže nam jakost spasenja * u domu Davida sluge svojega.

Kako je govorio kroz usta svetih proroka svojih, * koji su od vijeka.

Spasenje od neprijatelja naših, * i iz ruku sviju, koji mrze na nas.

Da učini milosrgje ocima našim: * i spomene se zavjeta svoga svetoga;

Zakletve, kojom se zakle Abrahamu ocu našemu, * da će nam dati.

Da bez straha, od ruke neprijatelja naših oslobogjeni, * služimo Njemu.

U svetosti i pravdi pred njim, * po sve dneve naše.

A ti, dijete, zvat ćeš se Prorok Previšnjega: * jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjim, da pripraviš pute njegove:

Da daš znanje spasenja puku njegovu: * na otpuštenje grijeha njihovih.

Po dubokom milosrgju Boga našega: * po kojem nas je pohodio istok s visine.

Da prosvijetli one, koji sjede u tminama, i u sjeni smrtnoj: * da upravi noge naše na put mira.

Ant. A izdajnik dade im znak govoreći: Komu podam cjelov, onaj je, uhvatite ga.

Megjutim, dok se pjeva Blagoslovljen, *pošto su već prije ugašene svijeće na trokutnom svijetnjaku, osim jedne, koja je stavljena na vrh svijetnjaka, gase se jedna za drugom šest svijeća, koje su već od početka na oltaru, tako da na zadnjem retku bude ugašena zadnja svijeća. Ugase se takogjer sva kandila i svijeće po crkvi.*

Kad se ponavlja Ant. A izdajnik, *digne se ona najgornja svijeća sa svijetnjaka i sakrije se pod oltar na strani Epistole. Kad se ponovila Ant. poslije* Blagoslovljen, *govori se klečeći:*

V) Isukrst posta za nas poslušan sve do smrti.

Kad počne V) Isukrst posta, *svi kleknu; a kad dospije, govori se* Oče naš, *tiho.*

Zatim nešto višim glasom:

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom

učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me, i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti poniženе.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega, * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen: * srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tada će na žrtvenik tvoj stavljati junčiće.

Kad svrši psalam, govori se bez Pomolimo se *istim glasom:*

Pogledaj, molimo Gospode, na ovu obitelj tvoju, za koju Gospod naš Isukrst nije se ustezao predati se u ruke zlotvorâ i podnijeti muku križa. *Pridodaje se tiho:* Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vijeka. Amen.

Kad se dovrši molitva, nastaje za malo lupanje i štropot po crkvi: a tad se odmah iznese goruća svijeća izpod oltara, i svi ustanu, te u muku izagju iz crkve.

NA VELIKI ČETVRTAK

Na Prvom Času.

Pošto se izmolilo Oče naš, Zdravo Marijo, i Vjerovanje, *počinje se naprosto sa Psalmom.*

Psalam 53.

Bože, u Ime tvoje spasi me: * i krepošću svojom brani me.

Bože, usliši molitvu moju: * prigni uho na riječi usta mojih.

Jer tugjinci ustaše na me i silnici traže dušu moju; * nemaju Boga pred očima svojim.

Ali evo Bog mi pomaže: * Gospod je branič duše moje.

Obrati zlo na neprijatelje moje: * u istini svojoj razprši ih.

Pa ću ti rado prinijeti žrtvu: * slavit ću Ime tvoje, Gospode: jer je dobro.

Jer si me izbavio od svake nevolje: * te oko moje gleda prezirno na neprijatelje moje.

Psalam 118.

Blago onima, koji su čista vladanja, * koji idu po zakonu Gospodnjemu.

Blago onima, koji istražuju naredbe njegove, * i svim srcem traže ih.

Jer oni, koji čine bezakonja, * ne idu putovima njegovim.

Ti si zapovjedio, * da se tvoje zapovijedi dobro čuvaju.

O da bi putovi moji bili upravljeni, * da čuvam naloge tvoje.

Onda se ne bih postidio, * pazeći na sve zapovijedi tvoje.

Hvalio bih te s pravim srcem, * upoznavši pravedne odluke tvoje.

Da, čuvat ću naloge tvoje, * nemoj me zapustiti igda.

Kako može mladić popraviti put svoj? * Vladajući se po tvojim riječima.

Svim srcem svojim tražim te: * ne daj mi, da zagjem od zapovijedi tvojih.

U srcu svojem sakrivam riječi tvoje: * da ne sagriješim proti tebi.

Blagoslovljen si, Gospode: * nauči me nalozima tvojim.

Javljat ću ustima svojim, * sve odluke usta tvojih.

Radovat ću se na putu naredaba tvojih, * kao za veliko bogastvo.

Vršit ću zapovijedi tvoje: * i pazit ću na pute tvoje.

Razmišljat ću o nalozima tvojim, * ne ću zaboravati riječi tvojih.

Učini milost sluzi svojemu, oživi me: * da čuvam riječi tvoje.

Otvori oči moje, * da bih vidio čudesa zakona tvojega.

Ja sam tugjin na zemlji: * nemoj sakriti od mene zapovijedi svojih.

Željno želi duša moja, * naloge tvoje u svako doba.

Ti koriš oholice, * jao onima, koji zastranjuju od zapovijedi tvojih.

Odvrati od mene rug i sramotu: * jer istražujem naredbe tvoje.

Jer eto, knezovi sjede i govore proti meni: * a sluga tvoj vrši naloge tvoje.

Jer su naredbe tvoje razmišljanje moje, * a savjetnici moji nalozi tvoji.

Duša moja leži u prahu: * oživi me po riječi svojoj.

Kazah ti putove svoje i ti me usliša: * nauči me nalozima tvojim.

Pokaži mi put naloga svojih: * da vazda razmišljam o čudesima tvojim.

Klonula je duša moja od tuge: * okrijepi me riječima svojim.

Put zloće ukloni od mene: * i radi zakona svojega smiluj se meni.

Put istine izabrah: * nijesam zaboravio odluka tvojih.

Prionuh za naredbe tvoje, Gospode: * nemoj me osramotiti.

Putem zapovijedi tvojih trčat ću, * kad raširiš srce moje.

Zatim se izmoli klečeći:

V) Isukrst posta. Oče naš, *Psalam:* Smiluj se meni, Bože, *i Molitva* Pogledaj, *kao na Pohvalama, str. 78.*

Na Trećem Času.

Oče naš i Zdravo Marijo, za tim:

Pokaži mi, Gospode, put naloga tvojih, * da ih se držim do kraja.

Prosvijetli me, da istražujem zakon tvoj, * i čuvam ga svim srcem svojim.

Povedi me na stazu zapovijedi svojih: * jer mi je ona omiljela.

Prikloni srce moje k naredbama svojim: * a ne k lakomstvu.

Odvrati oči moje, da ne gledaju ispraznost: * putem svojim oživi me.

Ispuni sluzi svojemu riječ svoju: * da te se boji.

Ukloni rug moj, kojega se bojim: * jer su odluke tvoje ugodne.

Gle! uželjeh se zapovijedi tvojih: * pravdom svojom oživi me.

Neka dogje na me milost tvoja, Gospode: * spasenje tvoje po riječi tvojoj.

I ja ću odgovarati onome, koji me ruži: * jer se uzdam u riječ tvoju.

Nemoj uzet nigda od usta mojih riječi istine: * jer se tvrdo uzdam u odluke tvoje.

I čuvat ću zakon tvoj svagda: * do vijeka i bez prestanka.

Hodit ću slobodno, * razmišljajući o zapovijedima tvojim.

Govorit ću o naredbama tvojim pred kraljevima: * i ne ću se smesti.

Razmišljat ću o zapovijedima tvojim, * jer su mi mile veoma.

Ruke svoje pružam k zapovijedima tvojim, koje su mi veoma mile: * i vršim naloge tvoje.

Spomeni se riječi svoje sluzi svojemu, * po kojoj mi ulijevaš pouzdanje.

U nevolji mojoj to me tješi: * što me riječ tvoja oživljava.

Oholi zlo čine svakojako: * a ja ne odstupam od zakona tvojega.

Pamtim odluke tvoje od iskona, Gospode: * i tim se tješim.

Žalost me obuzima, * zbog grješnika, koji prestupaju zakon tvoj.

Nalozi su tvoji pjesme moje: * u putničkom stanu mojem.

Noću spominjem Ime tvoje, Gospode: * i čuvam zakon tvoj.

To mi je na srcu: * da držim naloge tvoje.

Ti si moj dio, Gospode, * zato sam odlučio čuvati zakon tvoj.

Molim ti se iz svega srca svojega: * smiluj se na me po riječi svojoj.

Razmatram puteve svoje: * i obraćam noge svoje k naredbama tvojim.

Pripravan sam i ne zatežem, * čuvati zapovijedi tvoje.

Užeta grješnika obuhvatiše me: * ali ipak ne zaboravljam zakona tvojega.

U po noći ustajem, da te slavim, * za pravedne odluke tvoje.

U zajednici sam sa svima, koji te se boje: * i koji čuvaju zapovijedi tvoje.

Milosrgja tvoga, Gospode, puna je sva zemlja: * nalozima svojim nauči me.

Dobro si učinio sluzi svojemu, Gospode, * po riječi svojoj.

Dobrotu i nauk i znanje daj mi: * jer zapovijedima tvojim vjerujem.

Prije poniženja svojega griješih: * ali ću se sada držati riječi tvoje.

Dobar si ti: * u dobroti svojoj nauči me nalozima svojim.

Uzmnožila se je protiv mene zloća oholih: * ali ja svim srcem svojim proučavam zapovijedi tvoje.

Usiri se kao mlijeko srce njihovo: * a ja razmišljam o zakonu tvojemu.

Dobro mi je, što si me ponizio: * da se naučim nalozima tvojim.

Miliji mi je zakon usta tvojih: * nego tisuće zlata i srebra.

Ruke tvoje stvorile su me i načinile me: * prosvijetli me i naučit ću se zapovijedima tvojim.

Koji se tebe boje, vidjet će me, i radovat će se: * što se uzdam u riječ tvoju.

Znam, Gospode, da su odluke tvoje pravedne: * i da me po pravičnosti svojoj ponizuješ.

Neka me milost tvoja utješi: * po riječi, koju si kazao sluzi svojemu.

Neka dogje k meni milosrgje tvoje i oživjet ću: * jer je zakon tvoj razmišljanje moje.

Neka se postide oholi, jer mi bez krivice zlo rade: * jer ja ispunjam zapovijedi tvoje.

Nek se obrate k meni, koji se boje tebe: * i koji znadu naredbe tvoje.

Srce moje neka bude čisto u nalozima tvojim: * da se ne postidim.

Za tim V) Isukrst posta *i ostalo, kao na Pohvalama, str. 78.*

Na Šestom Času.

Oče naš i Zdravo Marijo, *za tim:*

Čezne duša moja za spasenjem tvojim: * i u riječ tvoju tvrdo se uzdam.

Čeznu oči moje za riječju tvojom: * govoreći: kad ćeš me utješiti.

Postadoh kao mijeh na mrazu: * ali tvojih naloga ne zaboravih.

Koliko će biti dana sluge tvojega? * kad ćeš izreći odluku ob onima, koji me progone.

Bezbožnici pričaju mi svakojake priče: * ali one nijesu kao zakon tvoj.

Sve su zapovijedi tvoje istina: * bez krivice me progone, pomozi mi.

U malo me ne ubiše na zemlji: * ali ja ipak ne ostavljam zapovijedi tvojih.

Po milosti svojoj oživi me: * i držat ću se naredaba usta tvojih.

Do vijeka, Gospode: * riječ tvoja traje na nebesima.

Od koljena do koljena istina tvoja: * utemeljio si zemlju i stoji.

Po tvojoj odredbi stoji i sad: * jer sve služi tebi.

Da nijesam o zakonu tvojem razmišljao: * poginuo bih bio u nevolji svojoj.

Zapovijedi tvojih ne ću zaboraviti do vijeka: * jer me njima oživljavaš.

Ja sam tvoj, spasi me: * jer tražim naloge tvoje.

Bezbožnici gledaju, da me ubiju: * jer razumijem naredbe tvoje.

Svemu svršenomu vidjeh kraj: * a zapovijed je tvoja beskrajna.

Kako sam se zaljubio u zakon tvoj Gospode! * po vas dan mislim o njemu.

Zapovijed tvoja čini me mudrijim od neprijatelja mojih: * jer je sa mnom u vijek.

Razumniji postadoh od svih učitelja svojih: * jer razmišljam o tvojim naredbama.

Pametniji postadoh od staraca: * jer zapovijedi tvoje istražujem.

Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, * da bih čuvao riječi tvoje.

Od odluka tvojih ne odstupam: * jer si me ti naučio.

Kako su slatke usnama mojim riječi tvoje: * slagje od meda ustima mojima.

Od zapovijedi tvojih postadoh razuman: * toga radi mrzim na svaki put opaki.

Riječ je tvoja žižak nogama mojim: * i svijetlo stazama mojim.

Zakleh se i tvrdo odlučih: * da ću čuvati pravedne odluke tvoje.

Poništen sam veoma, Gospode: * oživi me po riječi svojoj.

Neka ti budu ugodna, Gospode, dobrovoljna obećanja usta mojih: * i odlukama svojim nauči me.

Duša je moja u rukama mojim neprestano: * i zakona tvojega ne zaboravljam.

Bezbožnici su mi metnuli zamku: * ali ja od zapovijedi tvojih ipak ne zastranih.

Našljedstvom prisvojih tvoje naredbe za uvijek: * jer su radost srcu mojemu.

Privolio sam srce svoje, da ispunja naloge tvoje u vijek: * nagrade radi.

Zamrzih na opake: * a u zakon tvoj se zaljubih.

Ti si pomoćnik moj i branič moj: * u riječ tvoju tvrdo se uzdam.

Idite od mene bezakonici: * istraživat ću zapovijedi Boga svojega.

Primi me po riječi svojoj i živjet ću: * nemoj me osramotiti u nadanju mojemu.

Pomozi me i bit ću spašen: * i razmišljat ću o nalozima tvojim bez prestanka.

Ti odbacuješ od sebe sve one, koji odstupaju od odluka tvojih: * jer su pomisli njihove nepravedne.

Za krivce držim sve grješnike na zemlji: * toga radi omilješe mi naredbe tvoje.

Probodi strahom svojim tijelo moje: * da se bojim odluka tvojih.

Činim, što je pravo i pošteno: * ne daj me klevetnicima mojim.

Primi dobrostivo slugu svojega: * da me ne ozloglase oholi.

Oči moje čeznu za spasenjem tvojim: * i za riječju pravde tvoje.

Učini sluzi svojemu po milosti svojoj: * i nalozima svojim nauči me.

Ja sam sluga tvoj, prosvijetli me: * da poznam naredbe tvoje.

Vrijeme je, da to učiniš, Gospode: * jer pogaziše zakon tvoj.

Toga radi ljubim zapovijedi tvoje: * većma nego zlato i drago kamenje.

Vladam se po svim zapovijedima tvojim: * a na svaki opaki put mrzim.

Za tim V) Isukrst posta *i ostalo, kao na Pohvalama, str.* 78.

Na Devetom Času.

Oče naš *i* Zdravo Marijo, *za tim*:

Divne su naredbe tvoje: * zato ih istražuje duša moja.

Objavljenje riječi tvojih prosvijetljuje: * i urazumljuje malene.

Otvaram usta svoja i dišem: * jer sam se uželio zapovijedi tvojih.

Pogledaj me i smiluj se na me, * kao što radiš s onima, koji ljube ime tvoje.

Upravi korake moje po riječi tvojoj: * i nedaj nikakvome bezakonju, da ovlada sa mnom.

Izbavi me od klevetanja ljudskoga, * da čuvam zapovijedi tvoje.

Da prosine lice tvoje vrhu sluge tvojega: * i nauči me nalozima tvojim.

Oči moje liju potoke suza:* zato što se ne vrši zakon tvoj.

Pravedan si, Gospode, * i pravedne su odluke tvoje.

Naredbe svoje izradio si na pravednosti, * i na istini sve do jedne.

Izjeda me revnost moja: * za to što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje.

Riječ je tvoja prokušana u ognju, * i sluga je tvoj ljubi.

Ja sam mlad i ni za što držan: * ali naloga tvojih zaboravio nijesam.

Pravda je tvoja pravda vječna: * i zakon tvoj istina.

Tuga i nevolja nagje me: * zapovijesti su tvoje razmišljanje moje.

Pravedne su naredbe tvoje u vijeke, * prosvijetli me i živjet ću.

Vičem iz svega srca, usliši me Gospode; * vršit ću naloge tvoje.

Prizivam te, spasi me, * pa ću se držati zapovijedi tvojih.

Pretječem svanuće i vičem; * u riječ tvoju tvrdo se uzdam.

K tebi upravljam oči svoje jutrom rano, * te razmišljam o riječima tvojim.

Čuj glas moj po milosti svojoj, Gospode: * po odluci svojoj oživi me.

Koji me progone, približuju se opačini: * a udaljuju se od zakona tvojega.

Ti si blizu, Gospode: * i svi su putovi tvoji istina.

Odavna znam za naredbe tvoje, * da si ih postavio za u vijeke.

Pogledaj poniženstvo moje i izbavi me: * jer ne zaboravljam zakona tvojega.

Primi se stvari moje i odbrani me: * po riječi svojoj oživi me.

Daleko je od bezbožnika spasenje, * jer se ne drže naloga tvojih.

Milosrgje je tvoje, Gospode, veliko: * po odluci svojoj oživi me.

Mnogo je onih, koji me progone i pritište: * ali ja ne odstupam od naloga tvojih.

Vidim prestupnike i mrsko mi je: * jer ne čuvaju riječi tvojih.

Gledaj, kako se zaljubih u zapovijedi tvoje, Gospode, * po milosti svojoj oživi me.

Temelj je riječi tvojih istina :* vječna je svaka odluka pravde tvoje.

Poglavice me progone ni za što: * ali se srce moje boji riječi tvojih.

Radujem se riječima tvojim: * kao onaj, koji nagje veliko blago.

Mrzim na opačinu i grsti mi se: * a zakon tvoj ljubim.

Sedam puta na dan hvalim te, * radi pravednih odluka tvojih.

Velik mir imaju, koji ljube zakon tvoj: * i za njih nema spoticanja.

Čekam spasenje tvoje, Gospode: * i zapovijedi tvoje ljubim.

Čuva duša moja naredbe tvoje: * i ljubi ih veoma.

Izvršujem zapovijedi tvoje i naredbe tvoje, * jer su svi putovi moji pred tobom.

Neka prigje moljenje moje pred lice tvoje, Gospode; * po riječi svojoj prosvijetli me.

Neka dogje molba moja pred lice tvoje: * po riječi svojoj izbavi me!

Usta će moja pjevati hvalu, * kad me naučiš nalozima svojim.

Jezik će moj kazivati riječ tvoju, * jer su sve zapovijedi tvoje pravedne.

Neka mi bude ruka tvoja u pomoći, * jer zapovijedi tvoje odabrah.

Uželio sam se spasenja tvojega, Gospode: * i o zakonu tvojemu razmišljam svegjer.

Neka živi duša moja i tebe hvali: * i odluke tvoje neka mi pomognu.

Zagjoh kao ovca izgubljena; traži slugu svojega, * jer zapovijedi tvojih ne zaboravih.

Za tim V) Isukrst posta *i ostalo, kao na Pohvalama, str. 78*

Na Misi.

Štenje Knjige blaženoga Pavla Apostola Korinćanima.

Gl. 11.

Braćo, kad se sastajete ujedno, to nije više blagovanje Gospodnje večere. Jer svaki uzme prije svoju večeru, da blaguje, i tako jedan gladuje, a drugi je pijan. Eda li nemate kućâ, da blagujete i pijete? Ili Crkvu Božju prezirete, i zasramljujete one, koji nemaju? Što da vam rečem? Da vas pohvalim? Za ovo ne hvalim. Jer ja primih od Gospoda, što vam i predadoh, da Gospod Isus one noći, u koju bijaše izdan, uze kruh, i hvale podavajući razlomi, i reče: Uzmite i blagujte: ovo je Tijelo moje, koje će se za vas predati: ovo činite na moju uspomenu. Isto tako i čašu, pošto večera, govoreći: Ova je čaša novi zavjet u mojoj Krvi: ovo činite, kad god pijete na moju uspomenu. Jer kad god uzblagujete kruh ovaj i čašu uspijete: smrt ćete Gospodnju naviještati, dokle dogje. I tako ko god uzblaguje kruh

ovaj ili uspije čašu Gospodnju nedostojno, krivac će biti Tijela i Krvi Gospodnje. A neka čovjek iskuša sam sebe; pa onda od kruha onoga, da blaguje, i od čaše, da pije. Jer ko blaguje i pije nedostojno, osudu sebi blaguje i pije, ne rasugjujući Tijela Gospodnjega. Zato su megju vama mnogi slabi i mlohavi, i spavaju mnogi. Jer kad bismo sami sebe prosugjivali, ne bismo zaista bili osugjeni. Ali kad smo sugjeni, od Gospoda smo pokarani, da se s ovim svijetom ne osudimo.

† Slijedi Sveto Evangjelje po Ivanu.

Gl. 13.

Pred svetačni dan Vazma, znajući Isus, da je prispio čas njegov, da pogje s ovoga svijeta k Ocu: kako je ljubio svoje, koji bijahu na svijetu, do kraja ih je ljubio. I po večeri, kad već gjavao bješe stavio u srce Jude, Šimuna Iškariote, da ga izda: znajući, da mu je Otac dao sve u ruke, i da je od Boga izašao, i k Bogu da ide: ustaje s večere i skida haljine svoje: i uzevši ubrus, pripasa se. Po tom uli vode u sud, i stade prati noge učenicima, i otirati ubrusom, kojim bješe pripasan. Dogje dakle Šimunu Petru. I reče mu Petar: Gospode, ti meni da pereš noge? Odgovori Isus, i reče mu: Što ja činim, ti ne znaš sada, ali ćeš znati poslije. Kaže mu Petar: Ne ćeš mi oprati noge do vijeka. Odgovori mu Isus: Ako te ne operem, ne ćeš imati dijela sa mnom. Govori mu Šimun Petar: Gospode, ne

samo noge moje, nego i ruke i glavu. Veli mu Isus: Ko je opran, ne treba mu nego samo noge oprati, jer je vas čist. I vi ste čisti, ali ne svi. Jer znadijaše, ko je onaj, koji će ga izdati; zato reče: Nijeste čisti svi. Pošto im dakle opra noge, i uze haljine svoje: zasjednuvši opet za trpezu, reče im: Znate li, što učinih vama? Vi zovete mene Učiteljem i Gospodom: i dobro govorite: jer jesam. Ako dakle ja oprah vama noge, Gospod i Učitelj: i vi ste dužni jedan drugomu prati noge. Jer vam dadoh primjer, kako ja vama učinih, tako da i vi činite.

Danas se pripravi zgodno mjesto u kojoj Kapeli u Crkvi, ili na Oltaru: i nakiti se, što je ljepše moguće, ruhom i svijećama: i tu se sahrani Kalež s Hostijom, posvećenom na današnjoj Misi, kako je kazano u Misalu. — Kad se dospije Misa, užegu se voštanice (duplijeri) i čini se Ophod, kako je običaj. Drugi Podgjakon nosi Križ. Misnik (Celebrans), zaogrnut bijelim plaštem, ispred Oltara stavi tamjana u dva kadionika bez blagoslova: za tim kleknuvši na srijedu, s jednim okadi tri puta Svetotajstvo. Za tim uzme Kalež sa Svetotajstvom iz ruke Gjakona, koji stoji na nogama, i pokrivši ga dijelom vela, kojim je zaogrnut, stupa izmegju Gjakona i Podgjakona pod nebnicom (baldahinom), — dočim dva Akolita neprestano kade Svetotajstvo, — sve do pripravljenog mjesta, gdje će se Svetotajstvo sahraniti do sutra.

Preko Ophoda pjeva se:

Pjesan.

O jezici, hvale dajte
Tajni Tijela slavnoga,
I Krv svetu opjevajte,
Cijenu roda ljudskoga,
Koju Kralj u smrtnoj boli,
Da otkupi svijet, proli.

Podan nama, rogjen nama
Od prečiste Djevice,
I svojima besjedama
Put pokaza pravice,
Naredbu nam On udijeli
Divnu, kad se odijeli.

Na večeri s braćom milom
Najposljednjoj blagujuć,
Sve što zakon htjede, djelom
Potpuno izvršujuć,
Za hranu se poda njima
Sam rukama svojima.

Bog i čovjek kruh u Tijelo
Riječju svojom obraća,
A iz vina Krv učini,
Premda pamet ne shvaća;
U srdaca toj slabosti
Sama vjera je dosti.

Svetotajstvu dakle tomu
Ponizno se klanjajmo,
Novi zakon spram staromu
Izvrsniji priznajmo;
Česa razum ne dokuči,
Vjera nek nas pouči.

Roditelju, Rogjenome,
Vječna slava i radost,
Čast i hvala budi k tome,
I blagoslov i krepost;
Ista Duhu čast u svemu
Od njih ishodećemu. Amen.

Kad svrši ophod, u Koru se govori Večernja.

Na Večernji.

Izmolivši tiho Oče naš, Zdravo Marijo, *Večernja se počinje naprosto s prvom Antifonom, bez pjevanja.*

1. Antifona. Čašu spasenja uzet ću, i Ime Gospodnje prizvat ću.

Psalam 115.

Vjerovah, zato i kazah: * ponižen sam veoma.

Rekoh u zanosu svome: * svaki je čovjek lažac.

Što ću vratiti Gospodu, * za sve, što mi je učinio?

Čašu spasenja uzet ću: * i Ime Gospodnje prizvat ću.

Ispunit ću zavjete svoje Gospodu pred svim pukom njegovim: * dragocjena je pred licem Gospoda smrt svetaca njegovih.

O Gospode, ja sam sluga tvoj: * sluga sam tvoj i sin službenice tvoje.

Rastrgao si okove moje: * tebi ću prinijeti žrtvu zahvalnicu i Ime ću Gospodnje prizvati.

Ispunit ću zavjete svoje pred očima svega puka puka njegova: * u dvorima doma Gospodnjega, usred tebe, Jeruzolime.

1. Ant. Čašu spasenja uzet ću, i Ime Gospodnje prizvat ću.

2. Ant. Megju onima, koji mrze na mir, ja sam miran: kad im govorim, navaljuju na me ni za što.

Psalam 119.

Ka Gospodu u nevolji zavapih: * i on me usliši.

Gospode, oslobodi dušu moju od usana opakih: * i od jezika zlobna.

Što će ti se dati, ili što će ti se dodati: * proti zlobnom jeziku?

Oštre strijele mogućega: * sa žeravom, koja uništuje.

Jao meni, jer se moje prebivanje u tugjini produljilo: stanujem megju stanovnicima Cedarskim: * dugo prebiva u tugjini duša moja.

Megju onima, koji mrze na mir, ja sam miran: * kad im govorim, navaljuju na me ni za što.

2. Ant. Megju onima, koji mrze na mir, ja sam miran: kad im govorim, navaljuju na me ni za što.

3. Ant. Od ljudi opakih oslobodi me, Gospode.

Psalam 139.

Izbavi me, Gospode, od čovjeka zloga: * od čovjeka opakoga izbavi me.

Koji pomišljaju zlo u srcu: * svaki dan zameću borbe.

Oštre jezik svoj kao zmija: * otrov je ljutice u ustima njihovim.

Sačuvaj me, Gospode, od ruke grješnikove: * i od ljudi opakih izbavi me.

Koji namišljaju, da potkinu noge moje: * oholi mi namjestiše u potaji zamku.

I užeta razapeše za zamku: * kraj puta postaviše mi spoticalo.

Ali ja govorim Gospodu: Ti si Bog moj: * usliši, Gospode, glas molitve moje.

Gospode Bože, kreposti spasenja mojega: * zakloni glavu moju u dan borbe.

Ne predaj me, Gospode, proti mojoj volji, grješniku: * smišljaju proti meni, ne ostavi me, da se ne uznesu.

Sve, koji me opkoliše: * poklopit će zloba usana njihovih.

Pasti će na njih žerava, u oganj ćeš ih baciti: * u propasti da ne ustanu.

Čovjek jezičan ne će se utvrditi na zemlji: * čovjeka nepravedna zloća će baciti u propast.

Znam, da će Gospod učiniti pravo nevoljnome: * i osvetit će ubogoga.

Doista, pravednici će slaviti Ime tvoje: * i pravi će prebivati pred licem tvojim.

3. Ant. Od ljudi opakih oslobodi me, Gospode.

4. Ant. Sačuvaj me od zamke, koju mi postaviše, i od spoticanjâ onih, koji čine bezakonje.

Psalam 140.

Gospode, k tebi vapijem, usliši me: * pazi na glas moj, kad vapim k tebi.

Neka uzagje molitva moja kao tamjan pred lice tvoje: * dizanje rukû mojih kao posvetilište večernje.

Postavi, Gospode, stražu ustima mojima: * i tvrda vrata na usne moje.

Ne daj srcu mojemu, da se prikloni zlim riječima: * kojima bi htjelo opravdati grijehe.

Kao ljudi, koji čine bezakonje: * jer ja neću imati dijela u slastima njihovim.

Neka me kara pravednik u milosrgju, i neka me prekorava: * ali ulje grješnikovo, da se ne izlije na glavu moju.

Jer je još uvijek molitva moja protivna željama njihovim: propadaju razmrskani o hrid sudci njihovi: * čut će, kako su riječi moje silne.

Kao što su zemljane grude porazbacane po polju: * tako su kosti naše rasute kraj groba.

Ali su k tebi, Gospode, Gospode upravljene oči moje: * u tebe se ufam, ne odbaci duše moje.

Sačuvaj me od zamke, koju mi postaviše: * od spoticanjâ onih, koji čine bezakonje.

Pali u svoje mreže grješnici: * a ja ostao sačuvan, dok živim.

4. Ant. Sačuvaj me od zamke, koju mi postaviše, i i od spoticanja onih, koji čine bezakonje.

5. Ant. Bacam pogled na desno i gledam, i nema nikoga, koji bi me poznao.

Psalam 141.

Glasom svojim ka Gospodu vapim: * glasom svojim Gospodu se molim.

Izlijevam pred lice njegovo molitvu svoju, * i nevolju svoju pred njim kazujem.

Kad iznemogne u meni duh moj, * a ti znaš staže moje.

Na ovom putu, kojim idem, * postaviše mi zamku u potaji.

Bacam pogled na desno i gledam: * i nema nikoga, koji bi me poznao.

Bijeg mi je spriječen: * i niko ne mari za dušu moju.

K tebi vapim, Gospode: * govorim: Ti si ufanje moje, moj dio na zemlji živih.

Pazi na moljenje moje, * jer sam ponižen vrlo.

Oslobodi me od onih, koji me progone: * jer su jači od mene.

Izvadi iz tamnice dušu moju, da slavi Ime tvoje: * čekaju me pravedni, dok me nadariš.

5. Ant. Bacam pogled na desno i gledam, i nema nikoga, koji bi me poznao.

Kapitul, Pjesan i Versikuli ne govore se ova tri dana.

Ant. za Veliča:

A dok oni večerahu, uze Isus kruh, i blagoslovi, i razlomi, i dade učenicima svojim.

Pjesan bl. Dj. Marije.

Luka gl. 1.

Veliča * duša moja Gospoda.

I obradova se duh moj * u Bogu spasu mojemu.

Što pogleda na poniznost službenice svoje: * jer evo! od sad će me blaženom zvati svi naraštaji.

Jer mi učini velike stvari onaj, koji je moguć, * i čije je ime sveto.

I milosrgje njegovo od koljena do koljena * onim, koji ga se boje.

Učini silna djela mišicom svojom; * raspršī ohole u misli srca njihova.

Zbaci mogućnike s prijestolja, * i podiže ponizne.

Gladne napuni dobara: * a bogate otpusti prazne.

Primi Izraela slugu svojega, * spomenuvši se milosrgja svojega.

Kao što je govorio ocima našim, * Abrahamu, i potomstvu njegovu do vijeka.

Ant. A dok oni večerahu, uze Isus kruh, i blagoslovi, i razlomi, i dade učenicima svojim.

Za tim se govori V.) Isukrst posta *i sve ostalo kao na Pohvalama, str. 78.*

Za tim Misnik (Celebrans) sa podvorbom razmeće oltare moleći Ant. Razdjeliše i *Psalam 21.:* Bože ,Bože moj, pogledaj na me; *kako na I. Noćnici Jutrenje Velikog Petka str. 106.*

Na pranju nogâ.

Poslije razmetanja oltara u odregjenu uru i na dani znak peru se noge dvanaestorici unaprijed odregjenim. Prelat ili starešina (ili župnik) zaodjenut povrh amikta i misne košulje, stolom i plaštem ljubičaste boje (dočim su Gjakon i Podgjakon kao na Misi u bijelom ruhu) stavi tamjana u kadionik. Zatim Gjakon pita blagoslov u Misnika i pjeva Evangjelje. Pred svetačni dan Vazma, *kako na Misi str. 91. vladajuć se u svemu kako na svečanoj Misi, kad pjeva Evangjelje. Nakon što Misnik poljubi knjigu, skine plašt, a Gjakon i Podgjakon pripašu ga ubrusom. Tako pripasan dvoren od istog Gjakona i Podgjakona pristupa k pranju nogâ. Gjaci donesu*

sud i uliju vode. Podgjakon drži desnu nogu svakoga onoga, kome se pere noga. Misnik klečeć pere i otire ubrusom pruženim od Gjakona, pa poljubi (nogu).

Kroz to doba pjevači pjevaju:

I. Ant. Iv. 13. **Z**apovijed novu dajem vama: da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, govori Gospod.

Ps. 118. Blago onima, koji su čista vladanja: * koji idu po zakonu Gospodnjem.

Ponavlja se Ant. Zapovijed novu *sve do Psalma. Tako se ponavljaju i ostale Antifone, iza kojih slijedi Psalam ili Versikul.*

II. Ant. Iv. 13. **P**ošto ustade Gospod s večere, uli vode u sud, i stade prati noge učenicima svojim: ovaj primjer ostavi njima.

Ps. 47. Velik je Gospod i hvale dostojan veoma: * u gradu Boga našega, na gori svetoj njegovoj.

Ponavlja se: Pošto ustade....

III. Ant. Iv. 13. **G**ospod Isus pošto večera s učenicima svojim, opra noge njihove, i reče im: Znate li, što učinih vama, ja Gospod, i Učitelj? Primjer vam dadoh, da i vi tako činite.

Ps. 84. Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju: * povratio si roblje Jakovljevo.

Ponavlja se: Gospod Isus..

IV. Ant. Iv. 13. **G**ospode, ti meni, da pereš noge? Odgovori Isus i reče mu: Ako ti ne operem noge, ne ćeš imati dijela sa mnom.

V) Dogje dakle k Šimunu Petru, i reče mu Petar:

Ponavlja se: Gospode ti meni . . .

V) Što ja činim, ti ne znaš sada, ali ćeš znati poslije.

Opet se ponavlja Ant.: Gospode . . .

V. Ant. **A**ko ja Gospod, i Učitelj vaš oprah vama noge: koliko ste većma dužni i vi jedan drugome prati noge?

Ps. 48. Čujte ovo svi narodi: * slušajte pomnjivo svi stanovnici kruga zemaljskoga.

Ponavlja se Ant. Ako ja Gospod . . .

VI. Ant. Iv. 13. **P**o tome će svi poznati, da ste moji

učenici, ako imadbudete ljubav megju sobom.

V) Reče Isus učenicima svojim.

Ponavlja se Ant. Po tom...

VII. Ant. 1. Kor. 13. **N**eka ostane u vama vjera, ufanje, ljubav, troje ovo: a ljubav je najveća megju njima.

V) A sad ostaje vjera, ufanje, ljubav, troje ovo: najveća megju njima jest ljubav.

Ponavlja se Ant. Neka ostane . . .

VIII. Ant. **B**udi blagoslovljeno sveto Trojstvo, i nerazdijeljivo jedinstvo: slavit ćemo ga, jer nam je izkazalo milosrgje svoje.

V) Blagosivljajmo Oca, i Sina, sa Svetim Duhom.

Ps. 83. Kako su mili šatori tvoji, Gospode kreposti! * Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim.

Ponavlja se Ant. Budi blagoslovljeno . . .

IX. Ant. **G**dje je samilost, i ljubav, tu je i Bog.

V) Okupi nas ujedno Krstova ljubav.

V) Radujmo se, i u njemu se veselimo.

V) Bojmo se, i ljubimo Boga živoga.

V) I ljubimo se srcem iskrenim.

Ponavlja se Ant. Gdje je samilost, i ljubav, tu je i Bog.

V) Kad se dakle okupimo ujedno:

V) Čuvajmo se, da se mišljenjem ne razdijelimo.

V) Neka prestanu zlobne uvrede, neka prestanu svagje.

V) I u našoj sredini neka bude Isukrst Bog.

Ponavlja se Ant. Gdje je samilost, i ljubav, tu je i Bog.

V) Skupa s blaženima da vidimo.

V) Slavno lice tvoje, Krste Bože:

V) Radost, koja je neizmjerna i čista;

V) U beskrajne vijeke vijekâ. Amen.

Poslije pranja onaj, koji je prao noge, umije ruke i otere ih drugim ubrusom. Zatim se povrati na mjesto, gdje je prije bio, uzme plašt i otkrivene glave govori: Oče naš, *tiho.*

V) I ne uvedi nas u napast.

R) No izbavi nas oda zla.

V) Ti si dao naredbe svoje, Gospode.
R) Da se vjerno čuvaju.
V) Ti si oprao noge učenicima svojim.
R) Ne prezri djelo rukû svojih.
V) Gospode, usliši molitvu moju.
R) I vapaj moj k tebi da prigje.
V) Gospod s vama. *R)* I s duhom tvojim.
Pomolimo se.

Pomozi, Gospode, molimo, činu naše službe i jer si se ti udostojao oprati noge učenicima svojim, nemoj prezreti djelo ruku svojih, što si nam zapovjedio, da držimo; da kao što se ovdje nama i od nas peru izvanjske pogrješke, tako da se od tebe operu svi unutarnji grijesi. To se udostoj ti sam udijeliti nam, koji živež i kraljuješ Bog, po sve vijeke vijekâ. Amen.

Na Povečerju.

Počinje se naprosto sa Ispovijesti:

Svećenik:

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženomu Mihovilu Arhangjelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim Apostolima Petru i Pavlu, svima svetima, i vama, Braćo, jer sagriješih mnogo mišlju, riječju i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila Arhangjela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete Apostole Petra i Pavla. i sve svete, i vas Braćo, da se molite za me pred Gospodom Bogom našim. Amen.

Kor odgovara: Smilovao se tebi svemogući Bog, i otpustivši grijehe tvoje, priveo te u život vječni.

Svećenik: Amen.

Kor ponavlja: Ispovijed *s razlikom što mjesto* vama Braćo, *i* vas Braćo, *govori* tebi, Oče, *i* tebe, Oče.

Po tom Svećenik:

Smilovao se vama svemogući Bog, i otpustivši grijehe vaše, priveo vas u život vječni.

Kor: Amen.

Svećenik: Proštenje, odriješenje i otpuštenje grijeha naših udijelio nam svemogući i milosrdni Gospod.

Kor: Amen.

Odmah za tim govore se ovi Psalmi:

Psalam 4.

Kad zavapih, usliši me Bog pravde moje: * u tjeskobi oblakšao si mi.

Smiluj se meni: * i usliši molitvu moju.

Sinovi ljudski, dokle ćete biti tvrda srca? * zašto ljubite ispraznost i tražite laž?

Znajte, da je Gospod divno uzveličao svetoga svojega: * Gospod će me uslišati, kad ga zazovem.

Rasrdite se i nemojte griješiti: * za ono, što govorite u srcima svojim, u ložnicama svojim skrušite se.

Žrtvujte žrtvu pravde, i ufajte se u Gospoda: * Mnogi govore: ko će nam pokazati dobro?

Obasjalo nas je svijetlo lica tvoga, Gospode: * Ti si dao radost u srce moje.

Veću nego drugi imaju: * kad im rodi žito, vino i ulje u obilju.

Sad ću u miru: * spavati i počivati.

Jer si me ti, Gospode, osobitim načinom: * u pouzdanju utvrdio.

Psalam 90.

Koji uživa pomoć Previšnjega: * prebivat će pod zaštitom Boga nebesa.

Kazat će Gospodu Zaštitnik moj ti si, i utočište moje: * Bog moj, ufat ću se u njega.

Jer me on izbavlja od zamke lovaca, * i od oštre strijele.

Krilima svojim zasjenit će te: * i pod perjem njegovim moći ćeš se uzdati.

Kao štitom okružit će te istina njegova: * ne ćeš se bojati strahote noćne.

Ni strijele, koja leti danju, ni nezgode, koja ide po mraku: * ni nasrtaja podnevnoga neprijatelja.

Pasti će sa strane tvoje tisuća, i deset tisuća s desne strane tvoje: * a tebi se ne će približiti.

Doista, gledat ćeš svojim očima, * i platu grješnicima vidjet ćeš.

Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje: * Previšnjega si izabrao za utočište svoje.

Ne će tebe zlo zadesiti: * i bič ne će se približiti šatoru tvojemu.

Jer je Angjelima svojim naredio za tebe: * da te čuvaju po svim putevima tvojim.

Na rukama će te nositi: * da po čemu ne ozlediš o kamen nogu svoju.

Po zmiji ljutici i crnokrugu hodit ćeš, * i gazit ćeš lava i zmaja.

Jer se je u me uzdao, oslobodit ću ga: * zaklonit ću ga, jer je poznao Ime moje.

Vapit će k meni i ja ću ga uslišiti: * s njim ću biti u nevolji, izbavit ću ga, i proslavit ću ga.

Dugim životom nasitit ću ga: * i pokazat ću mu spasenje svoje.

Psalam 133.

Eto sad blagoslivljajte Gospoda, * sve sluge Gospodnje.

Koji stojite u domu Gospodnjem: * u dvorima doma Boga našega.

Noću podižite ruke svoje k svetinji: * i blagosivljajte Gospoda.

Blagoslovio te Gospod sa Siona: * koji stvori nebo i zemlju.

Pjesan Šimunova.

L. 2.

Sad otpusti slugu svoga Gospode: * po riječi tvojoj u miru.

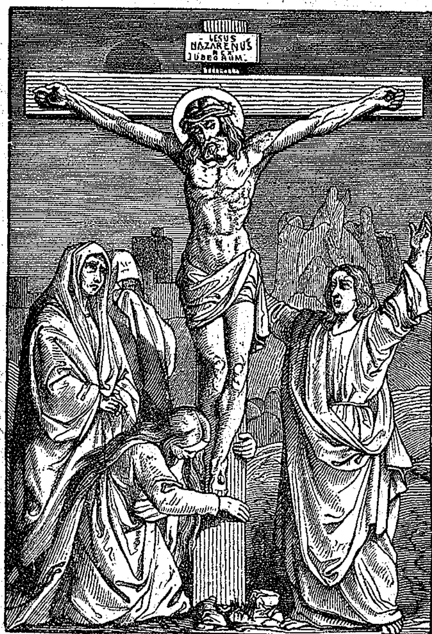
Jer vidješe oči moje: * spasenje tvoje.

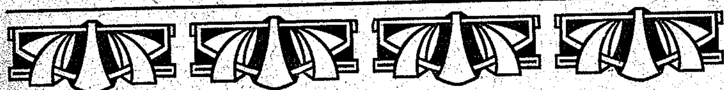
Koje si pripravio: * pred licem sviju naroda.

Svijetlo na prosijetljenje narodâ: * i slavu puka tvoga Izraelskoga.

Za tim V) Isukrst posta, *i sve ostalo kao na Pohvalama, str. 78.*

IESUS
NAZARENUS
JUDEORUM.

Jutrenja Velikog Petka.

Pjeva se na Veliki Četvrtak u večer.

Na I. Noćnici.

1. Ant. Podigoše se kraljevi zemaljski, i knezovi se skupiše ujedno, protiv Gospoda i protiv Krsta njegova.

Psalam 2.

Zašto se bune narodi: * i puci pomišljaju izprazne stvari.

Podigoše se kraljevi zemaljski, i knezovi se skupiše ujedno, * protiv Gospoda i protiv Krsta njegova.

Raskinimo uze njihove: * i zbacimo sa sebe jaram njihov.

Koji prebiva na nebesima, smije im se: * i Gospod im se poruguje.

Pa im govori u srdžbi svojoj: * i gnjevom ih svojim zbunjuje.

A ja sam postavljen od njega za kralja na Sionu svetoj gori njegovoj, * da propovijedam naredbu njegovu.

Gospod reče meni: * Ti si Sin moj, ja te danas rodih.

Traži od mene, i dat ću ti narode u našljedstvo, * i krajeve zemaljske u oblast tvoju.

Vladat ćeš nad njima gvozdenom šibom, * i razbit ćeš ih kao sud lončarev.

Sada dakle, kraljevi, osvijestite se: * opametite se vi, koji sudite zemlju.

Služite Gospodu sa strahom: * i radujte mu se s trepetom.

Prigrlite nauku, da se ne razgnjevi Gospod: * te ne izginete zašavši s puta pravoga.

Jer se njegov gnjev može u čas rasplamtiti: * Blago svima, koji se u nj uzdaju.

1. Ant. Podigoše se kraljevi zemaljski, i knezovi se skupiše ujedno, protiv Gospoda i protiv Krsta njegova.

2. Ant. Razdijeliše megju sobom haljine moje, i za odjeću moju baciše kocke.

Psalam 21.

Bože, Bože moj, pogledaj na me: zazašto si me zapustio? * daleko su od spasenja moga riječi vapajâ mojih.

Bože moj, vapim danju, a ti me ne slušaš: * i noću, ali mi nema pokoja.

A ti si ipak koji prebivaš u svetinji, * diko Izraelova.

U tebe se uzdaše oci naši: * uzdaše se i ti si ih izbavio.

Tebe prizivahu i bjehu spašeni: * u tebe se uzdaše, i ne ostaše postigjeni.

A ja sam crv, a ne čovjek: * ruglo ljudima i odmet narodu.

Svi, koji me vide, rugaju mi se: * razvaljuju usta i klimaju glavom.

Uzdao se u Gospoda, neka ga izbavi: * neka ga spasi, kad ga miluje.

Jer ti si onaj, koji si me izvadio iz utrobe: * nado moja još od prsiju matere moje. Tebi sam predan od rogjenja.

Od utrobe matere moje ti si Bog moj, * nemoj se udaljiti od mene.

Jer je nevolja blizu: * a nema ko da pomogne.

Okružiše me junci mnogi: * tusti bikovi opkoliše me.

Razvališe na me žvala svoja, * kao lav, koji je gladan lova i riče.

Kao voda razlih se: * rasuše se sve kosti moje.

Rastopi se srce moje kao vosak * u grudima mojim.

Osuši se kao opeka jakost moja, jezik moj prionu za nepce moje: * u prah smrti bacio si me.

Opkoliše me psi mnogi, * četa zlikovaca okruži me.

Probodoše ruke moje i noge moje: * izbrojiše sve kosti moje.

Oni gledaju i razgledaju: * razdijeliše megju sobom haljine moje i za odjeću moju baciše kocke.

Ali ti, Gospode, ne ustegni pomoći svoje od mene, * pohitaj mi na obranu.

Izbavi od mača, Bože, dušu moju, * od bijesa pasjeg jedinicu moju.

Spasi me od žvala lavovskoga * i od rogova bivolovih mene nevoljnika.

Kazivat ću onda Ime tvoje braći svojoj, * usred skupštine hvalit ću te.

Koji se bojite Gospoda, hvalite ga: * sve potomstvo Jakovljevo slavite ga.

Neka ga se boji sve potomstvo Izraelovo: * jer nije prezreo ni odbio molbe ubogih.

I nije odvratio lice svoje od mene; * kad ga zazvah, uslišio me je.

Tebe ću hvaliti u skupštini velikoj: * zavjete ću svoje ispuniti pred onima, koji ga se boje.

Blagovat će ubogi i nasitit će se; i hvalit će Gospoda, koji ga traže: * živjet će srce njihovo u vijeke vijekâ.

Spomenut će se Gospoda i obratit će se k njemu * svi krajevi zemaljski.

I poklonit će se pred njim; * sva plemena naroda.

Jer je Gospodnje kraljestvo: * on vlada nad narodima.

Blagovat će i poklonit će se svi mogućnici zemaljski; * pred njim će pasti svi, koji silaze u zemlju.

A duša će moja njemu živjeti; * moji će mu potomci služiti.

Pripovijedat će o Gospodu budući naraštaj: * nebesa će javljati pravdu Njegovu puku koji će nastati, jer je Gospod to učinio.

2. Ant. Razdijeliše megju sobom haljine moje, i za odjeću moju baciše kocke.

3. Ant. Ustaše na me lažni svjedoci i zloba slȁga proti sebi.

Psalam 26.

Gospod je prosvijetljenje moje, i spasenje moje: * koga da se bojim?

Gospod je branitelj života moga: * pred kim, da strepim?

Ako navale na me zločinci, * da jedu meso moje.

Neprijatelji moji, koji me muče: * oni će obnemoći i pasti.

Ako se protiv mene vojska utabori: * ne će se bojati srce moje.

Ako se na me i rat digne: * ja ću se svejedno uzdati.

Za jedno samo molim Gospoda, samo to želim, * da prebivam u domu Gospodnjemu sve dane života svoga.

Da gledam slavu Gospodnju, * i pohagjam hram njegov.

Jer bi me sakrio u stanu svojemu: * u zlo doba sklonio bi me pod sjenu šatora svojega.

Podigao bi me na visoku stijenu: * i uzvisio bi glavu moju nad neprijateljima mojim.

A ja bi obilazio šator njegov i prinosio bih svečane žrtve: * pjevao bih i slavio bih Gospoda uz gusle.

Čuj, Gospode, glas moj, kojim vapim k tebi: * smiluj mi se, i usliši me.

Tebi govori srce moje, tebe traži lice moje: * lice tvoje, Gospode, tražim.

Ne odvrati od mene lica svojega: * ne udalji se u gnjevu od sluge svojega.

Budi pomoćnik moj: * ne zapusti me i ne prezri me, Bože spasenja moga.

Jer me otac moj i mati moja ostaviše: * ali će me Gospod primiti.

Zakon puta svojega stavi, Gospode, preda me, * i vodi me pravom stazom zbog neprijatelja mojih.

Nemoj me dati na volju onih, koji me muče: * jer ustaše na me lažni svjedoci i zloba slåga proti sebi.

Vjerujem, da ću vidjeti dobra Gospodnja: * u zemlji živih.

Očekuj Gospoda, hrabro se drži: * neka se ukrijepi srce tvoje i čekaj Gospoda.

3. Ant. Ustaše na me lažni svjedoci i zloba slaga proti sebi.

V) Razdijeliše megju sobom haljine moje.

R) I za odjeću moju baciše kocke.

Oče naš, *tiho.*

Iz Plača Jeremije proroka.

Gl. 2.

Štenje I.

Het. Naumi Gospod, da raskopa zid kćeri Sionske; rastegnu uže svoje, i ne odvrati ruke svoje od satrenja: i proplaka opkop, i zid skupa bi raskopan.

Tet. Upadoše u zemlju vrata njezina: razlomi i skrši prijevornice njene; kralj njezin i knezovi njezini su megju narodima; nema zakona, i proroci njezini ne primaju vigjenja od Gospoda.

Jod. Sjede na zemlji, zamukoše starješine kćeri Sionske; posuše pepelom glave svoje, i pripasaše kostrijet; oboriše k zemlji glave svoje djevojke Jeruzolimske.

Kaf. Oslabiše od suza oči moje, potresla se utroba moja; prosula se na zemlju jetra moja zbog poništenja kćeri puka moga, djeca i oni što sisaju izdišu na ulicama gradskim.

Jeruzolime, Jeruzolime otrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Svi me prijatelji moji ostaviše i uzeše vlast, koji mi zasjedaju; izdade me, koga ljubljah: * i strašnim pogledom bijući me do nemile rane, octom me napajahu.

V) Megju zločince me baciše i ne poštegješe duše moje.

I strašnim pogledom bijući me do nemile rane, octom me napajahu.

Štenje II.

Lamed. Materama svojim govore: Gdje je žito i vino? kad izdišu kao ranjenici po ulicama gradskim: kad ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.

Mem. S kim ću te porediti? ili komu ću te upriličiti kćeri Jeruzolimska? Komu ću te izjednačiti, i kako da te utješim, djevojko, kćeri Sionska? Jer je velika kao more nevolja tvoja: ko će te izliječiti?

Nun. Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje i ne otkrivahu bezakonja tvojega, da te pobude na pokoru: nego ti kazivahu lažna vigjenja i progonstva.

Sameh. Pljeskaju rukama nad tobom svi, koji prolaze putem; zviždе i klimaju glavom na kćer Jeruzolimsku govoreći: Ovo li je grad izvrsne ljepote, radost cijele zemlje?

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Zastor hrama razdrije se, * I sva se zemlja potrese: razbojnik s križa vapijaše govoreći: Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljevstvo svoje.

V) Kamenje popuca i grobovi se otvoriše, i mnoga tjelesa svetih, koji bjehu preminuli, ustaše.

I sva se zemlja potrese: razbojnik s križa vapijaše govoreći: Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljevstvo svoje.

Štenje III.

Alef. Ja sam čovjek, koji vidim siromaštvo svoje u prutu srdžbe njegove.

Alef. Odvede me, i uvede u tamu, a ne na svjetlost.

Alef. Samo proti meni obraća i okreće ruku svoju po vas dan.

Bet. Učini, da postara koža moja i put moja, potre kosti moje.

Bet. Podiže zid oko mene, i optoči me žučju, i mukom.

Bet. Postavi me u tmine, kao one, koji su umrli za uvijek.

Gimel. Ogradi me, da ne izagjem; i metnu na me teške okove.

Gimel. Pa i kad vapim i molim, odbija molitvu moju.

Gimel. Zagradi puteve moje klesanim kamenjem, staze moje pregradi.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Vinograde moj izbrani, ja te posadih: * kako si se obratio u gôrčinu, da mene propneš, a Barabu otpustiš?

V) Plotom te ogradih, i kamenje istrijebih iz tebe, i sazidah tvrgju.

Kako si se obratio u gorčinu, da mene propneš, a Barabu otpustiš?

Vinograde moj izbrani ja te posadih: * kako si se obratio u gorčinu, da mene propneš, a Barabu otpustiš?

Na II. Noćnici.

1. Ant. Silu čine, koji traže dušu moju.

Psalam 37.

Gospode, nemoj me pokarati u gnjevu svojem, * niti me kazniti u srdžbi svojoj.

Jer me strijele tvoje prostrijeliše: * i ruka me tvoja pritisla.

Ništa nema zdrava na tijelu mojem od gnjeva tvojega: * nema mira u kostima mojim od grijeha mojih.

Jer krivice moje izagjoše vrh glave moje: * i kao teško breme otešćaše mi.

Usmrgješe se i zagnjojiše rane moje, * od bezumlja mojega.

Jadan sam i pokučen do kraja: * vas dan stupam tugujući.

Jer su boci moji puni opsjenâ: * i nema zdravlja u tijelu mojemu.

Potišten sam i ponižen veoma: * ričem s ječanja srca svojega.

Gospode, pred tobom su sve želje moje: * i uzdisanje moje nije tebi sakriveno.

Srce mi se smutilo, ostavi me snaga moja: * i vid očiju mojih, ni njega mi nema.

Prijatelji moji i bližnji moji: * približiše se k meni, i stadoše.

A koji bijahu blizu mene, daleko se smjestiše: * silu čine, koji traže dušu moju.

I koji mi zlo žele, govore o zasjedama: * po vas dan misle o prijevari.

A ja kao gluh ne slušam: * i kao nijem ne otvaram usta svoja.

I postadoh kao čovjek, koji ne čuje: * i u čijim ustima nema pravdanja.

Jer se u te, Gospode, uzdam: * ti ćeš me uslišiti Gospode, Bože moj.

Jer rekoh: ne razmećali se nada mnom neprijatelji moji: * i ako se spotaknu noge moje, ne govorili proti meni oholo.

Jer sam na bičeve spravan: * bol je moja u očima mojim vazda.

Eto ispovijedam krivicu svoju: * i razmišljam o grijehu svojem.

A neprijatelji moji živu i jači su od mene: * umnožiše se, koji me nepravedno mrze.

Koji mi vraćaju zlo za dobro, kleveću me: * zato što slijedim dobro.

Ne ostavi me, Gospode, Bože moj: * ne udalji se od mene.

U pomoć mi priteci: * Gospode, Bože spasenja moga.

1. Ant. Silu čine, koji traže dušu moju.

2. Ant. Smeli se i postigjeli, koji traže dušu moju, da je pogube.

Psalam 39.

Željno sam očekivao Gospoda, * i pogleda na me.

Usliši molbe moje: * i izvadi me iz jame nevolje i iz dubokog gliba.

Postavi na kamen noge moje: * i upravi korake moje.

I metnu u usta moja pjesmu novu: * pjesmu zahvalnicu Bogu našemu.

Vidjet će mnogi i bojat će se: * i ufat će se u Gospoda.

Blago čovjeku, kome je Ime Gospodnje ufanje njegovo: * i ne obazire se na taštine i lažna bezumlja.

Mnoga su čudesa, koja si ti učinio, Gospode Bože moj: * i misli tvoje niko ne može shvatiti.

Naviještat ću i kazivat ću: * nema im broja.

Žrtve i prinosa ne ćeš: * nego si mi uši otvorio.

Žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi, ne tražiš: * za to rekoh: evo dolazim.

Na čelu knjige pisano je za me, da činim volju tvoju: * Bože moj, hoću, zakon mi je tvoj posred srca.

Naviještam pravdu tvoju u skupštini velikoj: * evo, usta svoja ne zatvaram: Gospode, ti znaš.

Pravdu tvoju ne sakrivam u srcu svome: * istinu tvoju i spasenje tvoje razglašujem.

Ne tajim milosrgje tvoje i istinu tvoju: * od sabora velikog.

A ti, Gospode, ne udalji smilovanja svojega od mene: * milosrgje tvoje i istina tvoja neka me vazda štite.

Jer me opkoliše zla, kojima nema broja: * stigoše me bezakonja moja, i ne mogu da gledam.

Ima ih više nego vlasi na glavi mojoj: * srce me moje ostavi.

Udostoj se, Gospode, izbaviti me: * Gospode pohiti mi u pomoć.

Smeli se i postigjeli ujedno, koji traže dušu, moju: * da je pogube.

Odstupili natrag zasramljeni: * koji mi zlo hoće.

Osjetili odmah svu sramotu svoju, * koji mi govore: Neka, neka!

Veselili se i radovali u tebi svi, koji traže tebe: * i oni, koji ljube spasenje tvoje, klicali vazda: Nek se veliča Gospod.

A ja sam siromah i ubog: * Gospod se za me brine.

Pomoćnik moj, i zaštitnik moj ti si: * Bože moj, ne kasni.

2. Ant. Smeli se i postigjeli, koji traže dušu moju, da je pogube.

3. Ant. Tugjinci ustadoše na me i silnici traže dušu moju.

Psalam 53.

Bože, u ime tvoje spasi me: * i krepošću svojom brani me.

Bože, usliši molitvu moju: * prigni uho na riječi usta mojih.

Jer tugjinci ustadoše na me i silnici traže dušu moju: * nemaju Boga pred očima svojim.

Ali evo Bog mi pomaže: * Gospod je branič duše moje.

Obrati zlo na neprijatelje moje: * u istini svojoj razprši ih.

Pa ću ti rado prinijeti žrtvu: * slavit ću Ime tvoje, Gospode: jer je dobro.

Jer si me izbavio od svake nevolje: * te oko moje gleda prezirno na neprijatelje moje.

3. Ant. Tugjinci ustadoše na me i silnici traže dušu moju.

V) Ustadoše na me lažni svjedoci.

R) I zloba slàga proti sebi.

Oče naš, *tiho.*

Iz Ràzlaganja sv. Augustina Biskupa o Psalmima.

O Psalmu 63 r. 2.

Štenje IV.

Zaklonio si me, Bože, od zbora zlobnikâ, od mnoštva onih, koji čine bezakonje. Jur na samu glavu našu pogledajmo. Mnogi mučenici pretrpješe take muke, ali ništa onako ne sjaje, kao glava mučenikâ: tu najbolje vidimo, što su oni pretrpjeli. Bi zaklonjen od mnoštva zlobnika, Bog ga je zaklanjao, sam Sin zaklanjao je tijelo svoje sa čovječanstvom, koga nošaše, jer je Sin čovječanski i sin je Božji. Sin Božji radi obličja Božjega, sin čovječanski radi obličja sluge, imajući oblast život svoj dati i opet ga uzeti. Što mu mogoše učiniti neprijatelji? Ubiše tijelo, a dušu ne ubiše. Pazite. Malo je dakle bilo Go-

spodu nukovati mučenike riječju, a da ih ne ukrijepi primjerom.

R) Kao na razbojnika izagjoste s mačevima i bičevima, da me uhvatite: * Svaki dan bijah kod vas u hramu učeći i nijeste me uhvatili: i evo bičevana vodite me, da me propnete.

V) I kad staviše ruke na Isusa i uhvatiše ga, reče im:

Svaki dan bijah kod vas u hramu učeći i nijeste me uhvatili; i evo bičevana vodite me, da me propnete.

Štenje V.

Znate, kakav je zbor bio zlobnih Židova, i kakvo je mnoštvo bilo onih, koji čine bezakonje. Koje bezakonje? Jer hotješe ubiti Gospoda Isukrsta. Tolika dobra djela, reče, učinih vam, za koje od ovih hoćete me ubiti? Ustrpljiv je bio sa svim bolesnicima njihovim, liječio je sve nemoćnike njihove, propovijedao je kraljevstvo nebesko; nije premučao mane njihove, da im radije one omrznu, a ne liječnik, koji ih ozdravljaše. Neharni za sva ova liječenja, kakono mahniti od silne ognjice, bijesneći na liječnika, koji ih bješe došao liječiti, naumiše da ga pogube: kao da su time htjeli kušati, da li je uprav čovjek, koji može umrijeti, ili je nešto više od čovjeka, te ne može umrijeti. Njihove riječi spoznajemo u Mu-

drosti Salamunovoj: Na smrt najsramotniju, vele, osudimo ga. Iskušajmo ga: jer po njegovim riječima ima, ko će se brinuti za njega. Ako je u istinu Sin Božji, neka ga izbavi.

R) Tmine nastadoše, kad propeše Isusa Židovi: i oko devete ure zavapi Isus glasom velikim: Bože moj, zašto si me zapustio? * I prignuvši glavu ispusti duh.

V) Zavapivši Isus glasom velikim reče: Oče, u ruke tvoje preporučam duh svoj.

I prignuvši glavu ispusti duh.

Štenje VI.

Naoštriše kakono mač jezike svoje. Neka ne govore Židovi: Nijesmo ubili Isukrsta. Jer ga za to predadoše sucu Pilatu, da bi se činilo kao da oni nijesu krivi smrti njegovoj. Jer kad im reče Pilat: Vi ga ubijte, odgovoriše: Nama nije dopušteno ubiti ikoga. Bezakonje zlodjela svojega hotijahu svaliti na suca čovjeka, ali zar mogoše prevariti suca Boga? Što učini Pilat, u tomu baš što učini, imao je poštogod dijela: ali ako ga isporedimo s njima, bio je kriv mnogo manje. Jer nastoja, koliko je mogao, da ga oslobodi od ruku njihovih: za to ga i bičevana izvede pred njih. Nije bičevao Gospoda namjerom, da ga progoni, nego hoteći zadovoljiti njihovu bijesu; da bi se bar tako ublažili i prestali zahtijevati smrt

njegovu, kad ga vide bičevana. Učini i ovo. Ali kad oni ustrajahu, znate, da je on umio ruke i rekao, da on ne bi bio učinio, da je on čist od smrti njegove. Učini ipak. Ali ako je on kriv, što učini preko volje: zar su nevini, koji ga prisiliše, da učini? Nipošto. Nego on izreče protiv njega osudu i zapovjedi, da ga propnu, i on ga donekle ubi, ali uistinu vi ga, Židovi, ubiste. Kako ubiste? Mačem jezika; jer naoštriste jezike svoje. I kad pogubiste, nego kad vikaste: Propni, propni?

R) Dušu svoju ljubljenu predadoh u ruke bezakonika, i posta mi našljedstvo moje kao lav u šumi: oglasi se protiv mene protivnik govoreći: Skupite se i pospiješite, da ga proždrete; postaviše me u samotnu pustinju i proplaka nada mnom sva zemlja; * Jer se ne nagje, ko bi me upoznao i učinio dobro.

V) Ustadoše na me ljudi bez milosrgja i ne poštediše dušu moju.

Jer se ne nagje, ko bi me upoznao i učinio dobro.

R) Dušu svoju ljubljenu predadoh u ruke bezakonika i posta im našljedstvo moje kao lav u šumi: oglasi se protiv mene protivnik govoreći: Skupite se i pospiješite, da ga proždrete; postaviše me u samotnu pustinju i proplaka nada mnom sva zemlja: * Jer se ne nagje, ko bi me upoznao i učinio dobro.

Na III. Noćnici.

1. Ant. Od onih, koji ustaju na me, oslobodi me Gospode, jer zaokupiše dušu moju.

Psalam 58.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj: * i od onih, koji ustaju na me, oslobodi me.

Izbavi me od onih, koji čine bezakonja: * i od krvopija sačuvaj me.

Jer evo! hoće, da ugrabe dušu moju: * nasrnuše na me jaki.

A na meni nema krivice, ni grijeha, Gospode: * besprikorno je sve vladanje moje.

Ustani i dogji mi ususret, i vidi: * ti, Gospode Bože vojskâ, Bože Izraelov.

Spomeni se, da pohodiš sve narode: * ne smiluj se nikome, koji čini bezakonje.

Vraćaju se u veče gladni kao psi, * i skiću se gradom.

Eto govore ustima svojim, mač je na jeziku njihovu: * tko će čuti?

Ali ti im se, Gospode, podsmijevaš: * ti ćeš u ništa svesti sve narode.

A ja ću jakost svoju u tebe postaviti, * jer si ti Bog obranitelj moj.

Bog moj, milosrgje njegovo preteći će me: * Bog će mi pokoriti svladane neprijatelje moje.

Nemoj ih pogubiti, * da te ne zaboravi narod moj.

Nego ih raspurši krepošću svojom: * i obori ih, zaštito moja, Gospode.

Za grijeh usta njihovih, za riječi jezika njihova: * nek se uhvate u oholosti svojoj.

Za kletvu i laž, koju su govorili, * raspi ih u gnjevu, raspi, da ih nema.

Pa će znati, da Bog vlada nad Jakovom: * i nad krajevima zemaljskim.

Vraćat će se u veče gladni kao psi: * i skitat će se gradom.

I tumarat će tražeći hrane: * i ne nasitivši se mrmljat će.

A ja ću pjevati jakost tvoju, * rano u jutro na vas glas slavit ću milosrgje tvoje.

Jer si postao obranitelj moj; * utočište moje u dan nevolje moje.

Pomoćniče moj, tebi ću uz gusle pjevati, jer si ti Bog obranitelj moj: * Bog moj, milosrgje moje.

1. Ant. Od onih, koji ustaju na me, oslobodi me Gospode, jer zaokupiše dušu moju.

2. Ant. Udaljio si od mene znance moje: predan sam i ne mogu izbjeći.

Psalam 87.

Gospode Bože spasenja moga: * danju vapim i noću pred tobom.

Neka dogje pred lice tvoje molitva moja: * prigni uho svoje k molbi mojoj.

Jer je duša moja puna jada: * i život se moj primiče grobu.

Izjednačen sam onima, koji silaze u grobnu jamu: * postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

Kao poginuli, koji spavaju u grobovima, kojih se više ne sjećaš: * koji su od ruke tvoje odbačeni.

Postaviše me u jamu duboku: * u tamu i u sjenu smrti.

Pritisnuo me gnjev tvoj: * sve valove svoje na me si naveo.

Udaljio si od mene znance moje: * postaviše me za odmet sebi.

Predan sam i ne mogu izbjeći: * oči moje potamnješe od bijede.

K tebi vapim, Gospode, po vas dan: * k tebi pružam ruke svoje.

Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesa: * ili će ih liječnici uskrsnuti, pa će te slaviti?

Eda li će ko u grobu pripovijedati milosrgje tvoje, * i istinu tvoju iza smrti?

Eda li će se u tami poznati čudesa tvoja: * i pravda tvoja u zemlji zaboravi.

A ja k tebi, Gospode, vapim: * ranim te jutrom sreta molitva moja.

Zašto, Gospode, odbacuješ molitvu moju: * odvraćaš lice svoje od mene.

Siromah sam ja, i pun jada od mladosti svoje: * pa i uzvišen, ponižen sam i smućen.

Na me pade srdžba tvoja: * strahote tvoje zbuniše me.

Optječu me kao voda svaki dan: * okružuju me oda svud.

Udaljio si od mene prijatelja i bližnjega: * i znance moje od nevolje.

2. Ant. Udaljio si od mene znance moje: predan sam i ne mogu izbjeći.

3. Ant. Spremaju se na dušu pravednikovu i krv nevinu osugjuju.

Psalam 93.

Bože od osvete, Gospode: * Bože od osvete pokaži se.

Podigni se, koji sudiš zemlju: * podaj platu oholima.

Dokle će se grješnici, Gospode: * dokle će se grješnici hvaliti.

Dokle će ružiti i zlo govoriti: * govoriti svi, koji čine bezakonje?

Puk tvoj, Gospode, ponižuju: * i našljedstvo tvoje zlostavljaju.

Udovice i došljake ubijaju: * i sirote môre.

I govore: ne će vidjeti Gospod, * ne će doznati Bog Jakovljev.

Osvijestite se, bezumni u puku: * lugjaci, opametite se jednom.

Koji je stvorio uho, zar ne će čuti? * i koji je oko načinio, ne će vidjeti?

Koji kazni narode zar ne će pokarati: * koji uči čovjeka znanju?

Gospod zna misli ljudske: * kako su isprazne.

Blago čovjeku, koga ti poučiš, Gospode: * i o zakonu tvojemu naučiš.

Da ga sačuvaš od zlih dana: * dok se iskopa jama grješniku.

Jer neće odbacit Gospod puk svoj: * i našljedstvo svoje ne će ostaviti.

Dok opet ne zavlada pravda: * i njoj se prilјube svi, koji su čista srca.

Ko će ustati za mene suprot zlobnicima? * ili ko će stati sa mnom suprot onima, koji čine bezakonje.

Da me Gospod nije pomagao: * skoro bi prebivala duša moja u paklu.

Kad govorah: Zadrhta noga moja: * milosrgje tvoje, Gospode, pomagaše me.

Prema veličini boli mojih u srcu mojem: * utjehe tvoje razveseliše dušu moju.

Eda li će uz tebe stati prijestô nepravde: * koji izdaje zle zapovijedi.

Spremaju se na dušu pravednikovu : * i krv nevinu osugjuju.

Ali Gospod posta meni utočište: * i Bog moj pomoć, u koju se ufam.

On će im vratiti za bezakonje njihovo: i u zlobi njihovoj istrijebit će ih: * istrijebit će ih Gospod Bog naš.

3 Ant. Spremaju se na dušu pravednikovu i krv nevinu osugjuju.

V) Govore proti meni jezikom zlobnim.

R) I riječima mržnje obasiplju me, i udaraju na me ni za što.

Oče naš, *tiho.*

Iz Poslanice blaženoga Pavla Apostola Židovima.

Gl. 4. 5.

Štenje VII.

Hitimo ući u onaj pokoj: da ko ne upane u onaj isti primjer nevjerstva. Jer je živa riječ Božja i djelotvorna, i oštrija od svakoga dvobritkoga mača: i dopire sve do rastavljanja duše i duha, zglobova kao i mozga, i rasugjuje misli i namjere srca. I nema stvora nevidljiva pred licem njegovim: nego je sve očito i otkriveno očima njegovim, kojemu ćemo odgovarati. Imajući dakle Svećenika velikoga, koji je ušao u nebesa, Isusa Sina Božjega: ustrajmo u ispovijedanju. Jer mi nemamo velikoga Svećenika, koji ne može sažaliti naše slabosti, nego, koji je iskušan u svemu kao i mi, osim u grijehu.

R) Predadoše me u ruke bezbožnikâ, i megju opake baciše me, i ne poštegješe duše moje:

skupiše se proti meni jaki: * I kakono divovi stadoše protiv mene.

V) Tugjinci ustadoše na me i silnici potražiše dušu moju.

I kakono divovi stadoše protiv mene.

Štenje VIII.

Pristupimo dakle pouzdano k prijestolju milosti: da zadobijemo milosrgje, i nagjemo milost, kad nam ustreba pomoć. Jer svaki veliki Svećenik, izabran izmegju ljudi, za ljude se postavlja na službu u onome, što Bogu pripada, da prinosi dare i žrtve za grijehe: koji može sažaljivati one, što ne znadu i griješe: jer je i on sam podložan slabosti: i zato je dužan, kako za puk, tako i za sebe prinositi žrtve za grijehe.

R) Isusa predade bezbožnik poglavicama svećeničkim i starješinama pučkim: * A Petar igjaše za njim iz daleka, da vidi svrhu.

V) I dovedoše ga Kaifi, poglavici svećeničkomu, gdje se bjehu skupili književnici i farizeji.

A Petar igjaše za njim iz daleka, da vidi svrhu.

Štenje IX.

I niko sam ne uzimlje časti, nego koji je pozvan od Boga kao Aron. Tako i Isukrst nije sam sebe proslavio, da bude veliki Svećenik: nego, koji mu je rekao: Sin moj Ti si, ja te danas

rodih. Kao što i na drugome mjestu kaže: Ti si svećenik u vijeke, po redu Melkisedekovu. On u dane pûti svoje prinošaše vapajem velikim, i sa suzama, molbe i prošnje k onome, koji ga može izbaviti od smrti, i bi uslišen radi svoga poštovanja. I premda je bio Sin Božji, nauči se od onoga, što pretrpje, posluhu: i tako sve izvršivši, postade svima, koji ga slušaju, uzrok spasenja vječnoga, narečen od Boga veliki Svećenik po redu Melkisedekovu.

R) Potamnješe oči moje od plača moga: jer se je udaljio od mene, koji me tješaše. Vidite svi puci: * Ima li boli, kao što je bol moja.

V) O vi svi, koji prolazite putem, pazite i vidite.

Ima li boli, kao što je bol moja.

Potamnješe oči moje . . .*itd. kao gore.*

Na Pohvalama.

1. Ant. Svoga vlastitoga Sina Bog nije poštedio, nego ga je za sve nas predao.

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti ponižene.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega: * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen: * srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tada će na žr-

tvenik tvoj stavljati junčiće.

1. Ant. Svoga vlastitog Sina Bog nije poštedio, nego ga je za sve nas predao.

2. Ant. Tjeskoba je pritisla duh moj, smućeno je u meni srce moje.

Psalam 142.

Gospode, usliši molitvu moju: ušima prihvati prošnju moju po istini svojoj: * usliši me po pravdi tvojoj.

I ne stupi na sud sa slugom svojim: * jer se niko živ neće opravdati pred licem tvojim.

Neprijatelj progoni dušu moju: * ponizuje do praha život moj.

Postavi me u mrak kao davno pomrle: * tjeskoba je pritisla duh moj, u meni je smućeno srce moje.

Spominjem se starih danâ, razmišljam o svim djelima tvojim: * djela ruku tvojih promatram.

Pružam ruke svoje k tebi: * duša moja žegja za tobom kao zemlja bez vode.

Brzo me usliši, Gospode: * klone duh moj.

Ne odvrati lice svoje od mene: * jer ću biti sličan onim, koji silaze u grob.

Daj mi, da rano osjetim milosrgje tvoje: * jer se u tebe ufam.

Pokaži mi put, kojim da idem: * jer k tebi podižem dušu svoju.

Izbavi me od neprijateljâ, Gospode, k tebi se utječem: * nauči me činiti volju tvoju, jer si ti Bog moj.

Duh tvoj dobri neka me vodi u zemlju pravu: * radi imena svojega, Gospode, oživi me po pravdi svojoj.

Izvadi iz nevolje dušu moju: * i po milosrgju

svojem raspršì neprijatelje moje.

Pogubi sve, koji muče dušu moju: * jer sam ja tvoj sluga.

2. Ant. Tjeskoba je pritisla duh moj, smućeno je u meni srce moje.

3. Ant. Reče razbojnik razbojniku: Mi doista primismo, kako smo zaslužili, ali ovaj, što je učinio? Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljevstvo svoje.

Psalam 84.

Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju: * povratio si roblje Jakovljevo.

Prostio si bezakonje puku svojemu: * pokrio si sve grijehe njegove.

Ublažio si svu srdžbu svoju: * odbacio si gnjev zlovolje svoje.

Obrati nas, Bože, spasitelju naš: * i odvrati srdžbu svoju od nas.

Zar ćeš se do vijeka na nas srditi? * i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno.

Bože, obrati se k nama i oživi nas: * pa će se puk tvoj radovati u tebi.

Pokaži nam, Gospode, milosrgje svoje: * i spasenje svoje daj nam.

Slušat ću, što mi govori Gospod Bog: * jer on izriče mir puku svojemu.

I svetima svojima: * i onima, koji se srcem obraćaju.

U istinu blizu je onih, koji ga se boje, pomoć njegova: * da prebiva slava u zemlji našoj.

Milosrgje i istina sretoše se: * pravda i mir poljubiše se.

Istina niknu iz zemlje: * a pravda s neba pogleda.

Dat će u istinu Gospod dobro: * i zemlja naša dat će plod svoj.

Pravda će pred njim ići: * i postavit će na put stope svoje.

3. Ant. Reče razbojnik razbojniku: Mi doista primismo, kako smo zaslužili, ali ovaj, što je učinio? Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljevstvo svoje.

4. Ant. Kad bude smućena duša moja, Gospode, spomeni se milosrgja.

Pjesan Habakukova.

Gl. 3.

Gospode, čuh riječ tvoju, * i uplaših se.

Gospode, djelo tvoje, * usred godina oživi ga.

Usred godina razglasi ga; * kad se rasrdiš, sjeti se milosrgja.

Bog će s juga doći: * i Sveti s gore Farana.

Slava njegova pokriva nebesa: * i hvale njegove puna je zemlja.

Sjaj je njegov kao svjetlost: * zrake mu izlaze iz ruku.

Tu je sakrivena jakost njegova: * pred licem njegovim ide smrt.

Iskre vrcaju ispod nogu njegovih: * Stade i mjeri zemlju.

Pogleda i razmetnu narode: * raspadoše se vječne gore.

Slegoše se bregovi davni, * putovi su njegovi od vijeka.

U nevolji gledam šatore Etiopske, * tresu se zavjese zemlje Madijanske.

Eda li si se na rijeke rasrdio, Gospode? * Eda li je na rijeke gnjev tvoj? ili na more srdžba tvoja?

Kad si pojezdio na konjima svojim: * i na kolima svojim za spasenje.

Natežući napeo si luk svoj: * po zakletvi, koju si dao plemenima.

Rijekama siječeš zemlju: vidješe te gore i vrisnuše od boli: * povodanj navali.

Bezdan pusti glas svoj: * duboko more podiže ruke svoje.

Sunce i mjesec stadoše na mjestu svome: * a oni krenuše u svjetlosti strijela tvojih, u sijevanju sjajnoga koplja tvoga.

Srdito si išao po zemlji: * gnjevno si gazio narode.

Izašao si na spasenje puku svojemu: * na spasenje s Pomazanikom svojim.

Razmrskao si glavu kući bezbožnikovoj: * otkrio si mu temelj sve do vrha.

Prokleo si žezla njegova, poglavicu bojnika njegovih: * koji su navalili kao vihor, da me unište.

Veselje je njihovo: * kako onoga, koji proždire siromaha u potaji.

Put si prokrčio u moru konjima svojim: * u glibu dubokih vodâ.

Čuh i utroba se moja ustrese: * na taj glas uzdrhtaše usne moje.

Nek ugje u kosti moje trulež, * i poda mnom neka proteče.

Da počinem u dan nevolje: * i pridružim se puku našem spravnu.

Jer smokva ne će cvasti: * niti će biti mladike u vinogradima.

Rod će masline izdati: * i njive ne će donijeti hrane.

Ovaca će nestati iz tora: * i ne će bit u oboru govedâ.

A ja ću se radovati u Gospodu: * i veselit ću se u Bogu Isusu svome.

Bog Gospod jakost moja: * i dat će mi noge kao u jelena.

I na visine moje On će me pobjednik odvesti: * a ja ću mu uz gusle pjevati.

4. Ant. Kad bude smućena duša moja, Gospode, spomeni se milosrgja.

5. Ant. Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljevstvo svoje.

Psalam 147.

Hvali, Jeruzolime, Gospoda: * hvali Boga svojega, Sione.

Jer on utvrgjuje prijevornice vrata tvojih: * blagoslivlja sinove tvoje u tebi.

Čini, da na granicama tvojim vlada mir: * siti te obiljem pšenice.

Šalje zapovijed svoju zemlji: * brzo teče riječ njegova.

Dava snijeg kao vunu: * maglu razasiplje kao pepeo.

Baca gràd svoj kao zalogaje: * pred mrazom njegovim ko će se održati?

Pošlje riječ svoju i sve se rastopi: * dune duhom svojim i proteku vode.

On je javio riječ svoju Jakovu: * naredbe i odluke svoje Izraelu.

Nije tako učinio ni jednome narodu: * i svojih odlukâ nije im objavio.

5. Ant. Spomeni se mene, Gospode, kad dogješ u kraljestvo svoje.

V) Postavi me u tmine.

R) Kao davno pomrle.

Ant. za Blagoslovljen:

Staviše vrhu glave njegove krivicu njegovu napisanu: Isus Nazaranin, Kralj Židovski.

Pjesan Zaharijina.

L. Gl. 1.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * jer pohodi, i otkupi puk svoj.

I podiže nam jakost spasenja * u domu Davida sluge svojega.

Kako je govorio kroz usta svetih proroka svojih, * koji su od vijeka.

Spasenje od neprijatelja naših, * i iz ruku sviju, koji mrze na nas.

Da učini milosrgje ocima našim: * i spomene se zavjeta svoga svetoga;

Zakletve, kojom se zakle Abrahamu ocu našemu, * da će nam dati.

Da bez straha, od ruke neprijatelja naših oslobogjeni, * služimo Njemu.

U svetosti i pravdi pred njim, * po sve dneve naše.

A ti, dijete, zvat ćeš se Prorok Previšnjega: * jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjim, da pripraviš pute njegove:

Da daš znanje spasenja puku njegovu: * na otpuštenje grijeha njihovih.

Po dubokom milosrgju Boga našega: * po kojem nas je pohodio istok s visine.

Da prosvijetli one, koji sjede u tminama, i u sjeni smrtnoj: * da upravi noge naše na put mira.

Ant. Staviše vrhu glave njegove krivicu njegovu napisanu: Isus Nazaranin, Kralj Židovski.

Megjutim, dok se pjeva Blagoslovljen, *pošto su već prije ugašene svijeće na trokutnom svijetnjaku,* osim *jedne, koja je stavljena na vrh svijetnjaka, gase se jedna za*

drugom šest svijeća, koje su već od početka na oltaru, tako da na zadnjem retku bude ugašena zadnja svijeća. Ugase se takogjer sva kandila i svijeće po crkvi.

Kad se ponavlja Ant. Staviše, *digne se ona najgornja svijeća sa svijetnjaka i sakrije se pod oltar na strani Epistole. Kad se ponovila Ant. poslije* Blagoslovljen, *govori se klečeći:*

V) Isukrst posta za nas poslušan sve do smrti, i to smrti na križu.

Kad počne V) Isukrst posta, *svi kleknu; a kad dospije, govori se* Oče naš, *tiho.*

Zatim nešto višim glasom:

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me, i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti poniženE.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega, * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen: * srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

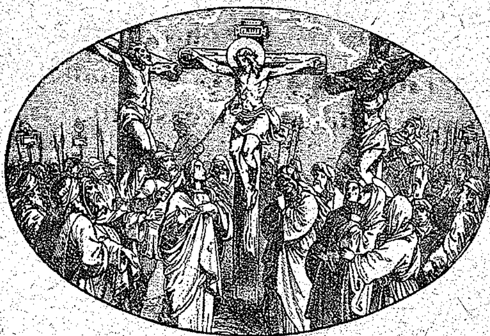
Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tada će na žrtvenik tvoj stavljati junčiće.

Kad svrši psalam, govori se bez Pomolimo se *istim glasom :*

Pogledaj, molimo Gospode, na ovu obitelj tvoju, za koju Gospod naš Isukrst nije se ustezao predati se u ruke zlotvorâ i podnijeti muku križa.

Pridodaje se tiho: Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vijeka. Amen.

Kad se dovrši molitva, nastaje za malo lupanje i štropot po crkvi: a tad se odmah iznese goruća svijeća ispod oltara, i svi ustanu, te u muku izagju iz crkve.

NA VELIKI PETAK

Na Prvom, Trećem, Šestom i Devetom Času sve kako na Veliki Četvrtak, na str. 81 i dalje, samo što se pri svrsi svakog Časa V) Isukrst posta *i ostalo govori, kako na Jutrenji ovog dana, str. 134.*

Kad svrši Deveti Čas, Misnik sa podvorbom, svi u crnoj odjeći, bez svijetnjaka i tamjana, pristupe k Oltaru i pred njim prostrti po zemlji za nekoliko časaka mole. Megjutim Akoliti prostru po oltaru samo jednu napicu. Misnik sa podvorbom, pošto se pomolio, uzagie na oltar i poljubi ga po srijedi: za tim štilac pristupi, da štije Proročanstvo s mjesta, gdje se štije Epistola, i počne bez naslova; isto Proročanstvo štije ispod glasa i Misnik na strani Epistole.

Ozeja 6.

Ovo govori Gospod: U nevolji svojoj uranit će k meni: Hodite, vratimo se Gospodu; jer nas on pokara, pa će nas on i ozdraviti;

udari, pa će nas i iscijeliti. Oživjet će nas do dva dana, treći dan će nas podignuti, te ćemo pred njim živjeti. Znat ćemo i nastojat ćemo, da poznamo Gospoda; kakono zora uregjen mu je izlazak, i doći će nam kao dažd rani i pozni zemlji. Što da učinim tebi, Efraime? Što da učinim tebi, Judo? Jer je dobrota vaša kao oblak jutarnji, i kao rosa, koje jutrom nestaje. Zato ih šibah preko prorokâ, ubijah ih riječima usta svojih: i osuda će tvoja kao svjetlost izići. Jer milosrgje hoću, a ne žrtvu, i poznavanje Boga, većma nego žrtve paljenice.

Trakt: Hab. 3. **Gospode, čuh glas tvoj i pobojah se: razmotrih djela tvoja i prestraših se.**

Izmegju dvije živine objavit ćeš se; kad se približe godine bit ćeš poznat, kad dogje vrijeme, pokazat ćeš se.

Tada, kad smućena bude duša moja: u srdžbi spomeni se milosrgja.

Bog će doći sa Libana, i Sveti s gore sjenaste i guste.

Veličanstvo njegovo pokriva nebesa: i hvale njegove puna je zemlja.

Kad svrši Trakt, Misnik na strani Epistole govori:

Pomolimo se.

Gjakon: Prignimo koljena. — *Podgj.:* Ustanite.

Molitva.

Bože, od koga je i Juda primio kaznu za svoje zločinstvo i razbojnik nagradu za svoje

priznanje; podaj nam plod svoga smilovanja, da kao što je u svojoj muci Gospod naš Isukrst obojci namijenio različitu platu prema zasluzi, tako da i nama, oduzevši staru zabludu, udijeli milost svoga uskrsnuća. Koji s tobom živi. . . . .

Podgjakon glasom Epistole pjeva, takogier bez naslova, ovo Štenje:

Izlaska 12.

U dni one: Reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima: da vam je prvi mjesec u godini. Kažite svemu zboru sinova Izraelovih i recite im: Desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje za obitelj i za dom svoj. Ako li je pak čeljadi manje, nego li je dosta, da se pojede jagnje, neka uzme k sebi susjeda svojega, koji je uz kuću njegovu po broju duša, koji je dostatan, da se pojede jagnje. A jagnje neka bude bez mane, muško, od godine. Po ovome propisu uzet ćete i kozlića. I čuvajte ga sve do četrnaestoga dana ovoga mjeseca; tada neka ga zakolje sve mnoštvo sinova Izraelovih pred večer. I neka uzmu od krvi njegove i oškrope oba dovratka i gornji prag od kuća, u kojima će ga jesti. I neka jedu meso one noći pečeno na ognju i prijesni kruh sa gorkim zeljem. Ne jedite od njega ništa sirovo, niti kuhano u vodi, nego samo na ognju pečeno: glavu s nogama njegovim i s drobom

pojedite. I neka ništa ne ostane od njega do jutra. Ako li bi što ostalo, spalite na ognju. A jedite ga ovako: Bokove svoje pripašite i obuću imajte na nogama, držeći štap u ruci, i jedite hitro: jer je Faze (to jest prolazak) Gospodnji.

Trakt. Ps. 139. **Izbavi me, Gospode, od zla čovjeka: od opaka čeljadeta oslobodi me.**

Koji pomišljaju zlo u srcu: svaki dan zameću bitku.

Naoštriše jezik svoj kao zmija; otrov je ljutiće pod usnama njihovim.

Čuvaj me, Gospode, od ruke grješnika, i od ljudi opakih izbavi me.

Koji namisliše, da potkinu noge moje, oholi mi namjestiše zamke.

I užeta razapeše za zamku nogama mojim, pokraj puta postaviše mi spoticanje.

Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega.

Gospode, Gospode, kreposti spasenja mojega, zakloni glavu moju u dan ratni.

Ne daj me protiv moje volje grješniku: misle zlo o meni, nemoj me zapustiti, da se kad ne uznesu.

Na glavu onih, što su oko mene, neka se svali zloba usta njihovih.

Pa će pravednici slaviti ime tvoje, i pravi će prebivati pred licem tvojim.

Kad svrši Trakt, pjeva se Muka s gole propovijedaonice, a Misnik je štije ispod glasa na strani Epistole.

Muka Gospoda našega Isukrsta po Ivanu.

Pogl. 18. i 19.

U ono vrijeme: Izagje Isus s učenicima svojim preko potoka Cedrona, gdje bijaše vrt, u koji ugje on i učenici njegovi. A Juda, koji ga izdade, znadijaše mjesto: jer se Isus često ondje sastajaše s učenicima svojim. Juda dakle uzevši četu, i od velikih svećenika i farizeja momke, dogje onamo sa svjetiljkama i sa zubljama i s oružjem. A Isus znajući sve, što će biti od njega, stupi naprijed i reče im: † Koga tražite? *Pjevač:* Odgovoriše mu: *Zbor:* Isusa Nazaranina. *P.* Govori im Isus: † Ja sam. *P.* A s njima stajaše i Juda, koji ga izdade. Kad im dakle reče: Ja sam; uzmakoše natrag i padoše na zemlju. Onda ih opet zapita: † Koga tražite? *P.* A oni rekoše: *Z.* Isusa Nazaranina. *P.* Odgovori Isus: † Rehoh vam, da sam ja; ako dakle mene tražite, pustite ove, da idu. *P.* Da se ispuni riječ, koju reče: Jer od onih, koje si mi dao, ne izgubih ni jednoga. A Šimun Petar imajući mač izvadi ga: i udari slugu velikog svećenika: i odsiječe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malko. Onda reče Isus Petru: † Stavi mač svoj u korice. Čašu, koju mi je dao Otac, zar da ne pijem? *P.* Četa dakle i tisućnik i sluge židovske uhvatiše Isusa i svezaše ga; i povedoše ga najprije k Ani, bijaše

bo tast Kaifi, koji bijaše veliki svećenik one godine. A Kaifa bijaše onaj, što bješe dao savjet Židovima: Bolje je, da jedan čovjek umre za puk. Za Isusom pak igjaše Šimun Petar, i drugi učenik. A učenik onaj bijaše poznat velikome svećeniku, i ugje s Isusom u dvor velikoga svećenika. A Petar stajaše vani kod vrata. Izagje dakle drugi učenik, koji bijaše poznat velikome svećeniku, i reče vratarici: te uvede Petra. Govori dakle Petru službenica vratarica: *J. ili Z.* Da nijesi i ti od učenikâ ovoga čovjeka? *P.* On reče: *J. ili Z.* Nijesam. *P.* A stajahu sluge i momci kod žerave, jer bješe zima, i grijahu se; i Petar stajaše s njima i grijaše se. Veliki svećenik dakle zapita Isusa za učenike njegove, i za nauku njegovu. Odgovori mu Isus: † Ja sam javno govorio svijetu; ja sam vazda učio u zbornici i u hramu, gdje se svi Židovi skupljaju: a potajno nijesam govorio ništa. Što pitaš mene? Pitaj one, koji su slušali, što sam im govorio: evo ovi znadu, što sam ja govorio. *P.* A kad ovo reče, jedan od prisutnih momaka dade zaušnicu govoreći: *J. ili Z.* Tako li odgovaraš velikome svećeniku? *P.* Odgovori mu Isus: † Ako sam zlo govorio, iznesi dokaz o zlu; ako li pak dobro, za što me biješ? *P.* I posla ga Ana svezana Kaifi velikome svećeniku. A Šimun Petar stajaše i grijaše se. Rekoše mu dakle: *Z.* Da nijesi i ti od učenika njegovih? *P.* On zataja

i reče: *J. ili Z.* Nijesam. *P.* Reče mu jedan od slugâ velikoga svećenika, rogjak onomu, komu Petar odsiječe uho: *J. ili Z.* Nijesam li te ja vidio u vrtu s njime? *P.* Opet dakle Petar zataja i odmah pijetao zapjeva. Tad Isusa povedoše od Kaife u sudnicu. A bijaše jutro, i oni ne ugjoše u sudnicu, da se ne bi opoganili, nego da bi blagovali vazam. Izagje dakle Pilat k njima nadvor, i reče: *J. ili Z.* Koju tužbu iznosite protiv čovjeka ovoga? *P.* Odgovoriše i rekoše mu: *Z.* Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi. *P.* Reče im dakle Pilat: *J. ili Z.* Uzmite ga vi, i po zakonu vašemu sudite mu. *P.* A Židovi mu rekoše: *Z.* Mi ne smijemo nikoga pogubiti. *P.* Da se ispuni riječ Isusova, koju reče, označujući, kojom će smrti umrijeti. Ugje dakle opet u sudnicu Pilat, i pozva Isusa, i reče mu: *J. ili Z.* Ti li si kralj židovski? *P.* Odgovori Isus: † Govoriš li to sam od sebe, ili ti drugi kazaše o meni? *P.* Odgovori Pilat: *J. ili Z.* Zar sam ja Židov? Narod tvoj i veliki svećenici predadoše te meni: što si učinio? *P.* Odgovori Isus: † Kraljestvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi bilo od ovoga svijeta kraljestvo moje, sluge moje doista bi se borile, da ne budem predan Židovima: ali kraljestvo moje nije odavle. *P.* Onda mu reče Pilat: *J. ili Z.* Dakle si ti Kralj? *P.* Odgovori Isus: † Ti govoriš, da sam ja Kralj. Ja sam se zato rodio,

i zato dogjoh na svijet, da posvjedočim istinu: Svaki, koji je od istine, sluša glas moj. *P.* Govori mu Pilat. *J. ili Z.* Što je istina? *P.* I ovo rekavši opet izagje k Židovima i reče im: *J. ili Z.* Ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. A u vas je običaj, da vam jednoga pustim o Vazmu: hoćete li dakle, da vam pustim Kralja židovskoga? *P.* Na to opet svi povikaše, govoreći: *Z.* Ne ovoga nego Barabu. *P.* A Baraba bijaše razbojnik. Tada dakle Pilat uze Isusa i bičeva ga. A vojnici spletavši krunu od trnja, staviše mu na glavu; i skrletnom ga haljinom zaogrnuše. Pa pristupahu k njemu i govorahu: *Z.* Zdravo, Kralju židovski! *P.* I davahu mu zaušnice. Izagje dakle Pilat opet nadvor i reče im: *J. ili Z.* Evo vam ga izvodim nadvor, da upoznate, da ne nalazim na njemu nikakve krivice. *P.* (Izagje dakle Isus pod trnovom krunom i u skrletnoj haljini). I reče im: *J. ili Z.* **Evo čovjeka!** *P.* A kad ga vidješe veliki svećenici i momci, vikahu govoreći: *Z.* Propni, propni ga. *P.* Kaže im Pilat: *J. ili Z.* Uzmite ga vi, i propnite: jer ja ne nalazim na njemu krivice. *P.* Odgovoriše mu Židovi: *Z.* Mi zakon imamo, i po zakonu mora umrijeti, jer učini sebe Sinom Božjim. *P.* Kad dakle ču Pilat ovaj govor, većma se poboja. I ugje opet u sudnicu, i reče Isusu: *J. ili Z.* Odakle si ti? *P.* A Isus mu ne dade odgovora. Kaže mu dakle Pilat: *J. ili Z.* Meni ne

odgovaraš? Ne znaš li, da imam vlast propeti te, i vlast imam pustiti te? *P.* Odgovori Isus: † Ne bi imao nada mnom nikakove vlasti, kad ti ne bi bila dana odozgor. Zato onaj, koji me je predao tebi, veći grijeh ima. *P.* I od tada gledaše Pilat, da ga pusti. A Židovi vikahu govoreći: *Z.* Ako ovoga pustiš, nijesi prijatelj Cesarov. Svaki bo, koji se kraljem čini, protivi se Cesaru. *P.* A kad Pilat začu ove riječi, izvede Isusa nadvor i sjede na sudačku stolicu, na mjestu, koje se zove Litostrotos, a židovski Gabata. A bijaše petak uoči Vazma, oko šeste ure, i reče Židovima: *J. ili Z.* Evo Kralja vašega! *P.* A oni vikahu: *Z.* Smakni, smakni, propni ga! *P.* Reče im Pilat: *J. ili Z.* Kralja vašega da propnem? *P.* Odgovoriše veliki svećenici: *Z.* Mi nemamo kralja, nego Cesara. *P.* Tada im ga predade, da ga propnu. Uzeše dakle Isusa i izvedoše. I noseći križ svoj, izagje na mjesto, koje se zove Kalvarija, a židovski Golgota: gdje ga propeše, i s njime drugu dvojicu, s jedne i s druge strane, a po srijedi Isusa. A Pilat napisa i natpis, i stavi na križ. A bijaše napisano: **Isus Nazaranin, Kralj židovski.** Ovaj dakle natpis pročitaše mnogi od Židova, jer mjesto, gdje bi propet Isus, bijaše blizu grada. A bješe napisano židovski, grčki i latinski. Govorahu dakle Pilatu veliki svećenici židovski: *Z.* Nemoj pisati: Kralj židovski; nego da je on rekao: Kralj sam židovski. *P.* Odgo-

vori Pilat: *J. ili Z.* Što upisah, upisah. *P.* Vojnici dakle, kad ga propeše, uzeše haljine njegove (i načiniše četiri dijela: svakome vojniku po dio) i odjeću. A odjeća ne bješe šivena, nego izatkana sva s vrha do dna. Rekoše dakle megju sobom: *Z.* Ne razdirajmo je nego bacimo kocke za nju, čigova da bude. *P.* Da se Pismo ispuni, koje govori: Razdijeliše megju sobom haljine moje, i za odjeću moju baciše kocke. Vojnici dakle to učiniše. A stajahu kod križa Isusova Mati njegova, i sestra Matere njegove Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad dakle vidje Isus Mater i učenika, koga ljubljaše, gdje stoji, reče Materi svojoj: † Ženo, evo sin tvoj. *P.* Zatim reče učeniku: † Evo Mati tvoja. *P.* I od onoga časa uze je učenik k sebi. Po tom znajući Isus, da je već sve svršeno, da se ispuni Pismo, reče: † Žedan sam. *P.* Ondje pak stajaše sud pun octa; i oni nataknuvši spužvu napunjenu octom na palicu od isopa, prinesoše k ustima njegovim. Kad dakle Isus primi ocat, reče: † Svršeno je. *P.* I prignuvši glavu predade duh. *(Ovdje se klekne, te se malo postoji.)* Židovi dakle, (jer bješe petak), da ne bi tjelesa ostala na križu u subotu (bješe bo velik onaj dan subotnji), zamoliše Pilata, da im se prebiju golijeni, i da se skinu. Dogjošc dakle vojnici: te prvomu prebiše golijeni i drugomu s njim propetome. A došavši k Isusu, kad vidješe,

da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego jedan od vojnika kopljem otvori bok njegov, i odmah proteče krv i voda. I onaj, koji vidje, svjedoči; i istinito je svjedočanstvo njegovo. I on zna, da istinu govori, da i vi vjerujete. Jer se ovo dogodi, da se ispuni Pismo: Ni kost na njemu ne ćete prelomiti. I opet drugo Pismo govori: Vidjet će, koga probodoše.

Što slijedi, pjeva se glasom Evangjelja: i govori se: Očisti srce moje, *ali se ne pita blagoslov i ne nose se svijeće, ni tamjan, i Misnik pri svrsi ne ljubi knjige.*

A po tom Josip iz Arimateje, koji bijaše učenik Isusov, ali skroviti zbog straha od Židova, zamoli Pilata, da mu dopusti, da uzme tijelo Isusovo. I Pilat dopusti. Dogje dakle, i uze tijelo Isusovo. A dogje i Nikodem, koji bješe prvi put došao k Isusu obnoć, te donese pomiješane mire i aloja oko sto litara. Uzeše dakle tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Židova ukopavati. A bješe na mjestu, gdje ga propeše, vrt i u vrtu grob novi, u koji još nitko ne bješe bio položen. Ondje dakle radi petka židovskoga, jer bijaše blizu grob, položiše Isusa.

Za tim svećenik, stojeći sa strane Epistole, počinje naprosto sklopljenim rukama:

Molimo, o predragi nama, za Crkvu svetu Božju: da se Bog i Gospod naš dostoji smiriti je, sabrati, i čuvati po svemu krugu zemaljskome: podlažući joj gospodstva i oblasti: i da nama dade, da mirno i tiho živeći, slavimo Boga Oca svemogućega.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Molitve se pjevaju glasom ferijalne Mise, raskriljenih rukû.

Svemogući vječni Bože, koji si objavio slavu svoju svima u Krstu narodima: čuvaj djela milosrgja svoga; da Crkva tvoja rasprostranjena po svemu svijetu, ustraje s temeljitom vjerom u ispovijedanju tvoga Imena. Po istom Gospodu Isukrstu Sinu tvomu, koji s tobom živi i kraljuje Bog, po sve vijeke vijekâ.

R) Amen.

Molimo i za preblaženoga Papu našega N..., da ga Bog i Gospod naš, koji ga je odabrao u redu biskupstva, uščuva zdrava i čila svetoj Crkvi svojoj, da vlada pukom svetim Božjim.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, po čijem se sudu sve stvari osnivaju: pogledaj milostivo na molbe naše, i odabranoga nam Poglavicu svojim milosrgjem uzdrži; da kršćanski puk, koji se pod

takovim velikim svećenikom vlada, uzmnoži se zaslugama svoga vjerovanja. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo i za prebogoljubnoga Biskupa našega N . . . . , da Bog i Gospod naš, koji je svojim smilovanjem na njegova ramena stavio breme ove Biskupije, milost mu udijeli dobrostivosti svoje, e da pridušen veličinom tegote ne obnemogne mlohavošću ljudske slabosti.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Bože, koji i ako velik u velikim stvarima, ipak slavan činiš čudesa u najmanjim: podaj sluzi svomu N . . . . . Biskupu našemu prebogoljubnomu, da dostojno služi svetim Otajstvima, i da ga u svemu tvoje milosrgje zaštiti, koga krivica vlastite savjesti obijegjuje. Po Gospodu.

R) Amen.

Molimo i za sve Biskupe, Svećenike, Gjakone, Podgjakone, Svjećonoše, Zaklinjaoce, Štioce, Vratare, Ispovjednike, Djevice, Udovice: i za vas puk sveti Božji.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, čigovim se duhom cijelo tijelo Crkve posvećuje i upravlja: usliši nas, koji te prosimo za sve redove; da

po daru tvoje milosti vjerno te služe u svakome redu. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo i za Novovjerce naše, da Bog i Gospod naš otvori uši srdaca njihovih, i vrata milosrgja; e da po opranju preporogjenja primivši otpuštenje svih grijehâ, i oni se nagju u Krstu Isusu Gospodu našemu.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji Crkvu svoju vazda plodiš novim porodom; uzmnoži vjeru i razum novovjercima našim, da preporogjeni vodom krštenja, pribroje se sinovima posinovljenja tvoga. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo, o predragi nama, Boga Oca svemogućega, da očisti svijet od svih zabluda: nemoći odstrani; glad otjera; otvori tamnice; verige rastrgne; putnicima povratak; bolesnicima zdravlje; pomorcima luku spasenja udijeli.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, utjeho žalosnih, jakosti utrugjenih; doprle k tebi molbe onih, koji s kojemudrago nevolje vape, e da se svi obraduju, da im je u njihovim potrebama prispjelo tvoje milosrgje. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo i za krivovjerce i raskolnike: da ih Bog i Gospod naš izbavi od svih zabluda; i dostoji se pozvati ih natrag svetoj materi Crkvi katoličkoj i apostolskoj.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji svakoga spasavaš, i ne ćeš, da itko pogine: pogledaj na duše gjavolskom prijevarom zavedene, da se osvijeste zalutala srca, odbacivši svaku krivovjersku opakost, i povrate se jedinstvu istine tvoje. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo i za otvrdnute Židove: da Bog i Gospod naš skine zastor sa srdaca njihovih, da i oni poznadu Isukrsta Gospoda našega.

Ne odgovara se Amen, nego se odmah nastavi:

Svemogući vječni Bože, koji i židovsko otvrdnuće ne odbijaš od svoga milosrgja: usliši molbe naše, koje upravljamo za sljepoću onoga puka; da upoznavši svjetlost tvoje istine, koja je Krst, iz svojih se tminâ izbave. Po istome Gospodu . . .

R) Amen.

Molimo i za pogane: da Bog svemogući odstrani zloću iz srdaca njihovih; e da ostavivši svoje krive bogove, obrate se Bogu ži-

vomu i pravomu, i jedinomu Sinu njegovu Isukrstu, Bogu i Gospodu našemu.

Pomolimo se.

Prignimo koljena. *R)* Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji vazda tražiš život, a ne smrt grješnikâ: primi milostivo molbu našu, i izbavi ih od štovanja krivih bogova, te ih pridruži svetoj Crkvi svojoj, na hvalu i slavu imena svoga. Po Gospodu . . .

R) Amen.

Kad svrše molitve, Misnik odloživši planitu pristupi na stranu Epistole, te ondje na najnižem kutu Oltara primi od Gjakona već pripravljeni na Oltaru Križ: koji, okrenuvši se puku, malo otkrije s vrha, pjevajući sam početak Antifone: Evo drvo Križa; *a ostalo mu pomogne podvorba sve do* Dogjite, poklonimo se. *Kad Kor pjeva* Dogjite, poklonimo se, *svi pokleknu osim Misnika (Celebranta). — Za tim se pomakne naprijed na istoj strani Epistole put sredine Oltara, te otkrije desnu ruku Križa, podižući ga malo, i pri tom pjeva višim glasom nego prije:* Evo drvo Križa. *Drugi prihvate pjevanje i poklone se kao i prije. — Iza toga Misnik dogje nasred oltara, i otkrije Križ sasvim, te ga podigne, pa treći put zapjeva još višim glasom:* Evo drvo Križa. *A drugi prihvate pjevanje i poklone se kao i prije.*

Evo drvo Križa, na kome je spasenje svijeta visjelo.

Kor: Dogjite, poklonimo se.

Onda Misnik sam odnese Križ na mjesto pred Oltarom pripravljeno, te kleknuvši ondje ga postavi; odmah se za tim izuje te pogje, da se pokloni Križu; tri puta na tri razmaka klekne, pa poljubi Križ. Obavivši to, vrati se, te priuzme obuću i planitu. Za njim podvorba Oltara, pa ostali klerici i svjetovnjaci dva po dva, tri puta kleknuvši, kako je gore rečeno, poklone se Križu. Megjutim, dok traje poklon Križu, pjevaju se prijekori i ostalo što slijedi ili sve ili dio već prema broju poklonika, i to na ovaj način:

Dva pjevača posred Kora pjevaju:

V) Puče moj, što učinih tebi? ili u čem ožalostih tebe? Odgovori meni.

V) Jer te izvedoh iz zemlje Egipatske: ti si pripravio Križ Spasitelju svome.

Jedan Kor pjeva: Agios o Theos.

Drugi Kor odgovara: Sveti Bože.

I. Kor: Agios ishiros.

II. Kor: Sveti jaki.

I. Kor: Agios athanatos, eleison imas.

II. Kor: Sveti besmrtni, pomiluj nas.

Za tim dvojica od drugoga Kora pjevaju:

V) Jer te izvedoh kroz pustinju četrdeset godina, i hranih te manom, i uvedoh te u zemlju dosta dobru: ti si pripravio Križ Spasitelju svome.

Kori odgovaraju naizmjence:

I. Kor: Agios o Theos.
II. Kor: Sveti Bože.
I. Kor: Agios ishiros.
II. Kor: Sveti jaki.
I. Kor: Agios athanatos, eleison imas.
II. Kor: Sveti besmrtni, pomiluj nas.

Za tim dvojica od prvoga Kora pjevaju:

V) Što ti veće imadoh učiniti, i ne učinih? Ja tebe nasadih vinograd svoj prelijepi: a ti meni postade vele gorak: jer si me žedna octom napojio: i kopljem si probo bok Spasitelju svome.

Opet Kori odgovaraju naizmjence:

I. Kor: Agios o Theos.
II. Kor: Sveti Bože.
I. Kor: Agios ishiros.
II. Kor: Sveti jaki.
I. Kor: Agios athanatos, eleison imas.
II. Kor: Sveti besmrtni, pomiluj nas.

Prijekore, što slijede, pjevaju izmjenično dva pjevača: a obadva Kora skupa poslije svakog retka ponavljaju: Puče moj.

Dvojica od II. Kora:

V) Ja radi tebe bičevah Egipat s prvorogjencima njegovim: a ti si mene bičima izbijena predao.

Kor ponavlja: Puče moj, što učinih tebi? ili u čem ožalostih tebe? Odgovori meni?

Dvojica od I. Kora:

V) Ja tebe izvedoh iz Egipta, potopivši Faraona u more Crveno: a ti si mene predao poglavicama svećeničkim.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od II. Kora:

V) Ja pred tobom otvorih more: a ti si otvorio kopljem bok moj.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od I. Kora:

V) Ja igjah pred tobom u stupu oblaka: a ti si mene odveo u sudnicu Pilata.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od II. Kora:

V) Ja tebe hranih manom kroz pustinju: a ti si mene bio zaušnicama i bičima.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od I. Kòra:

V) Ja tebe napojih vodom spasenja iz stijene: a ti si mene napojio žučju i octom.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od II. Kora:

V) Ja radi tebe Hananejske kraljeve potukoh: a ti si tukao trstikom glavu moju.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od I. Kora:

V) Ja tebi dadoh žezlo kraljevsko: a ti si dao glavi mojoj trnovu krunu.

Kor ponavlja: Puče moj...

Dvojica od II. Kora:

V) Ja tebe uzvisih krepošću velikom: a ti si mene objesio na drvu Križa.

Kor ponavlja: Puče moj...

Za tim pjevaju svi skupa:

Antifona: Križu se tvome klanjamo, Gospode: i sveto uskrsnuće tvoje hvalimo i slavimo: jer evo radi drva dogje radost svemu svijetu.

Psalam 66. Bog nam se smilovao i blagoslovio nas: obasjao nas licem svojim, i pomilovao nas.

Ponavlja se Ant. Križu se tvome klanjamo, Gospode: i sveto uskrsnuće tvoje hvalimo i slavimo: jer evo radi drva dogje radost svemu svijetu.

Poslije toga pjeva se pjesan Lovor vijenac, *ponavljajuć iza svakog retka kiticu:* Križu sveti, *ili* Slatko drvo, *kako je već niže naznačeno.*

Može se pjevati istim napjevom kao: O jezici, hvale dajte.

Križu sveti, nad sva stabla
Plemenit si samo ti,
S takim lišćem, cviećem, rastom
Ne daje ga ni'edan gaj;
Slatko drvo, slatki čavli
Sladak teret podnose.

Pjesan.

Lovor vienac slavnog boja,
Slavi pjesmom, jeziče,
I nad Križem, znakom slave,
Poj začinku pobjede:
Koju svojom žrtvom teškom
Spasitelj izvojeva.

**Križu sveti, nad sva stabla
Plemenit si samo ti,
S takim lišćem, cviećem, rastom
Ne daje ga ni'edan gaj.**

Prvog oca prevarena
Žalujući Stvoritelj,
Kad sa stabla smrtonosnog
Kobno voće okusi:
On sam drvo tad izabra,
Da njim štetu isplati.

**Slatko drvo, slatki čavli,
Sladak teret podnose.**

Ovo djelo tražio je
Sklad našega spasenja:
Da hitrina stare zmije

Hitrinom se nadbije:
Te nam dogje liek odanle,
Otkle dušman ujede.

Križu sveti... *kao gore.*

Kad nadogje dakle vrijeme,
Da se djelo izvrši,
Poslan bi s Očeva stana
Tvorac svijeta, Božji Sin:
I obličje ljudsko uzev
Rodi se od Djevice.

Slatko drvo... *kao gore.*

Plače Dijete položeno
Posred tiesnih jaslica:
Tjelešce mu povojima
Djeva-Mati povija:
I Božije ruke, noge
Steže tvrdim povezam.

Križu sveti... *kao gore.*

Kada progje triest ljeta
I putu mu dogje kraj,
Spasitelj se, željan muke,
Dragovoljno mučit dá,
I kô jagnje na Križ dignut
Bi na njemu žrtvovan.

Slatko drvo... *kao gore.*

Žučju pojen, gle! već klone
Čavli, koplje, oštar trn

Probijaju nježno tielo,
Teče voda, teče krv,
Draga krv, kojom se pere
Zemlja, more, nebo, sviet.

Križu sveti. . . *kao gore.*

Savij grane, stablo vito,
Smekšaj krutost prirodnu,
Da u udim tiela svetog
Grozni nateg popusti:
Bile mekše tvoje grane
Tielu Kralja nebeskog!

Slatko drvo. . . *kao gore.*

Ti jedino bi dostojno
Svieta žrtvu nositi,
Bit korabljom, zakloništem
U potopu općenom:
Kad te sveta Krv nakvasi
S Tiela Božjeg Jaganjca.

Križu sveti. . . *kao gore.*

Nek se Trojstvu preblaženom
Vječna slava razliega,
Ocu, Sinu svegj jednaka
I Duhu Tješitelju:
Vasiona sva da hvali
Ime Boga Trojednog! Amen.

Slatko drvo. . . *kao gore.*

Ovo što slijedi, pjeva se u nekim crkvama po Dalmaciji; ali u Misalu Rimskome toga nema.

Puče moj, ja prosvijetlih tebe velikom svjetlošću; a ti pogrdi pred Pilatom Spasitelja svoga.

Puče, stvorenje moje, u čem ožalostih tebe? zašto ne poznaš mene? zli puče, stvorenje moje.

Puče moj, ti si vidio, kad sam Lazara uskrsnuo mrtva; a ti mene uhvati posred vrta.

Puče moj, ja slobodu dadoh u ruke tvoje; a ti sveza konopom ruke moje.

Puče moj, ja tebe prevedoh preko mora Crvenoga; a ti mene prevede svezana preko Jeruzolima.

Puče moj, ja tebe uvedoh u zemlju obećanu; a ti mene privede k Irudu i Pilatu.

Puče moj, ja tebi poslah nebesku manu svoju; a ti mene popljuva i poskube bradu moju.

Puče moj, ja tebi svezah dušu s tijelom; a ti mene priveza k stupu kamenitu.

Puče moj, što već imah učiniti, a ne učinih tebi? Odgovori meni?

Puče moj, ja tebe u nevolji ne zapustih; a ti mene pri stupu bičima izbi.

Puče moj, ja od tvoga plemena obrah mater svoju; a ti mene čini u krvavu okupat se u znoju.

Puče moj, ja tebi pripravih raj nebeski; a ti meni križ spravi preteški.

Puče moj, ja tebe milošću ne odbjegoh; a ti mene na križ prope.

Puče moj, ja tebi pripravih nebesa velika; a ti sulicom raspori rebra moja.

Puče moj, što učinih tebi ili u čem ožalostih tebe? Odgovori meni.

Pri svrsi poklona Križu užegu se svijeće na Oltaru: a Gjakon po običaju razastre tjelesnik (korporal) i kraj njega postavi purifikatur; a kad svrši poklon, uzme pobožno Križ, i prenese ga na Oltar. Za tim se uredi ophod put mjesta, gdje je jučer bilo sahranjeno Svetotajstvo. Prvi ide Podgjakon s Križem megju dvama Akolitima, koji nose svijetnjake sa zapaljenim svijećama, pa Kler po redu, napokon Misnik sa podvorbom. Kad se dogje k mjestu Svetotajstva, zapale se svijeće (dupliri), koje se ne utrnu nego tek poslije pričesti Misnikove. Misnik klekne pred Svetotajstvom i moli se nekoliko časaka: megjutim. Gjakon otvori Sveto Hranište.

Misnik za tim ustane, i bez blagoslova stavi tamjana u dva kadionika, pak kleknuvši pokadi Svetotajstvo. Onda Gjakon izvadi kalež sa Svetotajstvom iz Svetog Hraništa, i predade ga u ruke Misniku, i pokrije ga krajevima vela, kojim je zaogrnut. Tad se svi upute redom, kojim su došli. Nebnica (Baldahin) se nosi povrh Svetotajstva: a dva Akolita neprestano kade Svetotajstvo.

Megjutim se pjeva:

Pjesan.

Barjaci kreću Kraljevi,
Otajstvo Križa blista se,
Na kojem život umrije
I smrću život donese.

Kad koplje mu se okrutno
Zabolo šiljkom u srce,
Sa vodom krv protekla je,
Od grijeha da nas očisti.

I ispuni se, što David
U svetoj pjesmi proreče,
Kad narodima doviknu:
Zavlada Bog sa drveta.

O dično drvo, što no sjaš
U kraljevskome grimizu,
Dostojno megj svim bilo si
Presveta uda ticati.

Na sretnim tvojim granama
Ciena je svieta visjela,
Tielu si vagom postalo
I plien si paklu otelo.

Zdrav, Križu, nado jedina
U dane muke Gospodnje,
Umnoži milost dobrima,
Krivicu digni s grješnika.

O Trojstvo, vrelo spasenja,
Neka te hvali svaki duh!
Daj, da nam Križa pobjeda
Pribavi vječno uzdarje.

Kad Misnik dogje k Oltaru, stavi na nj kalež i kleknuvši opet ga pokadi; pa postavi Hostiju iz kaleža na patenu, koju drži Gjakon; i primivši patenu iz ruke Gjakonove, položi svetu Hostiju na korporal ne govoreći ništa. Ako se dotakne Svetotajstva, opere prste u kakav sud. U to Gjakon ulije vino u kalež, a Podgjakon vodu, koju Misnik ne blagoslivlje, niti govori nad njom običnu molitvu; nego primivši od Gjakona kalež, postavi ga na Oltar ne govoreći ništa; a Gjakon ga pokrije palom. Za tim stavi tamjana u kadionik bez blagoslova, i pokadi prinose i Oltar po običaju, pokleknuvši prije i poslije, i svaki put kad progje ispred Svetotajstva.

Dok kadi prinose, govori:

Ovaj tamjan, od tebe blagoslovljen, neka uzagje k tebi, Gospode: i neka sagje na nas milosrgje tvoje.

Dok kadi Oltar, govori: Psalam 140.:

Neka uzagje, Gospode, molitva moja, kao tamjan pred lice tvoje: podizanje rukû mojih kao posvetilište večernje. Postavi, Gospode, stražu ustima mojim, i tvrda vrata na usne moje: da se srce moje ne prikloni zlim riječima, kojima bi htjelo opravdati grijehe.

Kad vraća kadionik Gjakonu, govori:

Užegao u nama Gospod oganj svoje ljubavi, i plamen vječne milosti. Amen.

Misnik se danas ne kadi.

Po tom malo izvan Oltara na strani Epistole umije ruke, ne govoreći ništa; onda prignut po srijedi Oltara, sklopljenih rukû, govori:

U duhu poniznosti i u srcu skrušenu bili primljeni od tebe, Gospode: i tako bilo posvetilište naše pred licem tvojim danas, da ti omili, Gospode Bože.

Za tim okrenuvši se puku sa strane Evangjelja, govori po običaju:

Molite, braćo, da moje i vaše posvetilište bude prijatno od Boga Oca svemogućega.

Povraća se istim putem ne obrnuvši se na okolo (u krugu); i odmah, izostavivši druge molitve, govori:

Pomolimo se. Naredbama spasonosnim opomenuti, i Božjim poučenjem upućeni, usugjujemo se reći:

Oče naš, koji jesi na nebesih: Sveti se Ime tvoje: Prigji kraljevstvo tvoje: Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas: I odpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnikom našim. I ne uvedi nas u napast.

R) **No izbavi nas oda zla.**

Misnik ispod glasa reče Amen, *pa odmah istim glasom, kako je izrekao* Oče naš, *bez* Pomolimo se *govori kako običava govoriti Molitvu na svagdašnjoj Misi:*

Oslobodi nas, molimo Gospode, od svih zala, prošastih, sadašnjih i budućih: i po zagovoru blažene i slavne vazda Djevice Bogorodice Marije, s blaženima Apostolima tvojim Petrom i Pavlom, i Andrijom, i svim Svecima *(ne znamenuje se patenom)*, **daj blagostivo mir u dane naše; da pomoću milosrgja tvoga okrijepljeni, i od grijeha budemo vazda prosti, i od svake smutnje sigurni. Po istome Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvome: Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vijekâ.**

R) **Amen.**

Tada Misnik, poklonivši se do zemlje, stavi patenu ispod Svetotajstva, koje uzme desnom rukom i podigne, da ga puk može vidjeti: pak ga odmah vrhu kaleža razdijeli u tri dijela, od kojih zadnji dio stavi u kalež po običaju, ne govoreći ništa. Ne govori se Mir Gospodnji, *ni* Jaganjče Božji, *niti se daje cjelov mira. Za tim izostavljajući dvije prve Molitve, reče samo ovu:*

Primanje Tijela tvoga, Gospode Isukrste, što ja nedostojan usugjujem se uzeti, da mi se ne izvrgne na sud i osudu: nego po tvojoj milosti da mi koristi za očuvanje pameti i tijela, i bude lijek, koji imam uzeti: Koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vijekâ. Amen.

Tada klekne, i uzme patenu s Tijelom Krstovim: i dubokom poniznošću i štovanjem govori:

Kruh nebeski primit ću: i Ime Gospodnje prizvat ću.

Udarajuć se u prsa, tri puta govori:

Gospode, nijesam dostojan, da ugješ pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja.

Za tim se znamenuje Svetotajstvom govoreći:

Tijelo Gospoda našega Isukrsta čuvalo dušu moju na život vječni. Amen.

I primi Tijelo sa poštovanjem.

Poslije, izostavljajući sve, što se obično govori pred uzimanjem Krvi, neposredno uzme s velikim poštovanjem iz kaleža česticu Hostije s vinom. I po običaju opravši prste, i uzevši očišćenje, naklonjen po srijedi Oltara, sklopljenih rukû, govori:

Što ustima uzesmo, Gospode, primili čistom pamećuì i od dara vremenitoga, da nam bude lijek vjekoviti.

Ne govori se Tijelo tvoje, Gospode, *ni molitva poslije Pričešćenja, niti se daje blagoslov; nego naklonivši se Oltaru, Misnik s podvorbom odlazi.*

U Koru se odmah govori Večernja bez pjevanja, a s oltara se digne napica (tobalea).

Na Večernji.

Antifone i Psalmi, kako jučer, str. 94—97.

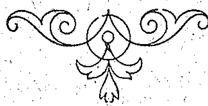
Za Veliča *govori se Antifona:*

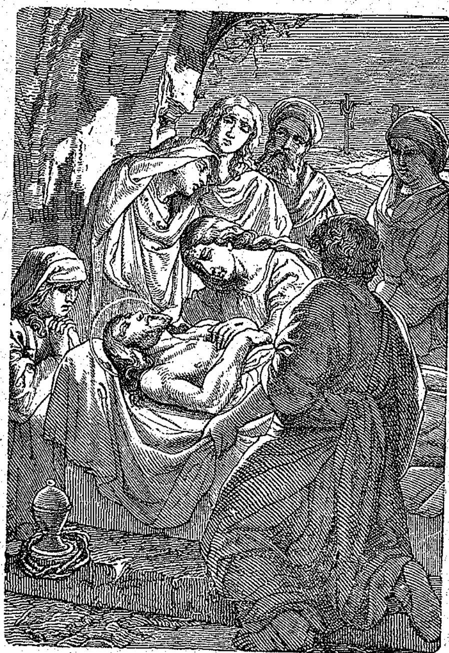
Kad primi ocat, reče: Svršeno je; i prignuvši glavu, ispusti duh.

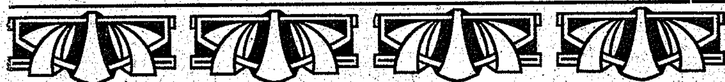
Poslije Veliča *ponavlja se Ant.* Kad primi. *Za tim V)* Isukrst posta *i ostalo, kao na Pohvalama ovoga dana str. 134—136.*

Na Povečerju.

Sve kako na Veliki Četvrtak, str. 101—103; ali V) Isukrst posta *i ostalo kao na Pohvalama ovoga dana str. 134—136.*

Jutrenja Velike Subote.

Pjeva se na Veliki Petak u večer.

Na I. Noćnici.

1. Antifona. Sad ću u miru spavati i počivati.

Psalam 4.

Kad zavapih, usliši me Bog pravde moje: * u tjeskobi oblakšao si mi.

Smiluj se meni: * i usliši molitvu moju.

Sinovi ljudski, dokle ćete biti tvrda srca? * zašto ljubite ispraznost i tražite laž?

Znajte, da je Gospod divno uzveličao svetoga svojega: * Gospod će me uslišati, kad ga zazovem.

Rasrdite se i nemojte griješiti: * za ono, što govorite u srcima svojim, u ložnicama svojim skrušite se.

Žrtvujte žrtvu pravde, i ufajte se u Gospoda: * Mnogi govore: ko će nam pokazati dobro?

Obasjalo nas je svijetlo lica tvoga, Gospode: * Ti si dao radost u srce moje.

Veću nego drugi imaju: * kad im rodi žito, vino i ulje u obilju.

Sad ću u miru: * spavati i počivati.

Jer si me ti, Gospode, osobitim načinom: * u pouzdanju utvrdio.

1. Ant. Sad ću u miru spavati i počivati.

2. Ant. Prebivat će u šatoru tvojem, počivat će na svetoj gori tvojoj.

Psalam 14.

Gospode, ko će prebivati u šatoru tvojem? * ili ko će počivati na gori svetoj tvojoj?

Ko živi bez mane, * i djeluje pravedno.

Ko govori istinu u srcu svojem, * i jezikom svojim ne radi himbeno.

Ko ne čini zla iskrnjemu svojemu: * i ne odobrava poruge na bližnje svoje.

Na ništa je sveden u očima njegovim zlobnik:* a one, koji se boje Gospoda, poštuje.

Ko se zakune iskrnjemu svojemu, i ne prevari, * ko ne daje novca svojega na kamatu, i ne prima mita protiv pravoga.

Ko radi ovo, * ne će posrnuti do vijeka.

2. Ant. Prebivat će u šatoru tvojem, počivat će na svetoj gori tvojoj.

3. Ant. Tijelo moje počivat će u nadi.

Psalam 15.

Sačuvaj me, Gospode, jer se u tebe uzdam. * Rekoh Gospodu: Ti si Bog moj, jer dobara mojih nepotrebuješ.

'K svetima, koji su u zemlji njegovoj, * upravljene su sve želje moje.

A ovdje je puno kumirâ: * kojima se mnogi klanjaju.

Ali ja ne prisustvujem njihovim krvavim žrtvama: * niti spominjem imena njihova ustima svojim.

Gospod je dio našljedstva mojega i čaše moje: * ti si, koji mi daješ našljedstvo moje.

Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta: * doista je našljedstvo moje veoma dobro.

Blagosivljat ću Gospoda, koji mi daje razum: * te me i noću uči srce moje.

Svagda vidim pred sobom Gospoda: * jer mi je s desne strane, da ne posrnem.

Za to se raduje srce moje i uzigrava jezik moj: * pa će i tijelo moje počivati u nadi.

Jer ne ćeš ostaviti duše moje u grobu: * niti ćeš dati da Sveti tvoj vidi truhlost.

Pokazat ćeš mi put života, napunit ćeš me radošću lica svojega: * i nasladama desnice tvoje do vijeka.

3. Ant. Tijelo moje počivat će u nadi.

V) Sad ću u miru.

R) Spavati i počivati.

Oče naš, *tiho.*

Iz Plača Jeremije proroka.

Gl. 3.

Štenje I.

Het. Milosrgje Gospodnje, što ne izgibosmo sasvim: jer smilovanja njegova nije nestalo.

Het. Ono se ponavlja svako jutro, velika je istinitost tvoja.

Het. Dio je moj Gospod, reče duša moja; za to ću se u njega uzdati.

Tet. Dobar je Gospod onima, koji se ufaju u njega, duši, koja ga traži.

Tet. Dobro je u mûku čekati spasenje Božje.

Tet. Dobro je čovjeku, ako nosi jaram od mladosti svoje.

Jod. Sjegjet će samotan i mučat će: jer ga sam sebi postavi.

Jod. Stavit će usta svoja u prah, e da bi bilo nadanja.

Jod. Podmetnut će obraz svoj onome, koji ga bije, nasitit će se ruženja.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Kao ovca na zaklanje vogjen bi i dok ga zlostavljahu, ne otvori usta svoja: bi predan na smrt, * da oživi puk svoj.

V) Predade na smrt život svoj, i megju zlikovce je ubrojen.

Da oživi puk svoj.

Štenje II.

Alef. Kako je potamnjelo zlato, isplavila je boja najljepša, kamenje je od svetinje razmetnuto po uglovima sviju ulica.

Bet. Sinovi Sionski ugledni, zaodjeveni suhim zlatom: kako se cijene kao zemljani sudovi, djelo rukû lončarevih.

Gimel. I morske nemani otkrivaju sise svoje i doje mlade svoje, a kći naroda mojega okrutna je kao noj u pustinji.

Dalet. Jezik dojenca prionu od žegje za nepce: djeca ištu kruha, a nema nikoga, da im ga lomi.

He. Koji se gostijahu raskošno, ginu po ulicama; koji su se odgojili u sjaju, vuku se po blatu.

Van. Zloća puka mojega postade veća od grijeha Sodome, koja se prosjede u čas, a da nitko ne postavi ruke na nju.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Jeruzolime, ustani, i svuci vesele haljine; odjeni se pepelom i kostrijeti, * Jer je u tebi ubijen Spasitelj Izraelov.

V) Roni kao potok suze dan i noć, i neka se ne osuši zjenica oka tvoga.

Jer je u tebi ubijen Spasitelj Izraelov.

Počinje Molitva Jeremije Proroka.

Gl. 5.

Štenje III.

Spomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu. Našljedstvo naše prešlo je tugjincima; kuće naše inostrancima. Postasmo sirote bez oca, matere naše kao udovice. Vodu svoju za novac pijemo; drva svoja skupo kupujemo. Za vrat nas vuku, umorenim ne daje se počinka. Pružamo ruku Egipćanima i Asircima, da se nasitimo hljeba. Oci naši sagriješiše i nije ih više, a mi njihova bezakonja nosimo. Sluge nam gospodare: i nije ga, ko bi nas iz njihovih ruku izbavio. S pogibli života našega pribavljamo sebi kruh, ispred mača u pustinji. Koža naša spržena je kao peć od ljute gladi. Žene u Sionu oskvrnuše, i djevice po gradovima Judinim.

Jeruzolime, Jeruzolime, obrati se Gospodu Bogu svojemu.

R) Plači kakono djevica, narode moj, kukajte pastiri u prahu i kostrijeti, * jer dogje dan Gospodnji veliki i vrlo gorak.

V) Pripašite se, svećenici, i plačite službenici Oltara, pospite se pepelom.

Jer dogje dan Gospodnji veliki i vrlo gorak.

Plači kakono djevica, narode moj, kukajte pastiri u prahu i kostrijeti, * jer dogje dan Gospodnji veliki i vrlo gorak.

Ista Molitva Jeremije proroka, pretočena u stihove od slavnog dubrovačkog pjesnika Ignacija Gjorgjića († 1737.), pjeva se po mnogim crkvama dubrovačke biskupije, za to ju ovdje donosimo:

Spomeni se, Gospodine,
Što se nami vaj dogodi!
Ah! razgledaj iz visine
Naš priteški pr'jekor ovdi.

Siln'jeh tugjin' vlast moguća
Naše pl'jenit biće ustaje,
Naše očinstvo, naša kuća
Inostrancim podana je.

Sirote smo, jer nemilo
Oci naši mrtvi ostaše;
Udovičko u crnilo
Upale su majke naše.

Izmjerenu suh'jem zlatom
Vodu vajmeh mi pijemo,
I pod silu jakom platom
Pusta drva kupujemo.

Za grlo nas silnik hudi
Potezaše kô zv'jer plahu,
Ni svagdanji naši trudi
Željni pokoj nahogjahu.

S Egjiptom smo jur prid grobu
I s Asirim mir sklopili,
Da bi našu praznu utrobu
Mal'jem kruhom nasitili.

Bože, ne mi sagr'ješismo,
Neg naši oci, kih ni'e veće,
Sasvim tijem podn'jeli smo
Sve pedepse njih najveće.

Na našom se vidi glavi
Službenoga oblast puka,
I niko nas ne izbavi
Iz njihov'jeh tamn'jeh ruka,

Er zlotvorska sablja tamna
I pustinje zas'jedaše;
Kruh nemasmo, neg li samo
U požudam duše naše.

Koža naša suha 'e sada
I žestokoj slična peći,
Cjeć navale silna glada,
Kî nas hara gospodeći.

U Sionu bludnoj sili
Pridali su sve mladice,
A Židovsk'jem oskvrnuli
Po gradovim djevojčice.

Pr'jekom rukom osječeni
Poglavice ružno bješe,
Ni krivnici nesmiljeni
Prid star'jem se zasramiše.

Na sramotno mlace djelo
Gnjev paklјeni b'jes usili,
Dječicu su prem nemilo
U kol'jevkam pogubili,

Ni'e na vratim starca znana,
Ni'e ko pravdu 'činit haje,
Mlad'jeh pjesnik' družba izbrana
Prid nevolji zamukla je.

Svaka nam se rados skrati,
Naša srca nemir uze,
I pjesna se naša obrati
U žalosti, tuge i suze.

Izgubiše naši prami
Krunu, s koje sv'jetli bismo,
Vaj! i lele! tužn'jem nami,
Pokli teško sagr'ješismo.

Eto naše srce plačno
Pečali se boli i gine,
Eto uživat sunce zdračno
Ne dadu nam mrkle tmine,

Er Sionski vrh prisveti
Poraziše smione guse;
Pod njim puste sred goleti
Gladne kune šetaju se.

A ti, o Bože, i tvoja dika
Nepristavna minut neće,
I živjeti do v'jek v'jeka
Tvoje slavno pristolje će.

Nu, čemu ćeš pukom tvojem
Zaboravljen uv'jek biti?
Da li ćeš nas po sve vr'jeme
U nezgodah zapuštiti?

Obrati nas i obraćene
Naćeš pomnje tvoje u hvali;
Povrati nam dni žugjene
Od početka kê smo imali.

Nu ti gnjeva pun gorkoga
Prostr'je na nas ruku osvetnu.
Ter nas isprid lica tvoga
Jak mnim za svegj Bože odmetnu.

Jeruzolime, Jeruzolime,

Obrati se Gospodu Bogu svojemu.

Na II. Noćnici.

1. Ant. Uzdignite se vrata vječna, i ući će Kralj slave.

Psalam 23.

Gospodnja je zemlja, i što god je u njoj: * krug zemaljski, i svi, koji prebivaju u njem.

Jer ga je on na morima osnovao: * i povrh rijeka utvrdio ga.

Ko će uzaći na goru Gospodnju? * ili ko će stati na mjestu svetom njegovu.

U koga su nevine ruke i srce čisto, * koji ne navodi na grijeh dušu svoju, i ne kune se krivo iskrnjemu svojemu.

On će primiti blagoslov od Gospoda, * i milosrgje od Boga spasitelja svoga.

Taki je rod onih, koji traže njega: * koji traže lice Boga Jakovljeva.

Uzdignite, knezovi, vrata vaša, uzdignite se vrata vječna: * i ući će Kralj slave.

Ko je taj Kralj slave? * Gospod vojskâ on je Kralj slave.

1. Ant. Uzdignite se vrata vječna, i ući će Kralj slave.

2. Ant. Vjerujem, da ću vidjeti dobra Gospodnja u zemlji živih.

Psalam 26.

Gospod je prosvijetljenje moje, i spasenje moje: * koga da se bojim?

Gospod je branitelj života moga: * pred kim, da strepim?

Ako navale na me zločinci, * da jedu meso moje.

Neprijatelji moji, koji me muče: * oni će obnemoći i pasti.

Ako se protiv mene vojska utabori: * ne će se bojati srce moje.

Ako se na me i rat digne: * ja ću se svejedno uzdati.

Za jedno samo molim Gospoda, samo to želim, * da prebivam u domu Gospodnjemu sve dane života svoga.

Da gledam slavu Gospodnju, * i pohagjam hram njegov.

Jer bi me sakrio u stanu svojemu; * u zlo doba sklonio bi me pod sjenu šatora svojega.

Podigao bi me na visoku stijenu: * i uzvisio bi glavu moju nad neprijateljima mojim.

A ja bih obilazio šator njegov, i prinosio bih svečane žrtve: * pjevao bih i slavio bih Gospoda uz gusle.

Čuj, Gospode, glas moj, kojim vapim k tebi: * smiluj mi se, i usliši me.

Tebi govori srce moje, tebe traži lice moje: * lice tvoje, Gospode, tražim.

Ne odvrati od mene lica svojega: * ne udalji se u gnjevu od sluge svojega.

Budi pomoćnik moj: * ne zapusti me i ne prezri me, Bože spasenja moga.

Jer me otac moj i mati moja ostaviše: * ali će me Gospod primiti.

Zakon puta svojega stavi, Gospode, preda me, * i vodi me pravom stazom zbog neprijatelja mojih.

Nemoj me dati na volju onih, koji me mūče: * jer ustaše na me lažni svjedoci i zloba slàga proti sebi.

Vjerujem, da ću vidjeti dobra Gospodnja: * u zemlji živih.

Očekuj Gospoda, hrabro se drži: * neka se ukrijepi srce tvoje i čekaj Gospoda.

2. Ant. Vjerujem, da ću vidjeti dobra Gospodnja u zemlji živih.

3. Ant. Gospode, izveo si iz groba dušu moju.

Psalam 29.

Uzvišivat ću te, Gospode, jer si me uzeo pod okrilje: * i nijesi dao neprijateljima mojim, da se naslade na meni.

Gospode, Bože moj, k tebi zavapih: * i ozdravio si me.

Gospode, izveo si iz groba dušu moju: * sačuvao si me od onih, koji silaze u jamu.

Pjevajte uz gusle Gospodu sveti njegovi: * slavite uspomenu svetosti njegove.

Jer je srdžba u ljutini njegovoj: * i život u milosti njegovoj.

U večer čuje se plakanje: * a u jutro radovanje.

Ja rekoh u obilju svome: * ne ću posrnuti do vijeka.

Gospode, u dobroti svojoj, * utvrdio si blagostanje moje.

A kad si odvratio od mene lice svoje: * sav sam se smeo.

K tebi, Gospode, zavapih: * i Bogu se svojemu pomolih.

Kakva je korist od krvi moje: * kad sagjem u trulost?

Zar će te prah slaviti? * ili naviještati istinu tvoju?

Ču Gospod, i smilova se meni: * Gospod mi posta pomoćnik.

Obratio si plač moj u radost meni: * raskinuo si kostrijet moju, i opasao me veseljem.

Da ti pjeva slava moja, i ne umuknem: *

Gospode, Bože moj, do vijeka ću te hvaliti.

3. Ant. Gospode, izveo si iz groba dušu moju.

V) A ti, Gospode, smiluj se meni.

R) I uskrisi me, i ja ću platiti njima.

Oče naš, *tiho.*

Iz Razlaganja svetoga Augustina Biskupa o Psalmima.

Ps. 63. r. 7.

Štenje IV.

Uzdignut će se čovjek do visokih misli, i Bog će se uzvisiti. Oni rekoše: ko će nas vidjeti? Izgubiše se istraživaoci u istraživanju zlih namjerâ svojih. Dogje ususret čovjek istim namjerama, dopusti, da ga uhvate kao čovjeka. Jer ne bi bio uhvaćen, da ne bijaše čovjek, ni vidjen, da ne bijaše čovjek, ni bijen, da ne bijaše čovjek, ni propet, niti bi bio umro, da ne bijaše čovjek. Dogje dakle čovjek ususret svim onim mukama, koje protiv njega ne bi bile ništa mogle, da ne bijaše čovjek. Ali da On ne bijaše čovjek, ne bi bio oslobogjen čovjek. Uzdignu se čovjek do visokih misli, to jest, do dubokih, prikazujući se na pogled ljudski čovjekom, skrivajući u sebi Boga: krijući obličje Božje, u kome je jednak Ocu, a prikazujući obličje sluge, kojim je manji od Oca.

R) Otigje pastir naš, vrelo vode žive, pri čijem odlasku sunce pomrča: * Jer je i onaj uhvaćen, koji držaše u sužanjstvu prvoga čovjeka:

danas Spasitelj naš vrata smrti zajedno sa zatvorima razlomi.

V) Uništi doista tamnice pakla, i slomi moć gjavla.

Jer je i onaj uhvaćen, koji držaše u sužanjstvu prvoga čovjeka: danas Spasitelj naš vrata smrti zajedno sa zatvorima razlomi.

Štenje V.

Dokle dopriješe sa onim istraživanjima svojim, u kojima se izgubiše istražujući, da već i kad Gospod bje mrtav i pokopan, postave stražu kod groba? Jer rekoše Pilatu: Varalica onaj — tim imenom bješe nazvan Gospod Isukrst na utjehu sluga njegovih, kad ih nazivaju varalicama; — dakle oni Pilatu: Varalica onaj, vele, još za života reče: Poslije tri dana ću uskrsnuti. Naredi dakle, da se grob čuva sve do trećega dana, da ne bi po čemu došli učenici njegovi, i ukrali ga, pak rekli puku: Uskrsnu od mrtvih: i bit će potonja prijevara gora od prve. A njima Pilat: Imate stražu, pogjite, čuvajte kako znate. A oni otišavši, utvrdiše grob sa stražama, i zapečatiše kamen.

R) O vi svi, koji prolazite putem, pazite i vidite, * Ima li boli kao što je bol moja.

V) Pazite svi puci, i vidite bol moju.

Ima li boli kao što je bol moja.

Štenje VI.

Postaviše za stražare vojnike kraj groba. Potrese se zemlja i Gospod uskrsnu: taka su se čudesa zbila oko groba, da isti vojnici, koji bjehu došli da straže, postali bi svjedoci, kad bi htjeli istinu kazati. Ali ona lakomost, koja zahvati učenika pratioca Krstova, zahvati i vojnika stražara groba. Eto vam novaca, vele: pa recite, da dok ste vi spavali, dogjoše učenici njegovi, te ga uzeše. U istinu se istraživaoci izgubiše u istraživanju. Što je to, što si rekla, o nesretna lukavosti? Toliko li zapuštaš svjetlost blagog savjeta, i utapaš se u dubini zlobe, da kažeš ovo: Recite, da dok ste vi spavali, dogjoše učenici njegovi, te ga uzeše? Navodiš svjedoke, koji spavaju: doista ti si isti zaspao, koji si se u istraživanju takih stvari izgubio.

R) Eto kako umire pravednik, a nitko ne osjeća u srcu; i ljudi pravedni dižu se sa svijeta, a nitko ne razmišlja: ispred opačine dignut je pravednik: * i bit će u miru uspomena njegova.

V) Kao jagnje pred onim, koji ga striže, zamuknu, i ne otvori usta svoja: * od nevolje, i od suda dignut je.

I bit će u miru uspomena njegova.

Eto kako umire pravednik, a nitko ne osjeća u srcu; i ljudi pravedni dižu se sa svijeta, a nitko ne razmišlja: ispred opačine dignut je pravednik: * i bit će u miru uspomena njegova.

Na III. Noćnici.

1. Ant. Bog mi pomaže, i Gospod je branič duše moje.

Psalam 53.

Bože, u ime tvoje spasi me: * i krepošću svojom brani me.

Bože, usliši molitvu moju: * prigni uho na riječi usta mojih.

Jer tugjinci ustadoše na me i silnici traže dušu moju: * nemaju Boga pred očima svojim.

Ali evo Bog mi pomaže: * Gospod je branič duše moje.

Obrati zlo na neprijatelje moje: * u istini svojoj razprši ih.

Pa ću ti rado prinijeti žrtvu: * slavit ću Ime tvoje, Gospode: jer je dobro.

Jer si me izbavio od svake nevolje: * te oko moje gleda prezirno na neprijatelje moje.

1. Ant. Bog mi pomaže, i Gospod je branič duše moje.

2. Ant. U miru je mjesto njegovo, i na Sionu prebivalište njegovo.

Psalam 75.

Poznat je Bog u Judeji: * veliko je u Izraelu Ime njegovo.

U miru je stan njegov: * i prebivalište njegovo na Sionu.

Ondje je polomio jake lukove: * štit, mač i rat.

Kad se ti pojavi sa gora vječnih obasjan divnom svjetlosti: * uztreptaše svi, koji su bezumna srca.

Zaspaše snom svojim: * i nijedan bogataš ne nagje ništa u rukama svojim.

Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, * pomriješe, koji jahahu konje.

Ti si strašan, tko ti može odoljeti? * kad se raspali srdžba tvoja.

S neba si oglasio sud svoj: * zemlja se zatrese i slegne,

Kad Bog ustade, da sudi, * da spasi sve krotke na zemlji.

Zato neka te svim srcem hvali čovjek: * i svim mislima svojim neka svetkuje blagdane tvoje.

Zavjetujte se i izvršite zavjete Gopodu Bogu svojemu: * svi vi, koji unaokolo prinosite darove.

Strašnomu i onomu, koji oduzimlje duh knezovima, * koji je strašan kraljevima zemaljskim.

2. Ant. U miru je mjesto njegovo, i na Sionu prebivalište njegovo.

3. Ant. Postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

Psalam 87.

Gospode Bože spasenja moga: * danju vapim i noću pred tobom.

Neka dogje pred lice tvoje molitva moja: * prigni uho svoje k molbi mojoj.

Jer je duša moja puna jada: * i život se moj primiče grobu.

Izjednačen sam onima, koji silaze u grobnu jamu: * postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

Kao poginuli, koji spavaju u grobovima, kojih se više ne sjećaš: * koji su od ruke tvoje odbačeni.

Postaviše me u jamu duboku: * u tamu i u sjenu smrti.

Pritisnuo me gnjev tvoj: * sve valove svoje na me si naveo.

Udaljio si od mene znance moje: * postaviše me za odmet sebi.

Predan sam i ne mogu izbjeći: * oči moje potamnješe od bijede.

K tebi vapim, Gospode, po vas dan: * k tebi pružam ruke svoje.

Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesa: * ili će ih liječnici uskrsnuti, pa će te slaviti?

Eda li će ko u grobu pripovijedati milosrgje tvoje, * i istinu tvoju iza smrti?

Eda li će se u tami poznati čudesa tvoja: * i pravda tvoja u zemlji zaboravi.

A ja k tebi, Gospode, vapim: * ranim te jutrom sreta molitva moja.

Zašto, Gospode, odbacuješ molitvu moju: * odvraćaš lice svoje od mene.

Siromah sam ja, i pun jada od mladosti svoje: * pa i uzvišen, ponižen sam i smućen.

Na me pade srdžba tvoja: * strahote tvoje zbuniše me.

Optječu me kao voda svaki dan: * okružuju me oda svud.

Udaljio si od mene prijatelja i bližnjega: * i znance moje od nevolje.

3. Ant. Postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

V) U miru je mjesto njegovo.

R) I na Sionu prebivalište njegovo.

Oče naš, *tiho.*

Iz Poslanice blaženoga Pavla Apostola Židovima.

Gl. 9.

Štenje VII.

Isukrst došavši kao veliki Svećenik došastih dobara, kroz bolji i savršeniji šator ne rukom tvoreni, to jest, ne ovoga stvorenja: niti s krvlju kozlića ili junčića, nego vlastitom krvlju ugje jednom u svetinju, našavši vječno otkupljenje. Jer ako krv kozlićâ i volovâ, i pepeo juničin, oškropivši opoganjene, posvećuje na očišćenje tijela: koliko će većma Krv Krstova, koji po Duhu svetome sebe prinese bez ljage Bogu, očistiti dušu našu od djela smrti, da služimo Bogu živomu?

R) Podigoše se kraljevi zemaljski, i knezovi se skupiše ujedno, * Protiv Gospoda i protiv Krsta njegova.

V) Zašto se bune narodi, i puci pomišljaju isprazne stvari.

Protiv Gospoda i protiv Krsta njegova.

Štenje VIII.

I zato je posrednik novoga zavjeta: da kroz smrt, koju podnese za otkupljenje onih prestupaka, koji bijahu u prvome zavjetu, prime, koji su pozvani, obećanje vječnoga našljedstva. Jer gdje je zavjet: valja da bude i smrt onoga, koji čini za-

vjet. Jer je zavjet po smrti potvrgjen: inače još nema snage, dok je živ onaj, koji ga je učinio. Zato baš ni prvi nije bio bez krvi posvećen.

R) Izjednačen sam onima, koji silaze u grobnu jamu: * Postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

V) Postaviše me u jamu duboku, u tamu i u sjenu smrti.

Postadoh kao čovjek, kome nema spasa, bačen megju mrtve.

Štenje IX.

Jer pošto Mojsije pročita svemu puku svaku zapovijed zakona: uzevši krvi junčićâ, i kozlićâ s vodom i vunom crvenom, i isopom: oškropi knjigu, i sav puk, govoreći: Ovo je krv zavjeta, koji je Bog učinio s vama. I šator takogjer, i sve sudove za službu oškropi na isti način krvlju. I gotovo sve se krvlju čisti po zakonu: i bez prolića krvi nema otpuštenja.

V) Kad bi pokopan Gospod, grob se zapečati, navalivši kamen na vrata od groba: * postavivši vojnike, da ga čuvaju.

R) Pristupivši poglavice svećeničke k Pilatu, zapitaše ga.

Postavivši vojnike, da ga čuvaju.

Kad bi pokopan Gospod, grob se zapečati, navalivši kamen na vrata od groba; * postavivši vojnike, da ga čuvaju.

Na Pohvalama.

1. Ant. O smrti, bit ću smrt tvoja, ujed tvoj bit ću, o pakle.

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti ponižene.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mo-

jega: * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen: * srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tada će na žrtvenik tvoj stavljati junčiće.

1. Ant. O smrti, bit ću smrt tvoja, ujed tvoj bit ću, o pakle.

2. Ant. Oplakivat će ga kakono jedinorogjenoga, jer je nevin Gospod ubijen.

Psalam 91.

Dobro je hvaliti Gospoda: * i pjevati imenu tvome, Višnji.

Naviještati jutrom milosrgje tvoje: * i istinu tvoju noću.

Uz psaltir od deset žica: * s pjesmom uz kitaru.

Jer me veseliš, Gospode, djelima svojim: * s djelâ rukû tvojih radujem se.

Kako su uzvišena djela tvoja, Gospode! * veoma su duboke pomisli tvoje.

Bezumnik ne zna: * i lugjak ne razumije toga.

Grješnici niču kao trava: * i pojavljuju se, koji djeluju opako:

Ali će izginuti za uvijek vijekâ: * a ti si u vijeke Višnji, o Gospode.

Jer eto neprijatelji tvoji, Gospode, jer eto neprijatelji tvoji izginut

će: * bit će razpršani svi, koji čine bezakonje.

A jakost će moja biti velika kao u bivola: * sve do starosti uživat ću obilje milosrgja.

Gleda oko moje neprijatelje moje: * i uho moje sluša opake, koji ustaju na mene.

Pravednik će cvjetati kao palma: * kao cedar libanski rasti će.

Zasagjeni u domu Gospodnjemu: * cvjetat će u dvorima doma Boga našega.

Ragjat će i u dubokoj starosti: * i dobro će im biti.

Te će navještati, da je pravedan Gospod, Bog naš: * i nema u njemu nepravde.

2. Ant. Oplakivat će ga kakono jedinorogjenoga, jer je nevin Gospod ubijen.

3. Ant. Pazite svi puci, i vidite bol moju.

Psalam 63.

Usliši, Gospode, molitvu moju, kad molim: * od straha neprijateljskog izbavi dušu moju.

Zaklonio si me od zbora zlobnikâ: * od mnoštva onih, koji čine bezakonje.

Koji naoštriše kako mač jezike svoje: * napeše luk stvar gorku, da ustrijele u potaji pravednika.

Iznenada strijeljaju na nj, i ne boje se: * otvrdnuše u namjeri opakoj.

Dogovaraju se, kako će zamke sakriti: * vele: ko će ih vidjeti?

Izmišljaju zločinstva: * obnemogoše od dugog izmišljanja.

Uzdignut će se čovjek do visokih misli: * i Bog će se uzvisiti.

Od djetinjih strijelica dobivaju rane: * jezikom svojim škode sami sebi.

Čude se svi, koji ih vide: * i plaši se svaki čovjek.

I razglašuju djela Božja: * i shvaćaju djela njegova.

Radovat će se pravednik u Gospodu, i ufat će se u njega: * i hvalit će se svi, koji su prava srca.

3. Ant. Pazite svi puci, i vidite bol moju.

4. Ant. Od vrata paklenih izbavi, Gospode, dušu moju.

Pjesan Ezekije.

Iz. gl. 38.

Ja rekoh: O polovici danâ svojih: * idem k vratima paklenim.

Tražih ostatak godina svojih: * Rekoh: Ne ću vidjeti Gospoda Boga u zemlji živih.

Ne ću više gledati čovjeka, * i stanovnika mira.

Vijek moj uzet je i odnesen je od mene: * kakono šator pastirski.

Prekinut je, kao od tkalca, život moj: dok sam još snovao, prereže me: * od jutra do večera umorit ćeš me.

Uzdao sam se od jutra, * kao lav tako si potro sve kosti moje.

Od jutra do večera umorit ćeš me: * kao ptić lastavičin tako pijučem, gučem kao golubica.

Oslabiše oči moje: * gledajući u visinu.

Gospode, pritisnut sam, zauzmi se za me: * Što da rečem ili što da mi odgovori, kad je on učinio?

Prebrajat ću pred tobom sve godine svoje: * u gorkosti duše svoje.

Gospode, ako se tako žive i takav je život duha mojega, pokaraj me i oživi me: * pa će se u pokoj okrenuti gorkost moja pregorka.

Izbavio si dušu moju, da ne izgine: * bacio si za legja svoja sve grijehe moje.

Jer te ne će pakao slaviti, ni smrt te hvaliti: * niti će koji slaze u grob, očekivati obećanje tvoje.

Živ, samo živ, slavit će te, kao i ja danas: * otac će sinovima javljati istinu tvoju.

Gospode, spasi me: * i pjesme naše pjevat ćemo sve dane života našega u domu Gospodnjem.

4. Ant. Od vrata paklenih izbavi, Gospode, dušu moju.

5. O vi svi, koji prolazite putem, pazite i vidite, ima li boli do boli moje.

Psalam 150.

Hvalite Gospoda u svetinji njegovoj: * hvalite ga u tvrgji slave njegove.

Hvalite ga prema kreposti njegovoj: * hvalite ga prema mnoštvu veličine njegove.

Hvalite ga uz glas trublje: * hvalite ga uz psaltir i kitaru.

Hvalite ga s bubnjem i u zboru: * hvalite ga uz žice i svirale.

Hvalite ga uz blagoglasne cimbale: hvalite ga uz cimbale zvučne: * svaki duh neka hvali Gospoda!

5. Ant. O vi svi, koji prolazite putem, pazite i vidite, ima li boli do boli moje.

V) Tijelo moje počivat će u nadi.

R) I ne ćeš dati, da Sveti tvoj vidi trulost.

Ant. za Blagoslovljen:

Žene sjedeći kod groba naricahu, oplakivajući Gospoda.

Pjesan Zaharijina.

L. Gl. 1.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * jer pohodi, i otkupi puk svoj.

I podiže nam jakost spasenja * u domu Davida sluge svojega.

Kako je govorio kroz usta svetih proroka svojih, * koji su od vijeka.

Spasenje od neprijatelja naših, * i iz ruku sviju, koji mrze na nas.

Da učini milosrgje ocima našim: * i spomene se zavjeta svoga svetoga;

Zakletve, kojom se zakle Abrahamu ocu našemu, * da će nam dati.

Da bez straha, od ruke neprijatelja naših oslobogjeni, * služimo Njemu.

U svetosti i pravdi pred njim, * po sve dneve naše.

A ti, dijete, zvat ćeš se Prorok Previšnjega: * jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjim, da pripraviš pute njegove:

Da daš znanje spasenja puku njegovu: * na otpuštenje grijeha njihovih.

Po dubokom milosrgju Boga našega: * po kojem nas je pohodio istok s visine.

Da prosvijetli one, koji sjede u tminama, i u sjeni smrtnoj: * da upravi noge naše na put mira.

Ant. Žene sjedeći kod groba naricahu, oplakivajući Gospoda.

Megjutim, dok se pjeva Blagoslovljen, *pošto su već prije ugašene svijeće na trokutnom svijetnjaku,* osim *jedne, koja je stavljena na vrh svijetnjaka, gase se jedna za*

drugom šest svijeća, koje su već od početka na oltaru, tako da na zadnjem retku bude ugašena zadnja svijeća. Ugase se takogjer sva kandila i svijeće po crkvi.

Kad se ponavlja Ant. Žene sjedeći, *digne se ona najgornja svijeća sa svijetnjaka i sakrije se pod oltar na strani Epistole. Kad se ponovila Ant. poslije* Blagoslovljen, *govori se klečeći:*

V) Isukrst posta za nas poslušan sve do smrti, i to smrti na križu; radi čega i Bog njega uzvisi i dade mu Ime, koje je nad svakim imenom.

Kad počne V) Isukrst posta, *svi kleknu; a kad dospije, govori se* Oče naš, *tiho.*

Zatim nešto višim glasom:

Psalam 50.

Smiluj se meni, Bože, * po velikomu milosrgju svome.

I po mnoštvu smilovanja svoga, * zbriši zloću moju.

Još više operi me od zločina mojega: * i od grijeha moga očisti me.

Jer zločin svoj ja poznajem: * i grijeh moj proti meni je vazda.

Tebi samome zgriješih i zlo pred tobom učinih: * da se nagješ pravedan u riječima svojim, i dobiješ, kad te sude.

Evo bo u zloći začet jesam: * i u grijesima zače me mati moja.

Jer eto si istinu obljubio: * skrovitu i otajnu mudrost svoju očitovao si meni.

Oškropi me isopom i očistit ću se: * operi me, i postat ću bjelji od snijega.

Daj mi, da slušam radost i veselje: * i uzigrat će kosti ponižene.

Odvrati lice svoje od grijeha mojih: * i sve opačine moje zbriši.

Srce čisto stvori u meni, Bože: * i duh prav obnovi u grudima mojim.

Ne odbaci me od lica svoga: * i duh svoj sveti ne uzmi od mene.

Vrati mi radost spasenja svoga: * i duhom jakim ukrijepi me.

Učit ću grješnike pute tvoje: * i bezbožnici k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega, * i jezik će moj slaviti pravdu tvoju.

Gospode, otvori usne moje: * i usta će moja naviještati hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, bio bih ga doista prikazao: * ali žrtvama ti se ne naslagjuješ.

Posvetilište je Bogu duh skrušen :* srce skrušeno i poniženo, Bože, nećeš odbaciti.

Dobrostiv budi, Gospode, po blagoj volji svojoj, Sionu: * da se sagrade zidovi Jeruzolimski.

Tada ćeš primati posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tada će na žrtvenik tvoj stavljati junčiće.

Kad svrši psalam, govori se bez Pomolimo se *istim glasom :*

Pogledaj, molimo Gospode, na ovu obitelj tvoju, za koju Gospod naš Isukrst nije se ustezao predati se u ruke zlotvorâ i podnijeti muku križa.

Pridodaje se tiho: Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vijeka. Amen.

Kad se dovrši molitva, nastaje za malo lupanje i štropot po crkvi: a tad se odmah iznese goruća svijeća ispod oltara, i svi ustanu, te u muku izagju iz crkve.

NA VELIKU SUBOTU

Danas u zgodno doba naprave se Oltari, i reku se Časovi, koji su isti kao na Veliki Četvrtak, str. 81 i dalje, samo što se pri svrsi svakog Časa V) Isukrst posta *i ostalo govori, kako na Jutrenji ovog dana str. 194-196. Svijeće se ne užižu prije Mise. Megjutim se izvan Crkve iskreše oganj iz kremena, i njim se užeže ugljevlje.*

Kad svrši Deveti Čas, Misnik odjeven povrh naglavnika i misne košulje sa stolom i plaštem ljubičaste boje, ili bez planite, uz podvornike s Križem, s vodom blagoslovljenom, i s tamjanom, pred vratima od Crkve, ako se može, ili na ulazu Crkve blagosivlja novi oganj, govoreći:

V) Gospod s vama. *R)* I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si po Sinu svojemu, to jest po ugaonom kamenu, donio vjernicima oganj svoje svjetlosti: posve † ti ovaj novi oganj, iskresan iz kremena, da bude koristan našim potrebama: i

podaj nam, da se po ovim vazmenim blagdanima tako rasplamtimo nebeskim željama, da čistom pameću uzmognemo prispjeti na blagdane vječne svjetlosti. Po istom Krstu Gospodu našemu.

R) Amen.

Pomolimo se.

Gospode Bože, Oče svemogući, svijetlo neutrnjivo, koji si stvoritelj svakog svijetla: blago†slovi ovo svijetlo, što je posvećeno i blagoslovljeno od tebe, koji si sav svijet rasvijetlio: e da se tim svijetlom ražežemo, i prosvijetlimo se ognjem tvoje svjetlosti: i kao što si prosvijetlio Mojsija pri izlasku iz Egipta, tako da prosvijetliš srca i ćutila naša, da zaslužimo prispjeti u život i svjetlost vječnu. Po Krstu Gospodu našemu.

R) Amen.

Pomolimo se.

Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, udostoj se sudjelovati s nama, koji blagosivljamo ovaj oganj u ime tvoje, i Jedinorogjenoga Sina tvoga i Gospoda našega Isukrsta, i Duha Svetoga; i pomozi nam proti ognjenim strijelama neprijatelja, i rasvijetli nebeskom milosti: koji živiš i kraljuješ s istim Jedinorogjenim Sinom svojim, i s Duhom Svetim, Bog: po sve vijeke vijekâ. *R)* Amen.

Za tim blagosivlja pet grumenâ tamjana, što se imaju staviti na uskrsnu svijeću, govoreći naprosto ovu Molitvu:

Neka se izlije molimo, svemogući Bože, na tamjan ovaj obilati tvoj blago†slov: i ovaj noćni sjaj, nevidljivi preporoditelju, užeži; da ne samo posvetilište, što je noćas prineseno, prosine otajstvenom primjesom svjetlosti tvoje; nego na kojem mu drago mjestu bude štogod doneseno od otajstva ovog posvećenja, odagnavši zlobu vražje prijevare, da bude prebivati krjepost tvoga veličanstva. Po Krstu Gospodu našemu. *R)* Amen.

Dok Misnik blagosivlja grumenje tamjana, Akolit uzme blagoslovljenoga ugljevlja i stavi u kadionik; a kad svrši gore rečenu molitvu, Misnik stavi iz lagjice tamjana u kadionik, te ga blagosivlja po običaju; za tim rečeno grumenje tamjana i oganj oškropi tri put blagoslovljenom vodom, govoreći: Oškropi me, Gospode . . . *bez pjevanja i bez Psalma, i tri puta okadi tamjanom.*

Megjutim se ugase sve svijeće po Crkvi, da se poslije užegu blagoslovljenim ognjem. Tada Gjakon u dalmatici bijele boje uzme trstiku sa trima svijećama navrh nje usagjenim u obliku trokuta. Prvi ide kadioničar sa Akolitom, koji nosi pet grumena tamjana; slijedi Podgjakon s Križem, pa Kler po redu; za tim Gjakon s trstikom, a za njim Misnik. Kad Gjakon ugje u Crkvu, prigne trstiku, a Akolit, koji nosi svje-

ćicu užeženu na novom ognju, užeže jednu od onih triju svijeća na trokutu. Gjakon podignuvši trstiku poklekne, (a tako isto i svi s njime osim Podgjakona, koji nosi Križ): te sam pjeva:

Svijetlo Krstovo.

Svi odgovore: Bogu hvala.

Kad dogju posred Crkve, užeže se druga svijeća na trstici. I opet pokleknu svi, a Gjakon zapjeva višim glasom:

Svijetlo Krstovo.

Svi odgovore: Bogu hvala.

Treći put pred oltarom užeže se treća svijeća na trstici i opet svi pokleknu, a Gjakon zapjeva još višim glasom:

Svijetlo Krstovo.

Svi odgovore: Bogu hvala.

Za tim Misnik ide na Oltar na stranu Epistole, a Gjakon dade trstiku jednomu Akolitu: uzme knjigu, pita u Misnika blagoslov, kao za Evangjelje, a Misnik govori: Gospod bio u srcu tvome, i na ustima tvojim, da dostojno i prikladno navijestiš njegovo vazmeno proslavljenje. U Ime Oca i Sina † i Duha Svetoga. Amen.

Za tim Gjakon ide na propovijedaonicu, stavi na nju knjigu i okadi. S desne Gjakona stoje Podgjakon s Križem i kadioničar: s lijeve dva Akolita, onaj, koji drži trstiku, i drugi, koji drži pet grumena blagoslovljenoga tamjana, koji se

ima zataknuti u uskrsnu svijeću. Tada svi ustanu i stoje na nogama, kao preko Evangjelja, a Gjakon pjeva:

Nek se jur raduje nebesko mnoštvo Angjelâ: nek se raduju božanstvena otajstva: i radi pobjede tolikoga Kralja, trublja nek zvekne spasonosna. Nek se veseli i zemlja obasjana tolikim blijeskom: i sjajem vječnoga Kralja rasvijetljena, nek osjeti, da se je digao s nje mrak svega svijeta. Nek se veseli i mati Crkva, blijeskom tolikoga svijetla urešena: i veselim poklicima narodâ nek ovaj dvor odjekne. Radi čega i vi ovdje prisutna, braćo predraga, na tako divni sjaj ovog svetog svijetla skupa sa mnom, molim, milosrgje svemogućega Boga zavapite. Da onaj, koji se udostoja, ne po mojim zaslugama, primiti me u broj Crkovnjaka, prosvijetlivši me svojim svijetlom, učini, da ja hvalu ove Svijeće dovršim. Po Gospodu našemu Isukrstu, Sinu njegovu, koji s njime živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog:

Po sve vijeke vijekâ.
R) Amen.
V) Gospod s vama.
R) I s duhom tvojim.
V) Uzgor srca.
R) Imamo k Gospodu.
V) Hvale podajmo Gospodu Bogu našemu.
R) Dostojno i pravedno je.

U istinu dostojno i pravedno je, nevidljivoga Boga Oca svemogućega, i Sina njegova jedinorogjenoga, Gospoda našega Isukrsta, svim zanosom srca i pameti, i službom glasa slaviti. Koji je za nas vječnom Ocu dug isplatio: i staroga grijeha zadužnicu svetom Krvlju izbrisao. Ovo bo su vazmeni blagdani, u koje se onaj pravi Jaganjac ubija, čigovom se krvlju pragovi vjernikâ posvećuju. Ovo je ona noć, u koju si jednom učinio, da oci naši, sinovi Izraelovi, izvedeni iz Egipta, preko Crvenoga mora kao po suhu pregju. Ovo je dakle noć, što tmine grijeha rasvjetom stupa raščini. Ovo je noć, koja danas po svemu svijetu one, koji vjeruju u Krsta, odijeljene od svjetovnih opačina, i od mraka grijeha, povraća milosti, pridružuje svetosti. Ovo je noć, u koju rastrgnuvši okove smrti, Krst iz groba slavodobitnik uzagje. Jer nam ništa ne bi koristilo roditi se, da nijesmo bili otkupljeni. O divne prema nama tvoga milosrgja priklonosti! O neprocjenjiva zanosa ljubavi: da slugu otkupiš, Sina si predao! O zaista potrebita grijeha Adamova, koji je Krstovom smrću izbrisan! O sretne krivice, koja bi dostojna imati takoga i tolikog Otkupitelja! O u istinu blažene noći, koja jedina bi dostojna, da dozna vrijeme i čas, u koji Krst iz groba uskrsnu! Ovo je noć, o kojoj je pisano: I noć kakono dan rasvijetlit će se: I noć mi je rasvjeta u raskošama mojim. Ove

dakle noći posvećenje odgoni opačine, krivice pere: i povraća nevinost palima, a žalosnima veselje. Odgoni mržnje, sklad napravlja, i pregiblje carstva.

Ovdje Gjakon zadjene pet grumena blagoslovljenoga tamjana u uskrsnu Svijeću, na način Križa, ovim redom:

1
4 2 5
3

U milosti dakle ove noći, primi sveti Oče, ovoga tamjana večernje posvetilište: što ti u ovom svečanom prinosu Svijeće, preko rukû tvojih službenika od rada pčelinjega presveta poklanja Crkva. Ali već doznasmo pohvalu ovoga stupa, što ga na čast Božju žarki oganj užiže.

Ovdje Gjakon užeže uskrsnu Svijeću jednom od triju svijeća postavljenih na trstici.

Koji, i ako je razdijeljen na dijelove, ne osjeća ipak štetu uzajmljenog svijetla. Jer se uzdrži rastopljenim voskom, što ga za sastav ove dragocjene Svijeće, pčela matica izvede.

Ovdje se užegu kandila.

O u istinu blažena noć, koja ogoli Egipćane, obogati Židove! Noć, u kojoj se nebesko sa zemaljskim, božansko s ljudskim združuje. Molimo dakle tebe, Gospode: da Svijeća ova posvećena na čast Imena tvoga, ustraje bez prekida, za uništenje mraka noći ove. I primljena na ugodni miris,

višnjim se svijetnjacima pomiješa. Plamene njezine jutarnja danica našla! Ona, velim, danica, koja ne zna zapada. Ona, koja povrativši se iz podzemlja, ljudskome rodu vedra prosinu. Molimo dakle tebe, Gospode: da se dostojiš nas sluge tvoje, sve Crkovnjake, i prebogoljubni puk: skupa sa preblaženim Papom našim *N*... i Biskupom našim *N*... podarivši mirna vremena, za ovog vazmenog veselja, svegjernom zaštitom vladati, upravljati, i sačuvati. Po istome Gospodu našemu Isukrstu, Sinu tvomu; Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog: po sve vijeke vijekâ. Amen.

Kad svrši blagoslov uskrsne Svijeće, Gjakon odloživši bijelo ruho, uzme ljubičasto, te ide k Misniku: koji odloži plašt, uzme manipul i planitu ljubičaste boje. Nakon toga čitaju se Proročanstva, bez naslova, niti se pri svrsi odgovara: Bogu hvala. *Misnik ih čita izpod glasa na Oltaru sa strane Epistole. Pri svrsi Proročanstvâ govore se Molitve, kako je niže naznačeno.*

PROROČANSTVO PRVO

Post. 1. i 2.

U početku stvori Bog nebo i zemlju. A zemlja bijaše pusta i prazna, i tmine bijahu nad bezdanom: i duh Božji lebdijaše nad vodama. I reče Bog: Neka bude svjetlost! I bi svjetlost. I vidje Bog svjetlost, da je dobra: i rastavi

svjetlost od tminâ. I nazva svjetlost Dan, a tmine Noć: i bi veče, i jutro, dan prvi. I opet reče Bog: Neka bude svod posred vodâ: i neka rastavlja vode od vodâ. I načini Bog svod i rastavi vode, koje bijahu pod svodom od onih, koje bijahu nad svodom. I bi tako. I svod nazva Bog Nebo: i bi veče, i jutro, dan drugi. Po tom reče Bog: Neka se saberu vode, što su pod nebom na jedno mjesto i neka se pokaže suho. I bi tako. I suho nazva Bog Zemlja, a skup vodâ nazva more. I vidje Bog, da je dobro. I reče: Neka nikne iz zemlje zelena trava, koja nosi sjeme, i drvo rodno, koje ragja plod po vrsti svojoj, u kojemu je sjeme njegovo na zemlji. I bi tako. I iznese zemlja zelenu travu, koja nosi sjeme po vrsti svojoj, i drvo, koje ragja plod, a svako sjeme po vrsti svojoj. I vidje Bog, da je dobro. I bi veče, i jutro, dan treći. Opet reče Bog: Neka budu svjetlila na svodu nebeskomu, da dijele dan i noć, i da budu znaci vremenima, danima, i godinama: i neka svijetle na svodu nebeskomu i obasjavaju zemlju. I bi tako. I načini Bog dva svjetlila velika: svjetlilo veće, da upravlja danom; i svjetlilo manje, da upravlja noću; i zvijezde. I postavi ih na svodu nebeskomu, da obasjavaju zemlju, i da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tminâ. I vidje Bog, da je dobro. I bi veče, i jutro, dan četvrti. Još reče Bog: Neka proiz-

vedu vode živo, što gmiže, i letušte vrh zemlje pod svodom nebeskim. I stvori Bog ribe velike i svako biće, što živi i što se miče, što ih proizvedoše vode po vrstama njihovim, i sve letušte po vrsti svojoj. I vidje Bog, da je dobro. I blagoslovi ih govoreći: Rastite i množite se i napunite vode morske; i ptice neka se množe na zemlji. I bi jutro, i veče, dan peti. Reče takogjer Bog: neka proizvede zemlja bića živa po vrsti njihovoj: stoku i životinje, što gmižu, i zvijeri zemaljske po vrstama njihovim. I bi tako. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovim, i stoku i sve što gmiže po zemlji po vrsti njihovoj. I vidje Bog, da je dobro i reče: Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju: da bude gospodar nad ribama morskim, i pticama nebeskim, i zvijerima i nad svom zemljom, i nad svim, što gmiže: što se miče po zemlji. I stvori Bog čovjeka na sliku svoju: na sliku Božju stvori ga, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog, i reče: Rastite i množite se i napunite zemlju i podložite ju sebi, i budite gospodari nad ribama morskim i nad pticama nebeskim i nad svim životinjama, što se miču po zemlji. I reče Bog: Evo vam dadoh sve bilje, što nosi sjeme na zemlji, i sva stabla, koja imadu u sebi sjeme po vrsti svojoj, da budu za hranu vama i svim životinjama zemaljskim, i svim pticama nebeskim i svemu, što se miče po zemlji i u čemu

ima daha i života, da imadu što jesti. I bi tako. I vidje Bog sve, što bješe stvorio, i bijaše dobro. I bi veče, i jutro, dan šesti. Tako se dakle dovrši nebo i zemlja i sav ures njihov. I svrši Bog sedmi dan djelo svoje, koje bješe učinio, i počinu sedmi dan od svega djela, koje učini.

Kad svrši, Svećenik govori:

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Molitva.

Bože, koji si čudesno stvorio čovjeka, a još čudesnije otkupio: podaj nam, molimo, da se razborom pameti održimo proti nasladama grijeha, e da zaslužimo doprijeti do vječne radosti. Po Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvomu, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duhu Svetoga Bog: po sve vijeke vijekâ. *R)* **Amen.**

PROROČANSTVO DRUGO.

Post. 5. 6. 7. i 8.

A Noje, kad mu bi pet stotina godina, rodi Sema, Kama i Jafeta. I kad se ljudi počeše množiti na zemlji, i narodiše kćeri, videći sinovi Božji kćeri ljudske, da su lijepe, uzeše sebi za žene od svih, koje bjehu izabrali. I reče Bog: Ne će duh moj prebivati u čovjeku do vijeka, jer je pût; i bit će dani njegovi sto i dvadeset godina. A bijaše

divova u one dane na zemlji. Jer pošto se sastadoše sinovi Božji sa kćerima ljudskim i ove rodiše: to su silni ljudi na glasu od vijeka. A videći Bog, da je zloća ljudska velika na zemlji, i da je sve mišljenje srca njihova u svako vrijeme sklono na zlo, pokaja se, što je stvorio čovjeka na zemlji. I dirnut usred srca žalošću: Istrijébit ću, reče, čovjeka, koga sam stvorio, sa lica zemaljskoga, od čovjeka sve do životinjâ, od živa što gmiže, sve do ptica nebeskih: jer se kajem, što sam ih učinio: A Noje nagje milost pred Gospodom: A ovo su doživljaji Nojevi: Noje bi čovjek pravedan i savršen u naraštajima svojim, i življaše po volji Božjoj. I rodi tri sina: Sema, Kama i Jafeta. A zemlja se pokvari pred Bogom i napuni se bezakonja. A kad vidje Bog, da se je zemlja pokvarila (jer svaka pût bješe se izopačila na zemlji), reče Noju: Kraj svakoj pûti dogje preda me: jer je zemlja od njih napunjena bezakonja, i ja ću ih satrti sa zemljom. Načini sebi korablju od tesanoga drveta, u korablji načini pregrade, i sa smolom namaži iznutra i zdvora. I učini je ovako: Trista lakata neka bude korablja duga, a pedeset lakata široka, a trideset lakata visoka. Prozor načini na korablji, i lakat mu odmjeri visine: a vrata udari korablji sa strane i načini u njoj pȍd donji, pa drugi i treći pȍd. Evo, ja ću pustiti potop na zemlju, da pogubim svaku pût, u kojoj ima duh životni pod

nebom. Što je god na zemlji, sve će izginuti. A s tobom ću učiniti zavjet svoj: i ući ćeš u korablju ti i sinovi tvoji, žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. I od svih životinja od svake vrsti uzmi po dvoje u korablju: muško i žensko, da ostanu s tobom u životu. Od ptica po vrsti njihovoj, i od stoke po vrsti njezinoj, i od svega, što gmiže po zemlji, po vrsti njegovoj: od svega po dvoje neka ugje s tobom, da ostanu u životu. Uzmi dakle sobom svake hrane, koja se može jesti, i unesi kod sebe: da bude i tebi i njima za hranu. I učini Noje sve, što mu bješe zapovjedio Bog. A bijaše mu šest stotina godina, kad vode potopa poplaviše zemlju. Provriješe sva vrela velikoga bezdana, i otvoriše se sve ustave nebeske: i udari dažd na zemlju za četrdeset dana, i četrdeset noći. I upravo toga dana ugje u korablju Noje, i Sem, i Kam, i Jafet, sinovi njegovi, žena njegova, i tri žene sinova njegovih s njima; oni i sve životinje po vrsti svojoj, i sva stoka po vrsti svojoj, i sve što se miče po zemlji, i sve letušte po vrsti svojoj. A korablja se dizaše vrhu vodâ. I vode navališe silno na zemlju, i pokriše sve visoke gore pod cijelim nebom. Petnaest lakata bješe voda iznad gorâ, koje bješe pokrila. I izgibe svaka pût, što se micaše po zemlji, pticâ, stoke, zvijeri, i svih puzavaca, što gmižu po zemlji. A osta samo Noje, i koji bjehu s njim u korablji. I stajaše

voda povrh zemlje sto i pedeset dana. A spomenuvši se Bog Noja i sviju zvijeri i sve stoke, što bješe s njim u korablji, posla vjetar na zemlju, i spadoše vode. I zatvoriše se izvori bezdana i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. I voda otjecaše sa zemlje talasajući se tamo i amo, i poče opadati nakon sto i pedeset dana. A kad progje četrdeset dana, otvorivši Noje prozor na korablji, koji bješe napravio, pusti gavrana, koji odleti, i ne povrati se, dok ne presahnu voda na zemlji. A pusti i golubicu poslije njega, da vidi, je li već opala voda sa lica zemaljskoga; a ova ne našavši, gdje bi stala nogom svojom, povrati se k njemu u korablju; jer još bješe voda po svoj zemlji: i pruži ruku i uhvativši je, unese ju u korablju. I počekavši još sedam dana, opet ispusti golubicu iz korablje. A ona se vrati k njemu pred večer, noseći u kljunu svome grančicu masline zelenoga lišća. Tako Noje pozna, da je opala voda sa zemlje. Ali ipak počeka još sedam dana, pa pusti golubicu, koja se više ne povrati k njemu. A Bog progovori Noju, veleći: Izidi iz korablje ti, i žena tvoja, sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom. Sve životinje, što su s tobom od svake vrsti, letušte, zvijeri, i svi puzavci, što gmižu po zemlji, izvedi sa sobom, i razidite se po zemlji; rastite i množite se na njoj. I tako izide Noje i sinovi njegovi, žena njegova, i žene sinova njegovih s njime.

A i sve zvijeri, stoka, i svi puzavci, što gmižu po zemlji, po vrsti svojoj, izidoše iz korablje. A Noje sagradi žrtvenik Gospodu, i uzevši od svekolike čiste stoke i od svih ptica čistih, prinese na žrtveniku žrtve. I omirisa Gospod miris ugodni.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, nepromjenljiva kreposti i vječna svjetlosti: pogledaj milostivo na divno otajstvo cijele Crkve svoje; i djelo ljudskoga spasenja djelovanjem vječne odredbe mirnije proizvedi: neka cijeli svijet osjeti i vidi, da se oboreno diže, ostarjelo obnavlja, i da se vraća sve na cjelovitost po onome, od koga primi početak: Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvomu: Koji s tobom živi i kraljuje . . .

PROROČANSTVO TREĆE

Post. 22.

U dni one: prokuša Bog Abrahama i reče mu: Abrahame, Abrahame! A on odgovori: Evo me! Reče mu: Uzmi Izaka, sina svoga jedinca, koga ljubiš, pa idi u zemlju vidjenja: i ondje ga prinesi za žrtvu na jednoj od gorâ, koju ću ti pokazati. Tada Abraham ustavši obnoć, osamari oslića svoga: i uze sa sobom dva momka i Izaka sina svojega. Pa kad nacijepa drva za žrtvu, pogje k mjestu, koje mu bijaše Bog odredio. A trećega dana, podigavši oči, ugleda mjesto izdaleka: i reče momcima svojim: Počekajte ovdje s oslićem: a ja i dijete idemo

žurno onamo, i pošto se poklonimo, vratit ćemo se k vama. Tada uze drva za žrtvu i naprti na Izaka sina svoga, a on nošaše u rukama oganj i nož. I kad oni dvojica igjahu zajedno, reče Izak ocu svome: Oče moj! A on odgovori: Što ćeš, sinko? Evo, reče, ognja i drva, a gdje je žrtva? I reče Abraham: Bog će providjeti sebi žrtvu, sine moj. Igjahu dakle zajedno; i dogjoše na mjesto, koje mu bješe Bog pokazao; ondje sagradi žrtvenik, i na nj naloži drva; i svezavši Izaka sina svoga, postavi ga na žrtvenik povrh naslage drva. I pruživši ruku zgrabi nož, da zakolje sina svoga. I gle! angjeo Gospodnji zavika s neba govoreći: Abrahame, Abrahame! A on odgovori: Evo me! Reče mu: Ne pružaj ruke svoje na dijete, ništa mu ne učini: sad sam spoznao, da se bojiš Boga, i da nijesi poštedio jedinca sina svoga mene radi. Tad Abraham podiže oči svoje, i ugleda iza sebe ovna, zapletena rogovima megju trnjem, pa ga uze, i prikaza za žrtvu mjesto sina. I nazove ono mjesto: Gospod vidi. Zato se sve do danas govori: Na gori „Gospod vidi". A angjeo Gospodnji zovnu Abrahama drugi put s neba, govoreći: Zakleh se samim sobom, veli Gospod; jer si to učinio, i nijesi poštedio sina svoga jedinorogjenca mene radi; blagoslovit ću te, i umnožit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu, i kao pijesak, što je na obali morskoj; tvoje će potomstvo zadobiti vrata ne-

prijateljâ svojih, i u tvojem potomstvu bit će blagoslovljeni svi narodi zemlje, jer si poslušao glas moj. Povrati se Abraham k momcima svojim, i otidoše zajedno put Bersabeje, i nastani se ondje.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, višnji Oče vjernika, koji po svemu svijetu, razlivši milost posinovljenja, množiš sinove svoga obećanja: i kako si se zakleo, činiš vazmenim otajstvom Abrahama, slugu svojega, ocem sviju naroda: daj puku svome, da dostojno ugje u milost tvoga zvanja. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO ČETVRTO

Izl. 14. i 15.

U dni one: Bi u stražu jutrenju i gle! pogledavši Gospod na tabore egipatske iz stupa od ognja i oblaka, porazi vojsku njihovu: i izvrne točkove kolâ, te padahu u dubinu. Rekoše dakle Egipćani: Bježmo od Izraela, jer se Gospod bori za njih protiv nas. I reče Gospod Mojsiju: Pruži ruku svoju na more, da se vrate vode na Egipćane, na kola i na konjanike njihove. I kad Mojsije pruži ruku svoju na more, vrati se more u cik zore u prvašnje mjesto; a kad Egipćani stadoše bježati, stiže ih voda i Gospod ih zamiješa usred valova. I povrati se voda i pokri kola i konjanike sve vojske Faraunove, koji iduć u potjeru bjehu zašli

u more: ni cigli jedan od njih ne osta. A sinovi Izraelovi prijegjoše posred suha mora, i voda im bijaše kao zid s desna i s lijeva: i izbavi Gospod u onaj dan Izraela iz ruke egipatske. I vidješe Egipćane mrtve na obali morskoj, i ruku veliku, koju bješe Gospod podigao na njih, i poboja se puk Gospoda, i vjerovaše Gospodu, i Mojsiju, sluzi njegovu. Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izraelovi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše:

Trakt. Izl. 15. **Pjevajmo Gospodu, jer se slavno proslavi, konja i konjanika baci u more: pomoćnik i zaštitnik: on me je spasio.**

V) **Ovo je Bog moj i častit ću ga; Bog oca mojega i uzvisivat ću ga.**

V) **Gospod, koji satire ratove: Gospod je ime njemu.**

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, čija davna čudesa i u našim danima osjećamo da sjaju, dok, što si jednomu narodu, da ga izbaviš od egipatskog progonstva, uradio mogućom svojom desnicom, to isto činiš vodom preporoda na spasenje narodâ: podaj, da potpunost cijeloga svijeta prijegje na Abrahamove sinove i na izraelsko dostojanstvo. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO PETO

Iz. 54. i 55.

Ovo je našljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova kod mene, veli Gospod. O vi svi, koji ste žedni, dogjite na vodu: i koji nemate

srebra, hitite, kupujte i jedite; dogjite, kupujte bez srebra i bez ikakve razmjene vina i mlijeka. Zašto trošite svoje srebro u ono, što nije kruh, i trud svoj u ono, što ne siti? Slušajte me pozorno: jedite, što je dobro, i duša će se vaša nasladiti u pretilini. Prignite uho svoje i dogjite k meni: poslušajte i živjet će duša vaša, i sklopit ću s vama zavjet vječni, milosti Davidove vjerne. Evo dadoh ga za svjedoka pucima, za vogju i učitelja narodima. Evo zvat ćeš narod, kojega nijesi poznavao: i narodi, koji te ne poznavaše, hrlit će k tebi radi Gospoda Boga tvojega i Svetoga Izraelova, jer te je proslavio. Tražite Gospoda, dok se može naći; prizivajte ga, dok je blizu. Neka bezbožnik ostavi put svoj, i čovjek opaki misli svoje, i neka se vrati ka Gospodu, i smilovat će mu se: i k Bogu našemu: jer prašta mnogo. Jer misli moje nijesu misli vaše, niti putovi vaši, putovi moji, veli Gospod. Nego koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od putova vaših, i misli moje od misli vaših. I kako pada dažd i snijeg s neba i više se onamo ne vraća, nego natapa zemlju i napaja ju, i čini je, da plodi, i da daje sjemena sijaču, i kruha onome, koji jede: tako će biti riječ moja, koja izigje iz ustâ mojih; ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što god hoću i srećno će svršiti, na što je pošljem, veli Gospod svemogući.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Svemogući vječni Bože, uzmnoži na čast Imena svoga, što si vjeri otaca obećao: i sinove obećanja raširi svetim posinovljenjem; i što prijašnji sveti ne posumnjaše, da će biti, Crkva tvoja neka spozna, da se je jur većim dijelom ispunilo. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO ŠESTO

Baruk 3.

Čuj, Izraele, zapovijedi života; poslušaj, da upoznaš razboritost. Koji je uzrok, Izraele, da si u zemlji neprijateljskoj? Ostario si u tugjoj zemlji, oskvrnjuješ se s mrtvacima, pribrojen si onima, koji slaze u grob. Ostavio si izvor mudrosti. Jer da budeš hodio po putu Božjemu, živio bi za stalno u svegjernom miru. Uči se, gdje je razboritost, gdje je krepost, gdje je razum: da istodobno upoznaš, gdje je dugovječnost života i hrana, gdje je očinja svjetlost i mir. Ko je našao njezino boravište, i ko je ušao u njezina skrovišta? Gdje su knezovi narodâ i oni, koji gospoduju nad živinama zemaljskim? Gdje su oni, koji se igraju sa pticama nebeskim, koji sabiru srebro i zlato, u koje se ljudi uzdaju, i nema svrhe tečevini njihovoj? Koji srebro kuju, i mnogo se brinu, i nema svrhe djelima njihovim? Uništeni su, sagjoše u grob, a drugi na njihovo mjesto ustadoše. Mlagji vidješe svjetlost i stanuju na zem-

lji, ali ne poznaju puta nauke, niti razumiju staza njezinih, niti je poprimiše sinovi njihovi, daleko je od njih; nije se za nju čulo u zemlji kananejskoj, niti su je vidjeli u Temanu. A i sinovi Agarini, koji traže razboritost zemaljsku, trgovci iz Mere i Temana, i pričaoci, i istraživaoci razboritosti i razumnosti; ali puta mudrosti ne poznaju, niti spominju staza njezinih. O Izraele, kako je velik dom Božji, i prostrano mjesto prebivanja njegova! Velik je, i nema mu kraja: uzvišen i neizmjeran. Ondje bijahu oni divovi na glasu, koji bijahu u početku, velika stasa, vješti ratu. Nije ove odabrao Gospod niti nagjoše put nauke, s toga izginuše. I jer ne imagjahu mudrosti, izginuše sa svoje bezumnosti. Ko je uzašao na nebo, te ju uzeo, i doveo je iz oblaka? Ko je prebrodio more, te ju našao, i donio ju radije nego probrano zlato? Nema ga, ko bi znao pute njezine, ni ko bi istražio staze njezine. Samo onaj, koji sve znade, poznaje ju, i nalazi ju razborom svojim; onaj, koji je utvrdio zemlju u vječnosti, i napunio ju životinjama četveronožnim; koji šalje svjetlost i ide: zove je, i sluša ga s trepetom. A zvijezde daju svjetlost s mjesta svojega i raduju se; pozvane odgovaraju: evo nas! i svijetle pred Stvoriteljem svojim s veseljem. Ovo je Bog naš, i nema drugoga prema njemu. On pozna sve putove nauke, u kojoj poduči Jakova, slugu svojega, i Izraela ljubimca svoga. Po tom se pokaza na zemlji i opći s ljudima.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, koji crkvu svoju svegj uzmnažaš pozivanjem narodâ: udijeli milostivo; da one, koje vodom krštenja pereš, neprestanom zaštitom čuvaš. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO SEDMO

Ezek. 37.

U dni one: Dogje nada me ruka Gospodnja, i izvede me u duhu Gospodnjem: i postavi me posred polja, koje bijaše puno kosti. I provede me po njima u naokolo: a bijaše ih veoma mnogo po polju, i bijahu veoma suhe. I reče mi: Sine čovječji, što misliš, hoće li oživjeti kosti ove? A ja rekoh: Gospode Bože, ti znaš. I reče mi: Prorokuj nad tim kostima, i reci im: Kosti suhe, čujte riječ Gospodnju. Ovo veli Gospod Bog kostima ovim: Evo opet ću uvesti u vas duh i živjet ćete. I dat ću na vas žile, i činit ću, da na vama uzraste meso, i navući ću na vas kožu: i dat ću vam duh, te ćete živjeti, i poznat ćete, da sam ja Gospod. I prorokovah, kako mi bješe naredio: i kad stadoh prorokovati, nasta šum, i gle! gibanje: i kosti se primakoše kostima, svaka k zglobu svome. I pogledah, i gle! po njima izidoše žile i meso, i ozgo na njima navuče se koža, ali duha ne bješe u njima. I reče mi: Prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu: Ovo veli Gospod Bog: Od četiri vjetra

dogji, duše, i duni na pobijene ove, da oživu. I prorokovah, kako mi bješe naredio; i ugje u njih duh, te oživješe, i stadoše na noge svoje, vojska veoma velika. I reče mi: Sine čovječji: sve ove kosti, dom su Izraelov; oni govore: Usahnule su kosti naše, propala je nada naša, izginusmo. Za to prorokuj i reci im: Ovo veli Gospod Bog: Evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvesti ću vas iz grobova vaših, puče moj; i uvesti ću vas u zemlju Izraelsku. I poznat ćete, da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, puče moj: I kad udahnem duh svoj u vas, oživjet ćete i učinit ću, da počinete u zemlji svojoj, veli Gospod svemogući.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, koji nas učiš knjigama obaju zavjeta, da svetkujemo vazmeno otajstvo: daj nam, da shvatimo tvoje milosrgje, èda od primanja darova sadašnjih bude tvrdo očekivanje došastih. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO OSMO

Iz. 4.

Uzet će sedam žena jednoga čovjeka u onaj dan, govoreći: Svoj ćemo kruh jesti, i u svoje ćemo se haljine odijevati: samo, da se zovemo tvojim imenom, skini sramotu s nas. U onaj dan bit će klica Gospodnja u slavi i časti, i plod zemaljski bit će uzvišen, a veliko

veselje onima, koji budu spašeni od Izraela. I bit će: Svaki, koji ostane u Sionu, i ko još bude u Jeruzolimu, svet će se zvati, svaki, koji je zapisan megju živima u Jeruzolimu. Kad Gospod opere nečistoću kćeri sionskih, i očisti krv iz sredine Jeruzolima u duhu suda i u duhu žara. I Gospod će stvoriti na svakom mjestu gore Sionske, i gdje bude prizvan, oblak obdan, a dím i sjaj ognjenoga plamena obnoć: jer je obrana njegova nad svakom slavom. On će biti kao šator, da zaklanja danju od žege, i da bude utočište i zaklon od vihra i dažda.

Trakt. **Iz. 5. Ljubljeni moj ima vinograd sa strane, na plodnome mjestu.**

V) **I ogradi ga megjom i opaše jamom: i nasadi vinograd Sorek, i sazida kulu usred njega.**

V) **I tijesak udube u njemu: jer vinograd Gospoda Sabaot, dom je Izraelov.**

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, koji si u svim sinovima Crkve svoje očitovao, glasom svetih proroka, da si ti na svakom mjestu svojega gospodstva sijač dobroga sjemena, i gojitelj probranih mladika: udijeli narodima tvojim, koji se u tebi nazivlju imenom vinograda i sijanicâ, da istrijebivši pustošne drače, i trnje, postanu plodni dostojnim rodom. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO DEVETO

Izl. 12.

U dni one: Reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima: da vam je prvi mjesec u

godini. Kažite svemu zboru sinova Izraelovih i recite im: Desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje za obitelj i za dom svoj. Ako li je pak čeljadi manje, nego li je dosta, da se pojede jagnje, neka uzme k sebi susjeda svojega, koji je uz kuću njegovu po broju duša, koji je dostatan, da se pojede jagnje. A jagnje neka bude bez mane, muško, od godine. Po ovome propisu uzet ćete i kozlića. I čuvajte ga sve do četrnaestoga dana ovoga mjeseca; tada neka ga zakolje sve mnoštvo sinova Izraelovih pred večer. I neka uzmu od krvi njegove i oškrope oba dovratka i gornji prag od kuća, u kojima će ga jesti. I neka jedu meso one noći pečeno na ognju i prijesni kruh sa gorkim zeljem. Ne jedite od njega ništa sirovo, niti kuhano u vodi, nego samo na ognju pečeno: glavu s nogama njegovim i s drobom pojedite. I neka ništa ne ostane od njega do jutra. Ako li bi što ostalo, spalite na ognju. A jedite ga ovako: Bokove svoje pripašite i obuću imajte na nogama, držeći štap u ruci, i jedite hitro: jer je Faze (to jest prolazak) Gospodnji.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Svemogući vječni Bože, koji si divan u razdjeljivanju sviju djela svojih: neka razume tvoji otkupljenici, da što je u početku svijet bio stvoren, nije bilo izvrsnije djelo, od ovog, što se je na svrsi vijekova žrtvovao naš Vazam Krst: Koji s tobom . . .

PROROČANSTVO DESETO

Jona 3.

U dni one: dogje riječ Gospodnja Joni proroku drugi put, govoreći: Ustani i idi u Ninivu, grad veliki, i propovijedaj u njemu ono, što ti ja govorim. I ustade Jona, i pogje u Ninivu po riječi Gospodnjoj. A Niniva bijaše grad veliki, tri dana hoda. I Jona poče ići po gradu jedan dan vičući, i govoreći: Još četrdeset dana, i Niniva će se prosjesti. I povjerovaše Ninivljani Bogu: i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega. I dopre riječ do kralja Ninivskoga: i sagje sa svojega prijestolja, i skine sa sebe svoje odijelo, i obuče se u kostrijet, i sjede u pepeo. I glasnik kraljev i knezova njegovih vikaše po Ninivi govoreći: Ljudi, i životinje, i volovi, i ovce, da ne okuse ništa: ni da pasu ni da piju vode. Neka se pokriju kostrijeti, ljudi, i životinje, i neka prizivlju Gospoda jako, neka se odvrati čovjek od svoga zla puta, i od bezakonja, koje im je u rukama. Ko zna, da se ne umilostivi Bog, i oprosti i popusti od žestokog gnjeva svojega, te ne izginemo? I vidje Bog djela njihova, da se odvratiše od zla puta svojega: i smilova se puku svome, Gospod Bog naš.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, koji si različne narode sjedinio u ispovijedanju Tvojega imena; daj nam, i htjeti, i moći, što zapovijedaš; eda u puku

na vječnost pozvanu, jedna bude vjera u mišljenju i bogoljubnost u djelovanju. Po Gospodu. . . .

PROROČANSTVO JEDANAESTO

Ponovlj. zakon (Deut.) 31.

U dni one: napisa Mojsije pjesmu i nauči sinove Izraelove. I zapovjedi Gospod Jozui, sinu Nunovu, i reče: Ohrabri se i budi junak: ti bo ćeš uvesti sinove Izraelove u zemlju, koju sam obećao, i ja ću biti s tobom. Pošto dakle napisa Mojsije riječi zakona ovoga u knjigu, i svrši: zapovjedi Levitima, koji nošahu korablju zavjeta Gospodnjega, govoreći: Uzmite ovu knjigu, i stavite ju uz korablju zavjeta Gospoda Boga vašega: da bude ondje svjedočanstvo protiv tebe. Jer ja znadem prkos tvoj i preveliku tvoju tvrdoglavost. Još za mene živa, i dok igjah s vama, vazda ste prkosili Gospodu: koliko većma, kad umrem? Skupite k meni sve starije po plemenima svojim, i naučitelje, da im kažem, te oni čuju ove riječi, i da prizovem na njih nebo i zemlju. Znadem bo, da ćete poslije moje smrti opako živjeti, i da ćete brzo saći s puta, što sam vam ga naznačio: i zadesit će vas nevolje u najposljednje doba, kad stanete zlo činiti pred licem Gospodnjim, srdeći ga djelima ruku svojih. Govorio je dakle Mojsije, a slušao je vaskoliki zbor Izraelski, riječi pjesme ove, i sve do kraja svrši.

Trakt. Pon. zak. 32. Slušajte nebesa, što ću govoriti: i zemlja neka čuje riječi iz usta mojih.

V) Neka se očekuje kao kiša besjeda moja: i neka padnu kao rosa riječi moje.

V) Kao dažd na travu i kao snijeg na sijeno: jer ću ime Gospodnje prizvati.

V) Veličajte Boga našega: Boga, čigova su djela istinita, i svi putovi njegovi pravedni.

V) Boga vjernoga, u komu nema nepravdo: pravedna i sveta Gospoda.

Pomolimo se!

Gjakon: **Prignimo koljena.** *Podgj.:* **Ustanite.**

Bože, uzvišenosti poniznih, i jakosti pravednih, koji si po svetom sluzi svojemu Mojsiju hotio tako naučiti puk svoj pjevanjem svete pjesme tvoje, da ono ponavljanje zakona bude i nama na vladanje, probudi u svim opravdanim narodima mogućstvo svoje; i daj radost, ublaživši strah, eda se tvojim otpuštenjem izbrišu grijesi sviju, te što je bilo oglašeno za osvetu, okrene se na spasenje. Po Gospodu . . .

PROROČANSTVO DVANAESTO

Dan. 3.

U dni one: Nabukodonosor kralj načini zlatan kip šestdeset lakata visok, a šest lakata širok, i namjesti ga u polju Duri, države babilonske. I tako Nabukodonosor kralj posla da saberu satrape, upravitelje, i suce, vojvode, i nadstojnike, i načelnike, i sve poglavice pokrajina, da se sakupe na posvećenje kipa, što ga bješe podigao Nabukodonosor kralj. Tada se

sabraše satrapi, upravitelji, i suci, vojvode, i nadstojnici, i velikaši, koji bijahu u vlasti, i svi poglavice pokrajina, da budu na okupu prigodom posvećenja kipa, što ga bijaše podigao Nabukodonosor kralj. I stajahu pred kipom, što bješe postavio Nabukodonosor kralj, a glasnik vikaše iza svega glasa: Vama se govori, narodima, plemenima i jezicima: U onaj čas, kad čujete glas trublje i svirale i kitare, gusala i psaltira i dipala, i svake vrsti glazbila, padnite ničice i poklonite se zlatnome kipu, što ga je postavio Nabukodonosor kralj. A ako ko ne bi pao ničice i poklonio se, ončas će biti bačen u peć ognja gorućega. Iza toga dakle netom čuše svi narodi glas trublje, svirale, i kitare, gusala, i psaltira, i dipala, i svake vrsti glazbila, padoše ničice svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome kipu, što ga bješe postavio Nabukodonosor kralj. A odmah u taj čas pristupiše ljudi Kaldejci i optužiše Židove, govoreći Nabukodonosoru kralju: Kralju, da si živ do vijeka! Ti si kralju dao zapovijed, da svaki čovjek, koji čuje glas trublje, svirale i kitare, gusala i psaltira i dipala, i svake vrsti glazbila, padne ničice i da se pokloni kipu zlatnome; ako li ko ne bi pao ničice i poklonio se, neka se baci u peć ognja gorućega. A eto ima ljudi Židova, koje si postavio nad poslovima države babilonske, Sidrak, Misak, i Abdenago: ovi ljudi, kralju, prezreše

tvoju zapovijed; bogove tvoje ne štuju, i kipu zlatnome, što si ga podigao, ne klanjaju se. Tada Nabukodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi, da se dovedu Sidrak, Misak, i Abdenago, koji odmah bješe dovedeni pred kralja. I progovarajući Nabukodonosor kralj, reče im: Je li istina, Sidrače, Misače, i Abdenago, da bogove moje ne štujete, i kipu zlatnome, što sam ga postavio, ne klanjate se? Sada dakle jeste li spravni, u koji god čas čujete glas trublje, svirale, kitare, gusala i psaltira i dipala, i svake vrste glazbila, da padnete ničice i da se poklonite kipu, koji sam načinio: jer ako se ne poklonite, istoga časa bit ćete bačeni u peć ognja gorućega: i koji je bog, koji će vas izbaviti iz ruku mojih? Odgovarajući Sidrak, Misak i Abdenago, rekoše kralju Nabukodonosoru: Ne treba, da ti mi nato odgovorimo. Jer evo Bog naš, koga štujemo, može nas izbaviti iz peći ognja gorućega, i od ruku tvojih, o kralju, osloboditi. Ako li to ne bude htio, opet znaj, kralju, da bogove tvoje ne štujemo, i da se kipu zlatnome, što si ga podigao, ne klanjamo. Tada Nabukodonosor plane gnjevom, i lice mu se izobliči na Sidraka, Misaka i Abdenaga, te zapovjedi, da se peć užari sedam puta žešće, nego što bješe običaj užariti je. I naredi najjačim ljudima u svojoj vojsci, da svežu noge Sidraku, Misaku i Abdenagu, i da ih bace u peć ognja gorućega. I odmah sve-

zaše one ljude, i u odjeći njihovoj, s kapama, s obućom i s haljinama baciše posred peći ognja gorućega; jer zapovijed kraljeva bješe hitna, a peć bijaše veoma užarena. Ali plamen ognjeni usmrti one ljude, koji bijahu bacili Sidraka, Misaka i Abdenaga. A ova tri čovjeka, to jest Sidrak, Misak i Abdenago, padoše svezani usred peći ognja gorućega. I šetahu se posred plamena hvaleći Boga i blagosivljajući Gospoda.

Ne govori se Prignimo koljena, *nego samo:*

Pomolimo se!

Svemogući vječni Bože, jedino ufanje svijeta, koji si razglašenjem tvojih proroka očitovao otajstva sadašnjih vremena: uzmnoži utažen želje puka svoga; jer se ni u jednom vjerniku ne pomaljaju klice bilo koje kreposti, ako ne samo po tvome nadahnuću. Po Gospodu. . . .

Kad ovo svrši, ako u crkvi ima Kladenac krštenja, Svećenik, koji ima blagosloviti Kladenac, uzme ljubičasti plašt, te ide sa podvorbom do Kladenca. Naprijed ide Križ, sa svijetnjacima, i užeženom blagoslovljenom uskrsnom svijećom. Megjutim se pjeva:

Trakt, Ps. 41: Kako čezne jelen za izvorima vodâ: tako čezne duša moja za tobom, Bože.

V) Žegja duša moja Boga živoga: kad ću doći, i pokazati se pred licem Božjim?

V) Suze su mi postale kruh danju i noću, kad mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj?

Po tom Svećenik, prije nego počne blagosivljati Kladenac, govori ovu Molitvu kraj Kladenca:

V) Gospod s vama. *R)* I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, pogledaj milostivo na bogoljubnost puka, koji se preporagja, koji kako jelen traži kladenac tvojih vodâ: i dopusti milostivo: da žegja iste vjere, otajstvom krštenja posveti dušu i tijelo. Po Gospodu . . . *R)* Amen.

Za tim počne blagosivljati Kladenac, govoreći:

V) Gospod s vama. *R)* I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, budi pri otajstvima svoga velikoga smilovanja, budi pri svetotajstvima: i za okrijepljenje novih pukâ, koje ti poragja Kladenac krštenja, pošalji duh posinovljenja; da, što se ima izvršiti našom poniznom službom, napuni se djelovanjem kreposti tvoje. Po Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvomu: Koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog:

Podižući glas na način Prefacija, nastavlja sklopljenih rukû:

V) Po sve vijeke vijekâ.

R) Amen.

V) Gospod s vama.
R) I s duhom tvojim.
V) Uzgor srca.
R) Imamo k Gospodu.
V) Hvale podajmo Gospodu Bogu našemu.
R) Dostojno i pravedno je.

Uistinu dostojno i pravedno je, razložno i spasonosno, da mi tebi vazda i svuda hvale podavamo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože. Koji nevidljivom moći, svetotajstvâ svojih čudesni učinak činiš: I premda smo mi nedostojni, da vršimo tako velika otajstva: Ti ipak ne uskraćujući darove svoje milosti, uši svoga smilovanja i na naše molbe priklanjaš. Bože, čiji Duh u samome zametku svijeta lebdijaše nad vodama: da već tada narav vode primi u se krepost posvećenja. Bože, koji opravši vodom zločinstva grješnoga svijeta, predočio si sliku preporogjenja u istoj poplavici potopa: da po otajstvu jednoga te istoga počela, bude i svrha opačinama, i izvor krepostima. Pogledaj, Gospode, na Crkvu svoju, i uzmnoži u njoj preporogjaje svoje, koji izlijevom obilate milosti svoje veseliš grad svoj: i kladenac krštenja otvaraš po svemu krugu zemaljskome, da se narodi obnove: da po zapovijedi veličanstva tvoga, primi Jedinorogjenoga tvoga milost od Duha Svetoga.

Ovdje Svećenik pruženom rukom razdijeli vodu na način Križa i ruku odmah otare ubrusom, govoreći:

Da on otajstvenom primjesom svoga božanstva oplodi ovu vodu pripravljenu za preporogjenje ljudi: eda začevši posvećenje, iz neoskvrnjene utrobe božanstvenoga kladenca, izagje nebeski porod, preporogjen na novo stvorenje: I koje ili spol u tijelu, ili dob u vremenu razlikuje, sve neka ih milost mati porodi u jedno djetinjstvo. Daleko dakle odavle neka odstupi, po tvojoj zapovijedi, Gospode, svaki duh nečisti: daleko neka stoji sva zloba gjavolske himbe. Neka ne bude na ovom mjestu nikakve primjese protivne sile: da ne oblijeta zasjedajući: da se ne uvuče krijući se: da ne otruje oskvrnjujući. — *Dotakne se rukom vode.* — Neka bude ovo sveto i nevino stvorenje prosto od svakoga neprijateljskog nasrtaja, i očišćeno odstranjenjem svake zloće. Neka bude kladenac živi; voda, koja preporagja; val, koji čisti: da svi, koji se imaju oprati u ovoj spasonosnoj kupelji, djelujući u njima Duh Sveti, postignu milost potpunog očišćenja.

Čini tri križa nad Kladencom, govoreći:

Zato blagosivljam tebe, stvorenje vode, Bogom † živim, Bogom † pravim, Bogom † svetim: Bogom, koji te u početku riječju rastavi od suha: čiji duh nad tobom lebdijaše.

Ovdje rukom dijeli vodu, i izlije malo na četiri strane svijeta, govoreći:

Koji učini, da protečeš iz vrela rajskoga, i naredi, da u četiri rijeke natopiš cijelu zemlju. Koji podavši ti sladost učini u pustinji, da od gorke postaneš pitka, i žednomu puku, da iz stijene provreš. Blago † sivljam te Isukrstom Sinom njegovim jedinim, Gospodom našim: koji te u Kani Galilejskoj divnim čudom, svojom moći pretvori u vino. Koji je nogama po tebi hodio: i od Ivana na Jordanu u tebi kršten bio. Koji učini, da ti potečeš zajedno s krvlju iz boka njegova: i svojim učenicima naredi, da, koji vjeruju, u tebi budu kršteni, govoreći: Idite, učite sve narode, krsteći ih u ime Oca, i Sina, i Duha Svetoga.

Mijenja glas, i nastavlja glasom Štenja.

Nama, koji izvršujemo ove tvoje naredbe, ti Bože svemogući, milostiv u pomoć priteci: ti dobrostiv nadahni.

Hakne tri puta u vodu na način križa, govoreći:

Ti ovu prostu vodu ustima svojim blagoslovi, da osim naravnog očišćenja, što može dati u pranju tijela, bude kreposna i za očišćenje pameti.

Ovdje Svećenik spusti malo uskrsnu Svijeću u vodu; i preuzimljući glas Prefacija, govori:

Neka sagje u ovu punoću kladenca krepost Duha Svetoga.

Za tim izvadivši uskrsnu Svijeću iz vode, opet ju dublje uroni, ponavljajući nešto višim glasom: **Neka sagje.** *Za tim opet izvadi uskrsnu Svijeću iz vode, te ju uroni treći put sve do dna, ponavljajući još višim glasom:* **Neka sagje.**

Za tim dahnuvši tri puta u vodu po ovom znaku Ψ *proslijedi:*

I neka cijelo bivstvo ove vode oplodi djelovanjem preporagjanja.

Ovdje se izvadi uskrsna Svijeća iz vode i nastavlja se:

Ovdje neka se brišu mrlje svih grijeha: ovdje narav na sliku tvoju stvorena, i na čast početka svoga preuregjena, neka se očisti od svih starih nečistoća: da svaki čovjek unišavši u ovo svetotajstvo preporogjenja, preporodi se na novo djetinjstvo prave nevinosti.

Nastavak govori čitajući:

Po Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvomu: Koji ima doći suditi žive, i mrtve, i svijet ognjem. *R)* Amen.

Za tim okolo stojeći Svećenici poškrope puk ovom blagoslovljenom vodom. Megjutim jedan od crkvenih podvornikâ zagrabi kakovim sudom iste vode za škropljenje po kućama i drugim mjestima.

Dovršivši ovo, Svećenik, koji blagosivlja Kladenac, ulije u vodu ulja Katekumenskoga, na način križa, govoreći jasnim glasom:

Neka se posveti i oplodi ovaj kladenac uljem spasenja za one, koji se preporode po njemu, na život vječni. *R)* Amen.

Za tim ulije Krizme na način kako gore, govoreći:

Ulijevanje Krizme Gospoda našega Isukrsta, i Duha Svetoga Utješitelja, neka bude u ime svetoga Trojstva. *R)* Amen.

Po tom uzme obje posudice Ulja svetoga, i Krizme, i od jednog i drugog skupa ulijevajući na način križa, govori:

Smiješanje Krizme posvećenja, i ulja pomazanja, i vode krštenja, neka bude ujedno, u ime O†ca i Si†na i Duha † Svetoga. *R)* Amen.

Tada miješa rukom Ulje s vodom po svemu Kladencu. Ako ima ko za krštenje, neka ga krsti po običaju. Za tim, kada se Svećenici i podvorba vraćaju k Oltaru, dva pjevača pjevaju Litanije, a Kor to isto skupa ponavlja, kako je niže naznačeno.

Gdje pak nema Kladenca krštenja, kad svrši zadnje Proročanstvo sa Molitvom, Misnik skine planitu, te se sa Podvorbom prostre ničice pred Oltarom: a drugi svi kleče. Dva pjevača posred Kora pjevaju Litanije, a Kor to isto skupa ponavlja. Kad se dogje na Grješnici, Tebe molimo, *Misnik i podvorba ustanu, i pogju u sakristiju, gdje se obuku u misno ruho bijele boje: a megjutim se užegu svijeće na Oltaru. Pri svrsi Litanija pjeva se svečano* Kyrie eleison *i ponavlja, kao što je običaj na Misi.*

Gospode, pomiluj.
Krste, pomiluj.
Gospode, pomiluj.
Krste, čuj nas.
Krste, úsliši nas.
Oče nebeski Bože, smiluj nam se.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se.
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se.
Sveta Marijo, moli za nas.
Sveta Bogorodice, moli.
Sveta Djevo Djevica, moli.
Sveti Mihajle, moli.
Sveti Gabrijele, moli.
Sveti Rafaele, moli.
Svi sveti Angjeli i Arhangjeli, molite za nas.
Svi sveti redovi blaženih Duhova, molite.
Sveti Ivane Krstitelju, moli.
Sveti Josipe, moli.
Svi sveti Patrijarsi i Proroci, molite.
Sveti Petre, moli.
Sveti Pavle, moli.
Sveti Andrija, moli.
Sveti Ivane, moli.
Svi sveti Apostoli i Evangjeliste, molite.
Svi sveti Učenici Gospodnji, molite.
Sveti Stjepane, moli.
Sveti Lovrijenče, moli.
Sveti Vincencije, moli.
Svi sveti Mučenici, molite.
Sveti Silvestre, moli.
Sveti Grgure, moli.
Sveti Augustine, moli.
Svi sveti Biskupi i Ispovjednici, molite.
Svi sveti Naučitelji, molite.
Sveti Antune, moli.
Sveti Benedikte, moli.
Sveti Dominiče, moli.
Sveti Franjo, moli.
Svi sveti Svećenici i Levite, molite.
Svi sveti Redovnici i Pustinjaci, molite.
Sveta Marija Magdalena, moli.
Sveta Agneza, moli.
Sveta Cecilija, moli.
Sveta Agata, moli.
Sveta Anastazija, moli.
Sve svete Djevice i Udovice, molite.
Svi Sveci i Svetice Božje, utječite se za nas.
Milostiv budi, oprosti nam, Gospode.
Milostiv budi, usliši nas, Gospode.
Od svakoga zla, oslobodi nas, Gospode.
Od svakoga grijeha, oslobodi.

Od smrti vječne, oslobodi.
Po otajstvu svetoga upućenja svoga, oslobodi.
Po došašću svojem, oslobodi.
Po porogjenju svojem, oslobodi.
Po krštenju, i svetom postu svojem, oslobodi.
Po križu i muci svojoj, oslobodi.
Po smrti i pokopanju svojem, oslobodi.
Po svetom uskrsnuću svojem, oslobodi.
Po čudesnom uzašašću svojem, oslobodi.
Po dolasku Duha Svetoga Utješitelja, oslobodi.
Na dan sudnji, oslobodi.
Grješnici, tebe molimo, usliši nas.
Da nam prostiš, tebe molimo usliši nas.
Da Crkvu svoju svetu upravljati i uzdržati dostojiš se, tebe molimo.
Da poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati dostojiš se, tebe molimo.
Da neprijatelje svete Crkve poniziti dostojiš se, tebe molimo.
Da kraljevima i poglavicama kršćanskim mir i pravu slogu darovati dostojiš se, tebe molimo.
Da nas iste u svojoj svetoj službi pokrijepiti i uzdržati dostojiš se, tebe molimo.
Da svim dobročincima našim vječna dobra odvratiš, tebe molimo.
Da plod zemlji dati i uzdržati dostojiš se, tebe molimo.
Da svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati dostojiš se, tebe molimo.
Da nas uslišiti dostojiš se, tebe molimo.
Jaganjče Božji, koji dižeš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospode.
Jaganjče Božji, koji dižeš grijehe svijeta, usliši nas, Gospode.
Jaganjče Božji, koji dižeš grijehe svijeta, smiluj se nama.
Krste, čuj nas.
Krste, usliši nas.

Ovdje pjevači započnu svečano:

Kyrie, eleison (Gospode, pomiluj) *tri puta.*

Christe, eleison (Krste, pomiluj) *tri puta.*

Kyrie, eleison (Gospode, pomiluj) *tri puta.*

Megjutim Svećenik sa podvorbom u bijelom ruhu pristupa k Oltaru: i rekavši Psalam: Judica me, Deus, *sa* Gloria Patri, *govori Ispovijed, po običaju; za tim uzlazeći, cjeliva Oltar, kadi po običaju, a kad Kor dovrši* Kyrie, eleison, *zapjeva svečano:*

Gloria in excelsis Deo (Slava u višnjih Bogu).

i zvona zazvone.

NA MISI

Štenje knjige blaženoga Pavla Apostola Kološanima.

Gl. 3.

Braćo! Ako ste uskrsnusli s Krstom, tražite ono što je gori, gdje je Krst sjedeći ob desnu Božju; osjećajte ono što je gori, a ne što je na zemlji. Jer umrijeste, i vaš je život sakriven s Krstom u Bogu. Kad se pojavi Krst, život vaš, tad ćete se i vi pojaviti s njime u slavi.

Kad svrši Epistola, Misnik započne:

Aleluja!

I ispjeva tri puta podižući svakog puta glas, a Kor svaki put ponavlja istim glasom.

Za tim Kor proslijedi:

Ps. 117. Slavite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milosrgje njegovo.

Ps. 116. Hvalite Gospoda svi narodi: hvalite ga svi puci.

Jer se je utvrdilo nad nama milosrgje njegovo: i istina Gospodnja ostaje do vijeka.

Na Evangjelje ne nose se svijeće, nego samo tamjan; pita se blagoslov, i ostalo se obavlja po običaju.

† Slijedi sveto Evangjelje po Mateju.

Gl. 28.

A u večer subote, na osvit prvoga dana po suboti, dogje Marija Magdalena, i druga Marija, da vide grob. I gle! nastade potres zemlje velik. Jer Angjeo Gospodnji sigje s neba: i pristupivši odvali kamen, i sjegjaše na njemu. A bijaše lice njegovo kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. I od straha pred njim uzdrhtaše stražari, i postadoše kao mrtvi. A odgovarajući Angjeo, reče ženama: Nemojte se vi bojati; znam bo, da tražite Isusa, koji je bio na križ propet; nema ga ovdje, jer je uskrsnuo, kako je rekao. Dogjite i vidite mjesto, gdje bijaše položen Gospod. I odmah pogjite, i kažite učenicima njegovim, da je uskrsnuo; i eto poći će pred vama u Galileju; ondje ćete ga vidjeti. Evo vam rekoh unaprijed.

Poslije Pričesti Misnikove, u Koru se pjeva Večernja: Ant. Aleluja, Aleluja, Aleluja.

Psalam 116.

Hvalite Gospoda svi narodi: * hvalite ga svi puci.

Jer se je utvrdilo nad nama milosrgje njegovo: * i istina Gospodnja ostaje do vijeka.

Slava Ocu, i Sinu, * i Duhu Svetomu.

Kako bijaše u početku, i sada, i vazda, * i u vijeke vijekâ. Amen.

Ant. Aleluja, Aleluja, Aleluja.

Kapitul, Pjesan i Vers. ne govore se, nego odmah Misnik (Celebrans) zapjeva Antifonu za Veliča.

Ant. A u večer subote.

A Kor nastavlja: Na osvit prvoga dana po suboti: dogje Marija Magdalena, i druga Marija, da vide grob, Aleluja.

Za tim se pjeva Veliča, *i kadi se Oltar, kao i drugda na Večernji.*

Pjesan bl. Dj. Marije.

Luka, gl. 1.

Veliča * duša moja Gospoda.

I obradova se duh moj * u Bogu spasu mojemu.

Što pogleda na poniznost službenice svoje: * jer evo! od sad će me blaženom zvati svi naraštaji.

Jer mi učini velike stvari onaj, koji je moguć, * i čije je ime sveto.

I milosrgje njegovo od koljena do koljena * onim, koji ga se boje.

Učini silna djela mišicom svojom: * raspršio hole u misli srca njihova.

Zbaci mogućnike s prijestolja, * i podiže ponizne.

Gladne napuni dobara: * a bogate otpusti prazne.

Primi Izraela slugu svojega, * spomenuvši se milosrgja svojega.

Kao što je govorio ocima našim, * Abrahamu, i potomstvu njegovu do vijeka.

Slava Ocu, i Sinu, * i Duhu Svetomu.

Kako bijaše u početku, sada, i vazda, * i u vijeke vijekâ. Amen.

Ponavlja se Ant. A u večer subote, na osvit prvoga dana po suboti: dogje Marija Magdalena, i druga Marija, da vide grob, Aleluja.

Pošto se ponovila Antifona, Misnik govori Molitvu kako u Misalu:

V) Gospod s vama.

R) I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Duh nam, Gospode, svoje ljubavi ulij, da one, koje si vazmenim svetotajstvima nasitio, učiniš svojom milošću složne. Po Gospodu našemu Isukrstu Sinu tvomu: Koji s tobom živi i kraljuje, u jedinstvu Duha Svetoga Bog: Po sve vijeke vijekâ.

R) Amen.

Za tim Gjakon okrenut prema puku, pjeva:

Ite missa est, Alleluja, Alleluja.

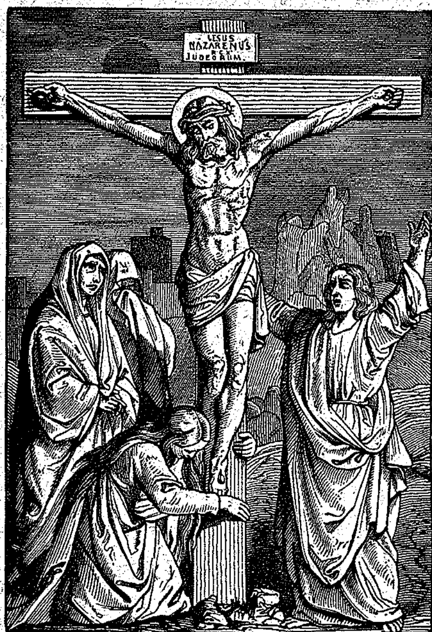
Kor odgovara:

Deo gratias, Alleluja, Alleluja.

to jest

Bogu hvala, Aleluja, Aleluja.

IESUS
NAZARENUS
REX
JUDEORUM.